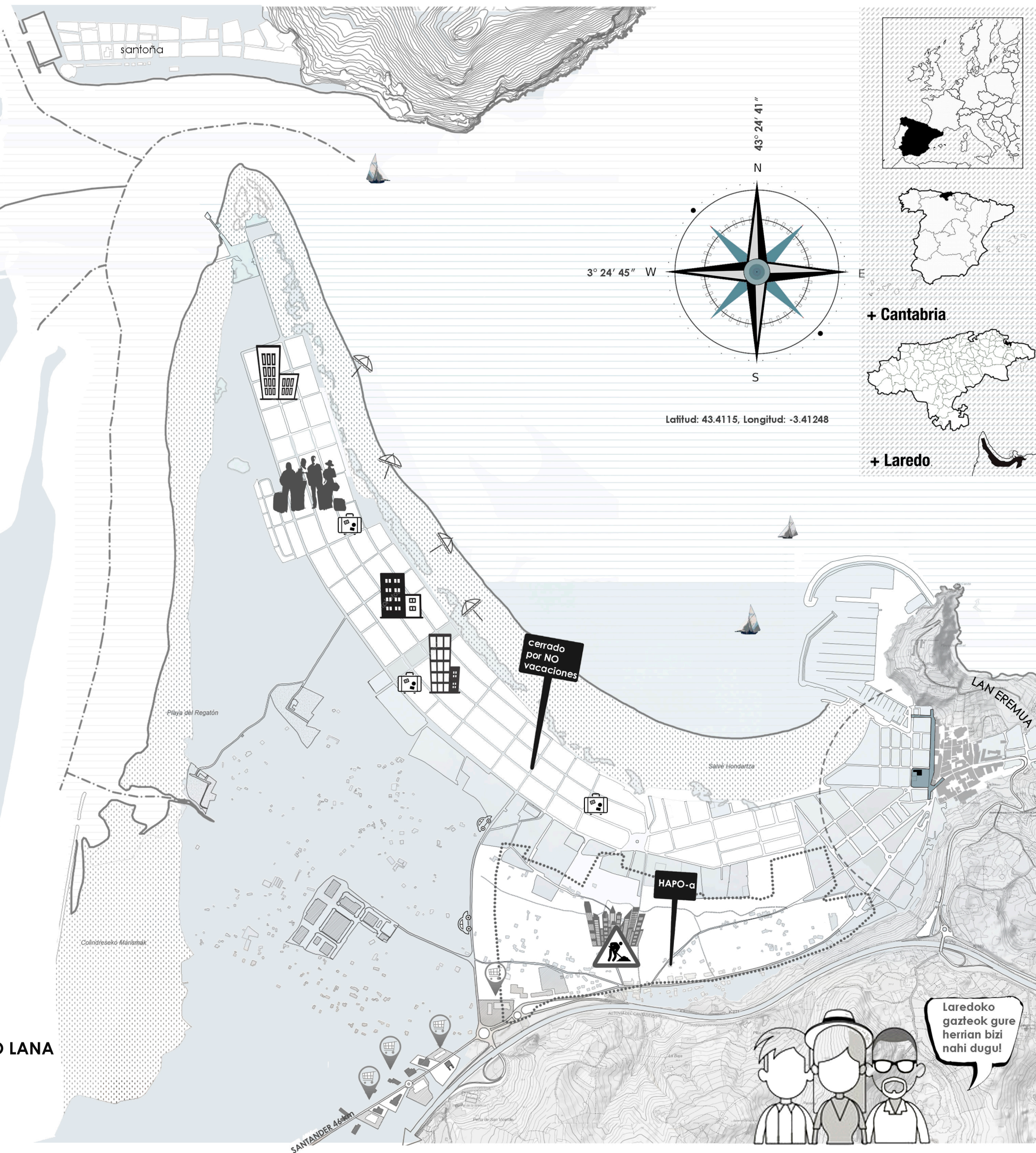

URTAROEN ARABERAKO ARKITEKTURA

MERKATU ETA ADINDUEN BILGUNEA

GRADU AMAIERAKO LANA

Ikaslea: Sara Truelsen
Irakaslea: Ibon Salaberria

Garatutako proiektua Laredok pairatzen duen biztanleri desorekatik abiatzen da. Proposamena prototipo bezela uler daiteke turismoak eta honi lotutako higiezinaren sektoreak herrian sortzen dituen urtaroen arabera desorekei aurre egiteko.

Laredoko HAPO -ak zabalpen eta lur eremu berrien okupazioan du oinarri. Egiten den proposamena berriz, herriak bere egituraren hutsune urbanoak aztertzea da. Hutsune urbanoen kategorizazio eta inbentario bat garatu eta haietako baten garatu da aurkezten den proiektu arkitektonikoa.

Hortaz, eskala ezberdinetan egindako lanen ondorioa da emaitza.

Sara Truelsen

AURKIBIDEA

01 SARRERA

LAREDO HIRIA

LAREDOREN BILAKAERA

02 DIAGNOSIA

HELDUEN HERRIA

HERRI ZENTRIFUGOA

LAREDOREN BIKOIZTEA

KOMERTZIO TXIKIEN GALTZEA

03 METODOLOGIA

EKIPAMENDUEN BERRANTOLAKETA

KOKAPENA

KATALOGO 01

KATALOGO 02

“HERRI ODONTOLOGIA ”
HUTSUNEAK

HIRI HUTSUNEAK DETEKTATZEA

HUTSUNEEN KLASIFIKAZIO ETA KUANTIFIKAZIOA

ORUBEEN EGOKITZAPENA ETA LORPENA

04 INTERBENTZIO EREMUA

MENÉNDEZ PELAYO KALEA
ETA MERKATU PLAZA

KOKAPENA ETA INGURUKO EKIPAMENDUAK

PLAZAREN ANALISIA

EREMUAREN BILAKAERA

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA

1. PARTZELA: EKIPAMENDUAREN BERRANTOLAKETA

2.PARTZELA: BIZIBERRITZEA+ EKIPAMENDU BERRANTOLAKETA

3.PARTZELA: GAINJARTZEA

05 PROIEKTUA

IDEIA ETA PROGRAMA

PROIEKTUAREN GARAPENA

DOKUMENTAZIO GRAFIKOA

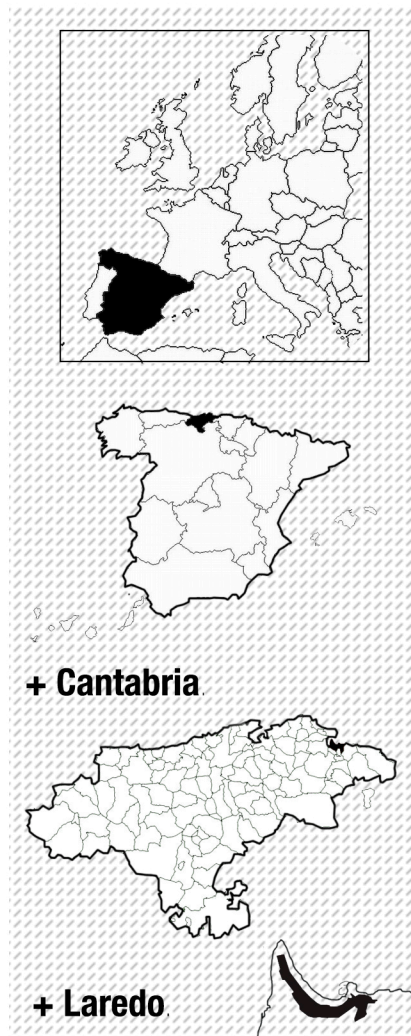
 01 SARRERA

LAREDO HIRIA

LAREDOREN BILAKAERA

SARRERA

LAREDO HIRIA # Non dago Laredo?

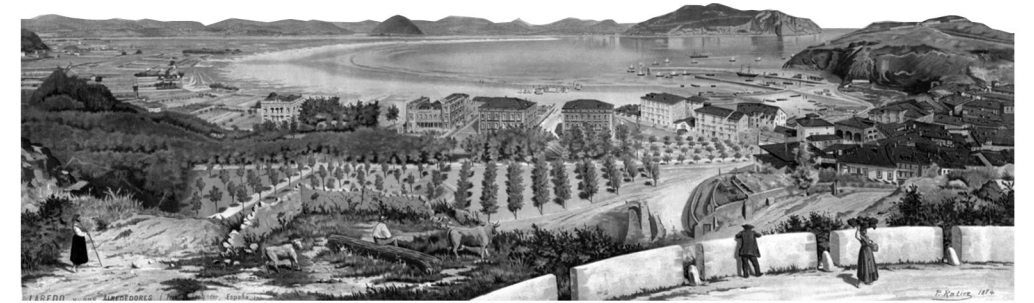
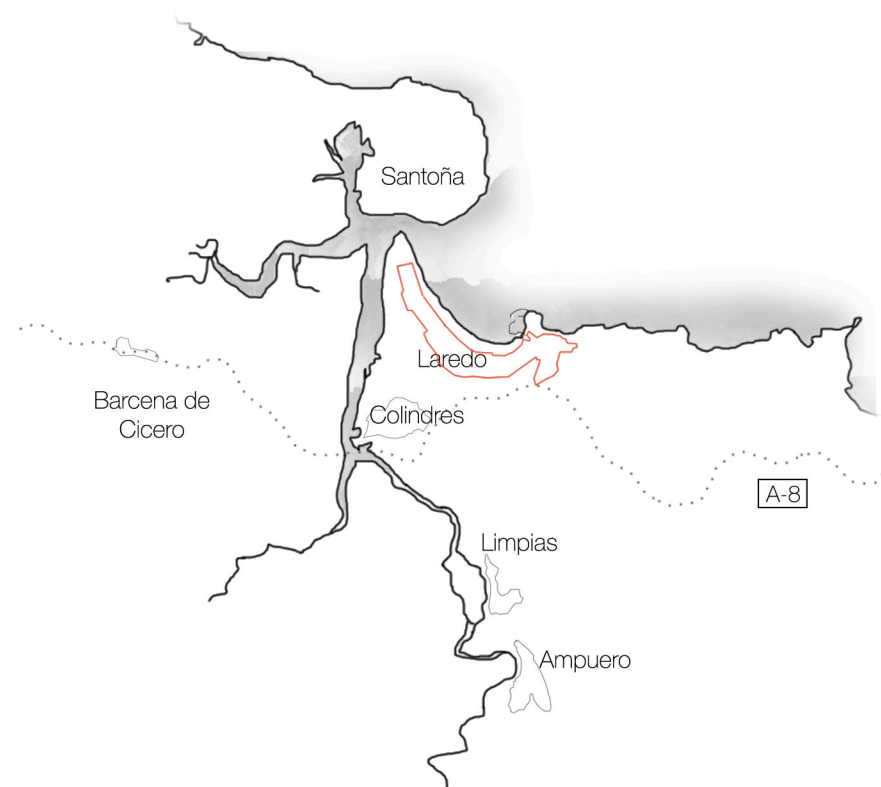
Laredo ,Kantabria ekialdeko kostaldean kokatzen da, mendiak eta kantauri itsasoa inguratzen dutelarik. Bere kokapena dela eta, eskualdeko hiriburua dena, edertasun eta kalitatezko ondartzak eskaintzen ditu baita naturgune babestuak ere.

Laredoren existentzia, **757. urtean** finkatu zenetik, orain dela 30 urtera arte ekonomikoki, **ARRANTZA SEKTORETIK bizi** izan da. Zehazki, XV.mendean, Gastelako Erreinuak, Hiribildu izendatu zuen Laredo, Iberiar Kantauri itsasoan sortutako jarduera komertzial handi bat xurgatuz, XVI. mendearen erdialdera arte.

XIX. Mendearen bigarren erdialdean, **kontserbak eta gatz-ontzien fabriken** agerpena (XX. mendean zehar bigarren sektoreko, lehenak izango dira), herriaren iraupena eragin dute.

XIX. mendean, **TURISMOA** hiribilduan indarrez sartzen da, bere ekonomia eta itxura fisikoa eraldatuz. 1883. urtean, Erdi Aroko alde zaharraren inguruan, urbanizazio eremu handi eta zabalak esartzen dira eta arrantza-portuko lanei hasiera ematen zaie. Gerraosteko garaian (1960), nazioarteko turismoak, Laredo aurkitzen du, honekin batera, boom urbanistikoa eta frantziako turismoa iritsi ziren.

Gaur egun, Laredo-k bere hirigintza garatzen ari da eta **turismoa** bere **ekonomiaren iturri** nagusietako bat izaten jarraitzen du. 2006-an, 80 milioiko inbertsioa eta bost urte iraun zuen obra hasi zen, **portu arrantzale eta deportibo berria** garatzeko asmoz. Santander eta Bilbokoarekin batera, kostaldeko portu garrantzitsuenean bihurtuz.

1884

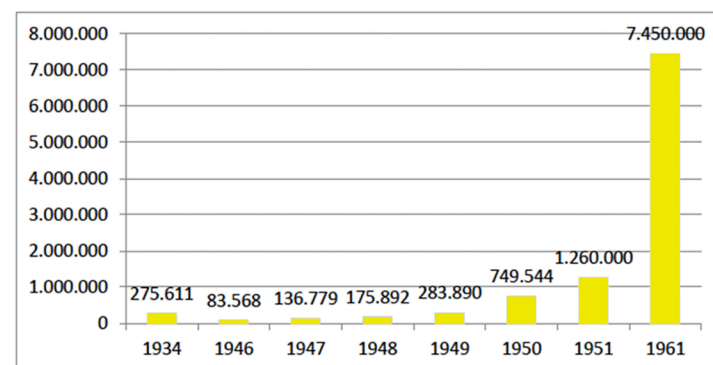
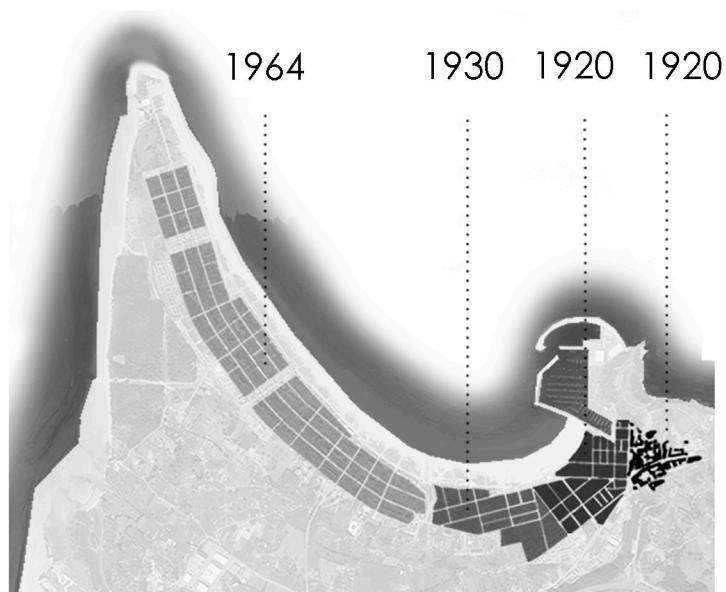
1930

2017

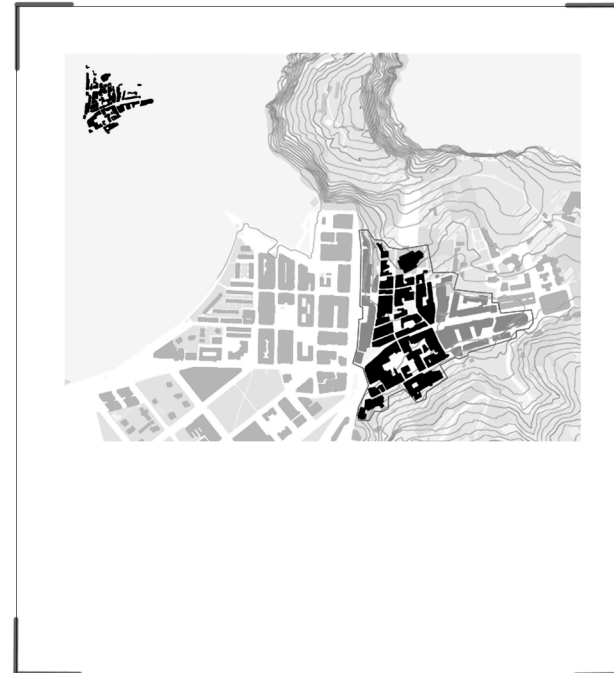
LAREDOREN BILAKAERA

Hirigintza handipen fase ezberdinak

1934-1961urteen bitartean turista kanpotarrak Espainian

XVII Alde zaharra

1930 "Los terrenos" zabalgunea

Bigarren hedapenaren morfologia eta ezaugarriak dagokienez: Lehenengo hedapenean erabilera ezberdinak konbinatu ziren, honetan berriz, bizitegi erabilera edo **udako-egoitza soilik** garatu ziran. Eremu honetako etxebizitza motari dagokionez, lehenengo zabalgunean ez bezala, **etxebizitza isolatuak** (unifamiliarrak) eraikitzen dira, normalean bat edo bi solairu dituztenak, lursail txiki batekin. Etxebizitza mota hau XX. Mendearan lehen erdialdeko turismokoarekin lotzen zen, **turismo eksklusiboa**, goi-mailakoa edo goi-burgesiako pertsonak soilik bizi ziran bertan.

1920 "El canto" zabalgunea

Lehenengo zabalgunea, alde zaharrean zegoen **bizitegi** faltagaitik eta **kontserba industria** berriak egokitzeko helburuarekin gauzatu zen. Eraikin tipologiari dagokionez, lau altuera eta oin karratua zuten eraikinak dira, kuadrikulara ondo moldatzen direnak.

Gari honetan, gaur egun ekipamendu publiko lez erabiltzen diren eraikin gehienak garatu zira: Eskolak, merkatua, arrantzaleen kofradia...

1964-ko HAPOA 3. zabalgunea

"Boom" turistikoa + neurri gabeko eraikuntza:

70. hamarkadan, **masa turismoaren** iristeararekin batera, eraikuntza **bloke handien tipologia** agertzen da. Bloke hauek hiriren skyline-a erabat aldatzen dute, garai hartan eraikitako eraikinen altuera gainditzen duten neurrian. Bloke handi hauek ehun etxebizitza inguru biltzen dituzte, batez besteko zortzi altuera dutenak, eta kasu askotan aisialdirako ekipamendu desberdinak dituzte, hala nola igerilekuak edo tenis kantzak, eskari turistikoa erantzunez. Hasieran, atzerriko turismo bat ematen da, frantseza gehienbat, auzitegiak dira, batez ere frantsesak. 80. hamarkadan berriz, turismo nazionala emango da, Euskal Herritik etorriko dira gehienek.

02 DIAGNOSIA

HELDUEN HERRIA

HERRI ZENTRIFUGOA

LAREDOREN BIKOIZTEA

KOMERTZIO TXIKIEN GALTZEA

DIAGNOSIA

URTAROEN ARABERAKO ARKITEKTURA # Zer da?

Laredoko herriak pairatzen duen biztanleria desorekara moldatzen den arkitektura da.

Industria turistikoa eta higiezinaren sektoreak eratu-ako hirigintza eta gizarte desorekari aurre egiteko tresna da.

Estrategia honek, HAPO-ak proposatutakoari alternatibak esploratzea du helburu. Hiri hutsuneak erabiltzea, periferian planteatzen den zabaltzea, herrian zentrifikatzea du helburu, hirigintza misto bat garatuz, zeinetan ekipamenduak, etxebizitzak eta industria txikiak BAT egiten duten.

ERABILERA MISTOA HIRI HOBEKUNTZA TRESNA GIZA # Helburua

Hiri mixto, konpaktu eta zentzuzkoak, tokiko merkataritzaren, erabilera ezberdinen eta gizarte klase ezberdinen alde egiten duen hirigintza.

XX. Mendean zehar, hiri modernoak ez du trinkotasun eta nahasketa hau ekoizteko gai izan. Gainera, iraganetik jasotako hiriguneetan tratu txarrak ere egin ditu.

Alabaina, ehun mistoak eta trinkoak dira zentralitatea sortzeko gai diren bakarrak, eta horregatik turismoaren industria edo higiezinaren merkaturak batoratzen dute.

Laredo erdialdearen eta alde zaharraren hiri ehunak, baditu oraindik hutsune ugari. Hutsune hauek, orain arte garatu den hirigintza aldatzeko aukera paregabeak dira.

Erabilera erresidentzial publikoa, komertzio eta ekipamendu publikoak bat egiteko aukera alegia.

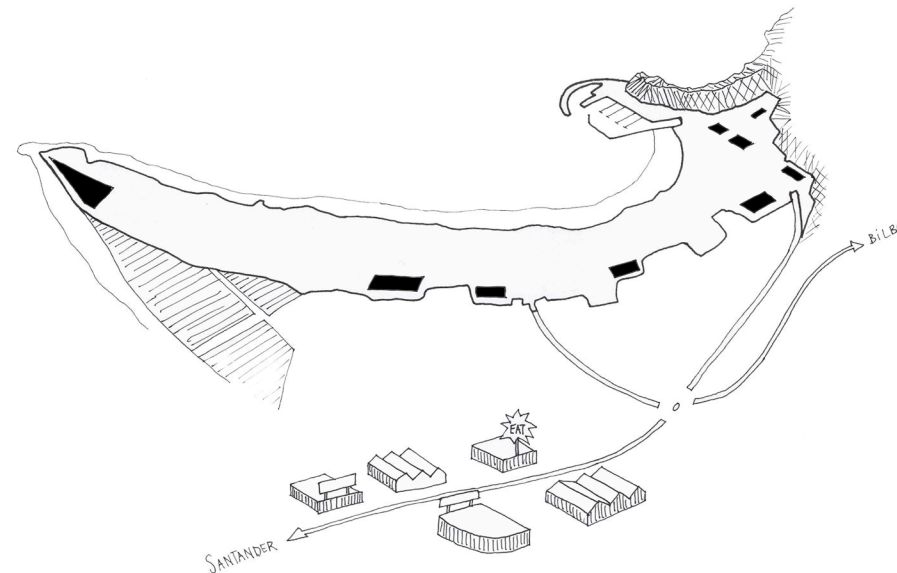
HELDUEN HERRIA # Gazteen emigratzea

Turismoak eta honek dakarren eraikuntzaren boom-ak, etxebizitzaren prezioak izugarri igotzea eragin du, Laredoko jende gazteak inguruko herrietara emigratzea eraginez. Gazteek alde egitekoan, biztanleriaren batz bestekoa zharkitu da, demografia desoreka bat sortuz.

HERRI ZENTRIFUGOA # Gizartekotasunaren galtzea eta Kotxearen menpekotasuna

Azken urteetako hirigintza zentrifugoa, hiriko elementu guztiak zatika kokatu ditu: Etxebizitzak, ekipamenduak, aisiguneak, supermerkeak, industria... Hiri multifuntzional mixtoak alde batera utzita.

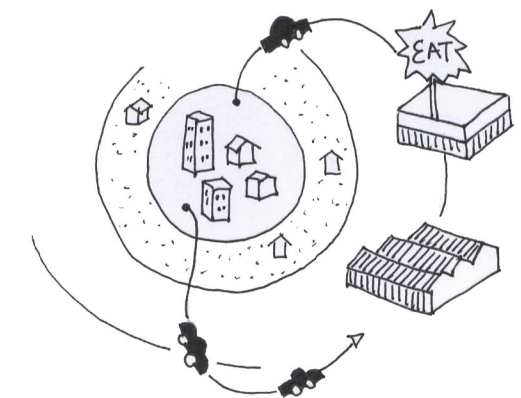
LAREDOREN BIKOIZTEA # Errealitatetik kanpo dagoen plana

Laredoren biztanleria finkoa eta herriak duen azalera eraikiaren arteko desoreka haundituko duen plana proposatzen du Udalerriak. Urtaro osoan erabiltzen diren etxebizitzaren kopuru bera planteatzen du plangintzak periferian.

KOMERTZIO TXIKIEN GALTZEAK # Arrantza eta nekazaritza ekologikoa

Udako biztanleria hazkundera, periferian eskala handiko supermerkatuak kokatzea eragin du, jendea kotxea hartzea behartuz eta herriak duen komertzio txikiari kaltetuz.

HELDUEN HERRIA

Gazteen emigratzea

Biztanleriari dagokionez, neguan, alde zaharreko eta inguruko auzokideek bakarrik bizi dira Laredon, udako egoitzaz sortutako hazkundera, biztanlerik gabe geratzen bait da, bertan dagoen komertzio kopuru txikia ere, neguan bere ateak izten.

Udan berriz, jendez betetzen da, **12.299 biztanle izate-tik, 200.000 biztanle izatera** pasatzen da.

Turismoak eta honek dakarren eraikuntzaren boom-ak, **etxebizitzaren prezioak** izugarri **igo**tea eragin du, **Laredoko jende gazteak, inguruko herrietara emigratzea eraginez**. Gazteek alde egiterakoan, biztanleriaren batz bestekoa zaharkitu da, **demografía desoreka** bat sortuz.

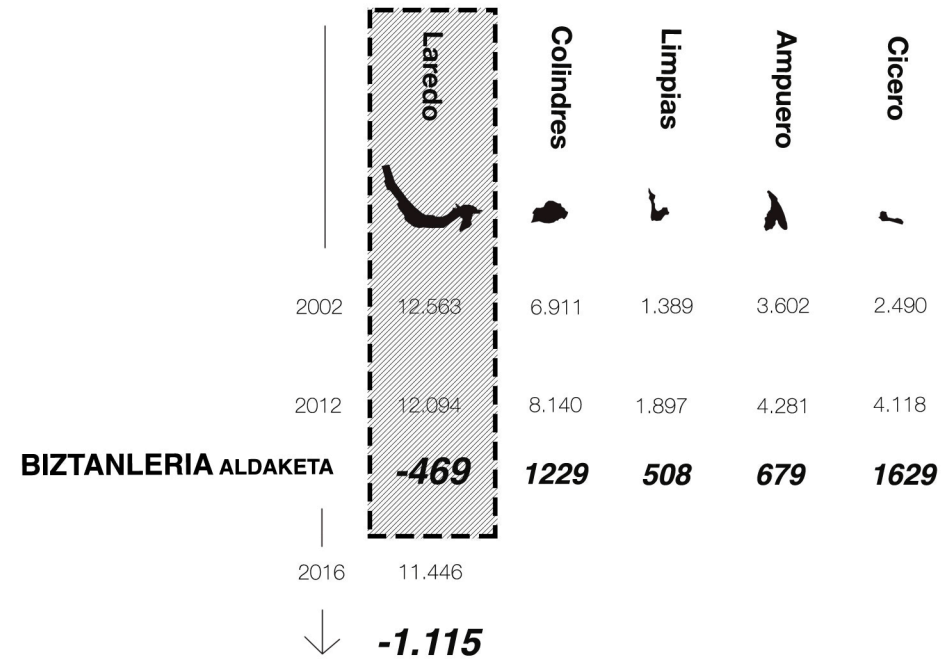
Bost udalerrietako **ETXEBIZITZEN** batez besteko salmenta **PREZIOAK** aztertzen baditugu, datu hauek lortzen ditugu:

• Ampuero	-
• Barcena de Cicero	1.371 € / m2 -ko
• Colindres	1.429 € / m2 -ko
• Laredon	2.044 € / m2 -ko
• Limpiasen	1.251 € / m2 -ko

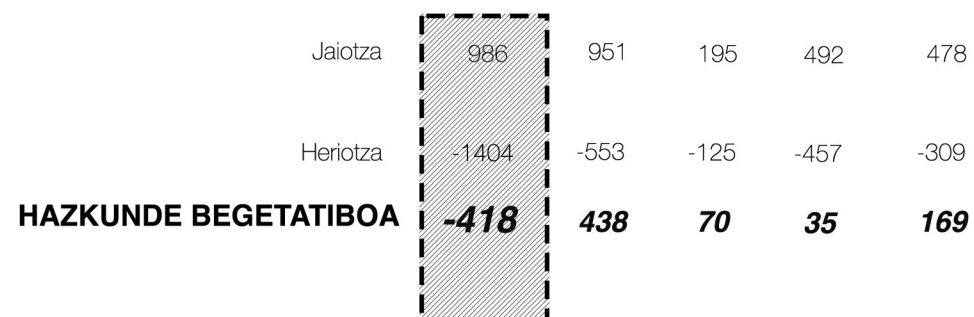
Laredo, **Kantabriako bigarren herri garestiena** da etxebizitza-salmenten batez besteko prezioari dagokionez.

Horrez gain, **urte osorako ALOKAIRUAK** aurkitzea **zaila** egiten da, jendea udan alokatu nahi delako, prezio altuan nozki. Beraz, jende gazteak hurbileko herrietara joaten hari da, non etxebizitza berriak eta prezio onean lortu ditzakete.

Laredoko Babes Ofizialeko etxebizitzak, prezio oso altuan alokatzen dira, beraz, haien funtzioa ez dute betetzen.

Inguruko udalerrietako biztanleriaren hazkundera positiboa da, Laredon izan ezik. Horrek, eskualdean hazkundera begetatiboa edo migrazio hazkundera bat eman dela azalera du.

Eskualdearen hazkundera begetatiboa positiboa da, Laredon izan ezik.

Beraz, Laredon, eman den **jaitziera begetatiboa**z gain, **migrazioen jaitziera** ere eman dela ondorioztatu daiteke, izan ere, biztanleria osoaren galera (-469 biztanle), jaitziera begetatiboa (-418 biztanle) baino handiagoa delako.

GAZTE TASA

Year	Laredo	Colindres	Limpias	Ampuero	Cicero
2005	%10,98	%15,80	%15,70	%12,63	%12,50
2012	%11,69	%16,65	%15,84	%15,46	%15,55
2016	% 10,87	%15,38	%15,70	%15,38	%16,43

ZAHARTZE TASA

Year	Laredo	Colindres	Limpias	Ampuero	Cicero
2005	%19,15	%13,24	%17,77	%19,04	%18,23
2012	%23,49	%15,26	%16,21	%18,66	%15,64
2016	% 25,32	%15,38	%17,87	%20,23	%16,68

Bi tasak konparatuz eta konbinatuz, Laredo-n bakarrik ematen da gazteen tasa jaitziera eta zahartze tasaren haunditze bat aldi berean. Izan ere, eremu honetako **demografía desoreka** garrantzitsua erakusten duen udalerri bakarra da. Honek ez du sentzurik, kanpo faktoreak, esku hartzen ez badute behintzat.

Ukaezina da **biztanleria gaztearen** eta hurren arteko **migrazioa** gertatu dela, hazkundera begetatiboa kaltegarria izan baita. Udalerrian adinekoak geratu dira, dagoeneko euren etxeak dituztela edo erosteko botere ekonomikoa nahikoa dutelarik, beste bat erosteko.

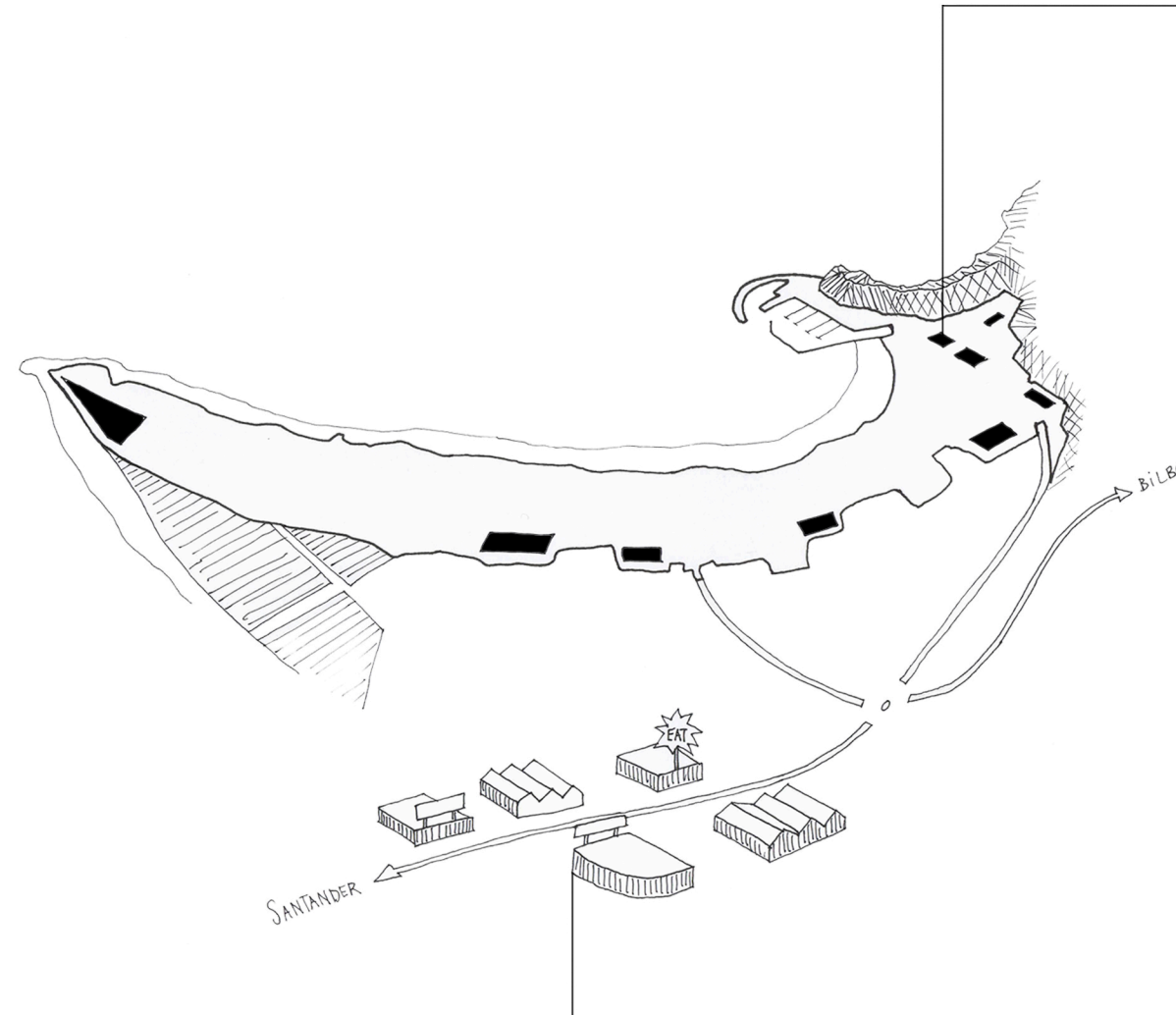
HERRI ZENTRIFUGOA

Gizartekotasunaren galtzea eta Kotxearen menpekotasuna

Azken urteetako hirigintza zentrifugoa, hiriko elementu guztiak zatikatuta utzi ditu: Etxebizitzak, ekipamenduak, aisiguneak, supermerkeak, industria... Hiri multifuntzional mixtoak alde batera utzita.

Gizartea bateratu egiten dituzten eremu hauek, etxebizitzetatik aldentzen badira, gizartekotasuna galdu egiten da. Horrez gain, kotxearen erabilera haunditu egiten da, izan ere, Laredon, izugarriko trafikoa eratzen da herritik irten eta sartzeko.

Laredoko erdigune eta alde zaharra husten hari den bitartean, plangintzak

Industria eskasa geratu da laredortik gertu. Lehen kontzerba eta gatz ontzien fabrika ugari zeuden herri barruan, hala ere inguruetara mugitu dira, espazio gehiagoren bila. Gaur egun erdiguneko orube hoiak hutsik mantentzen direlarik

Gaur egun, industria eta merkataritza jarduerak garatzeko espazio falta dago, lurzoru hiritarrean. Beraz, herri zentroarekin konexio ona duten lurak bilatu beharko lirateke.

Hainbat faktore eragiten dute, Laredo herri resili-ente bat ez izatea, batetik, XIX. mendean sortu zen hirigintza asko baldintzatzen du; etxebizitza blokeak, kuadrakula ortogonal batean kokatu ziran, inongo ekipamendu publiko zein aisigune sortzeko estrategiak pentsatu gabe. Egoitzak nagusitu ziran, turismoari erantzuna emanez, eta ekipamenduak aldiz erdigunean edo kanpoaldean kontzentratu ziran bakarrik.

Eskualdeko hiriburua izanik, inguruko udalerriei zerbitzua eman behar dio, hori dela eta, urbanizatu-ako eremuaren perimetroan: hospitalea, estadia, polikiroldegi eta ikastetxeak kokatzen dira.

Ekipamendu gehienak herri zentroan kokatzen dira, neguan bizirik irauten duen zonaldean alegia. Beraz, ekipamendu hauek neguko biztanleak asetzeko tamaina dute.

Hori dela eta, udan herriak eskeintzen dituen guneak eskaz geratzen dira.

Ekipamendu ugari egon arren, programak eraikin ezberdinetan zatikatuta daude espazio faltagatik. Horrek, inolako harremana ez duten eremuak partekatzea eraman du, askotan funtzionaltasuna eta behar nagusiak zeintzuk diren alde batera utzita.

Izan ere, helduak nagusi diren herri batean, elkartzeko duten tokia oso kazkarra, egoera txarrekoa eta partekatu beharrekoa da.

Herriak ezin du ekipamendu guztiak jasan, hori dela eta zenbait zerbitzu izfen ari dira edota erabilera gabe geratzen dira:

Udalerriko igerilekua, merkaturia "berria", ikastetxeak, estadia...

LAREDOREN BIKOIZTEA

Errealitatetik kanpo dagoen plana

Laredoren hirigintza garapena aztertu ondoren, hedapen hau ildo beretik doala ikus daiteke, batetik, natur baldiadeak suntziutuko direlako (nekazaritza gunen nagusia bait da) eta bestetik **Laredoren biztanleria finkoa eta duen azalera eraikiaren arteko desoreka** kontuan izanik, plangintza honekin gehiago haunditu da.

Datuak kontuan izanik, **gaur egun urtaro osoan erabiltzen diren etxebizitzak (4.705) kopuru bera planteatzen du** plangintzak (5.168) etorkizunerako. Datu hauek argi usten dute Plangintzaren **helburua errealitatetik kanpo** geratzen dela, berriro ere, eraikitzeko soramena praktikan jarri.

GAUR EGUNEKO EGOERA / DATUAK

EGUNGO ETXEBIZITZA KOPURUA	16.324
+ ETXEBIZITZA BETEAK	
Urtaroko etxebizitzak	4.705
Udako etxebizitzak	10.688
+ ETXEBIZITZA HUTSAK	928

ZER PROPOSATZEN DU 2015-eko HAPO-ak JENDE GAZTEA BUELSTATZEKO?

UDALERRIAK EMATEN DUEN SOLUZIOA

HAPO-ak, sektore bakoitzeko etxebizitza-erakuntzaren % 39,89-a **babes publikoko etxebizitza** eta rako esleitzen ditu.

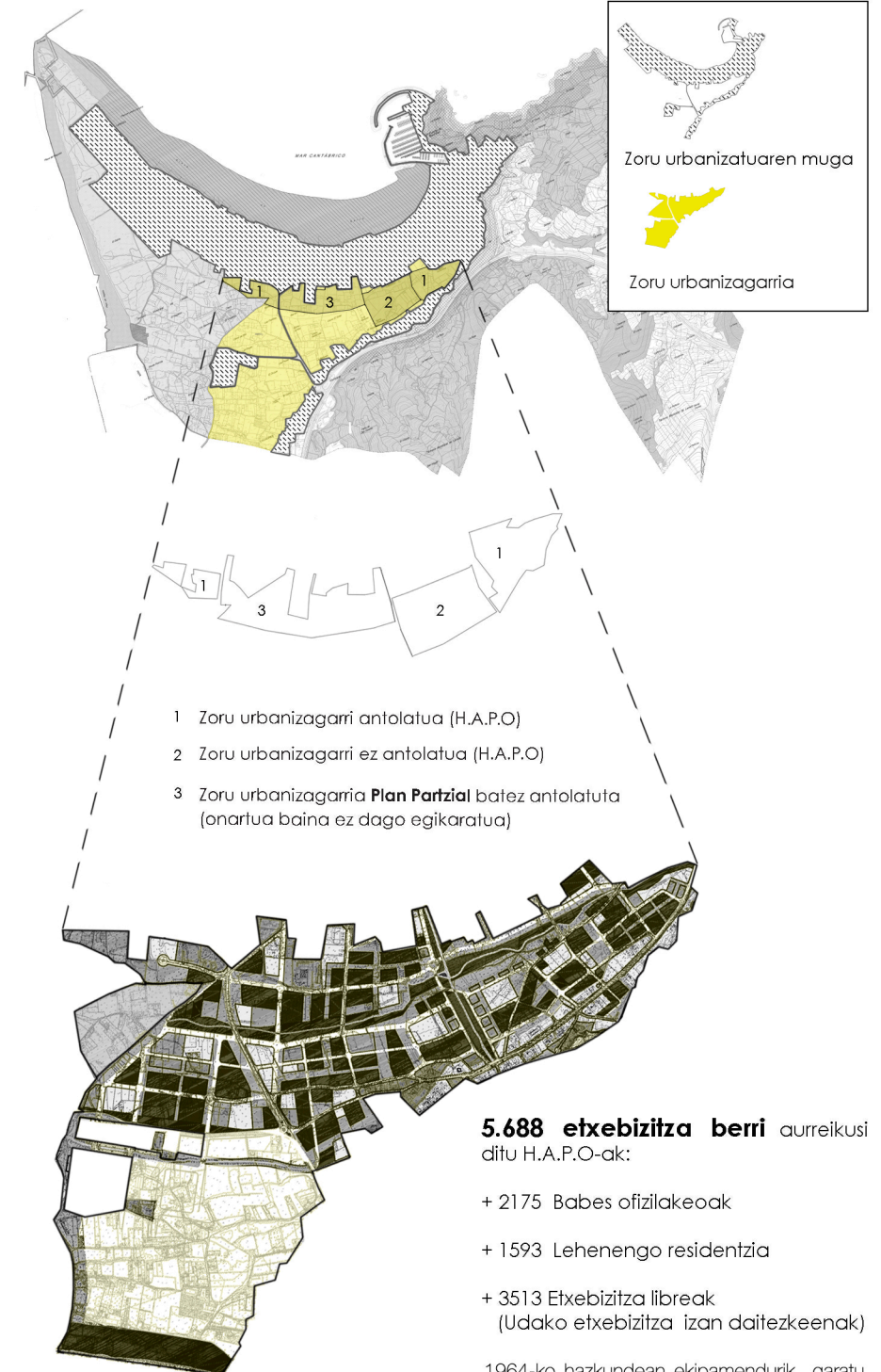
+ Hortaz, proposatzen diren **5.168 etxebizitzetatik, 2.175, babes publikorako** izango dira. Urteko egoitza hauek, inguruko udalerriek duten prezio antzekoa izango dute.

Horrez gain, gazteen eskaeraz gain, bi eskaera gehiago iaurreikusi dira:

+ **Urtaroko egoitzen eskaria** dago, inguruko bizilagunengandik. Bilboko metropoli eremuak milioi bat biztanle ditu, kontuan izanik, % 5-ak 75 km-ko erradio batera mugitu daitezkeela, ondorioztatu daiteke biztanle horien % 1,25-a, hau da, **Bilboko 16.600 biztanleek** Laredo eskualdea aukeratu dezakete egoitza bezela. Hurrengo 12 urteetan, 4.166-5.533 etxebizitza berri aurreikusten dira.

+ Inguruko bisitarien etorrerarekin, eraikiko diren etxebizitzak % 61,76-a **libreak** izango dira, **3.513** etxebizitza zehazki.

H.A.P.O-ren arabera, ETORKIZUNEAN:

KOMERTZIO TXIKIEN GALTZEA

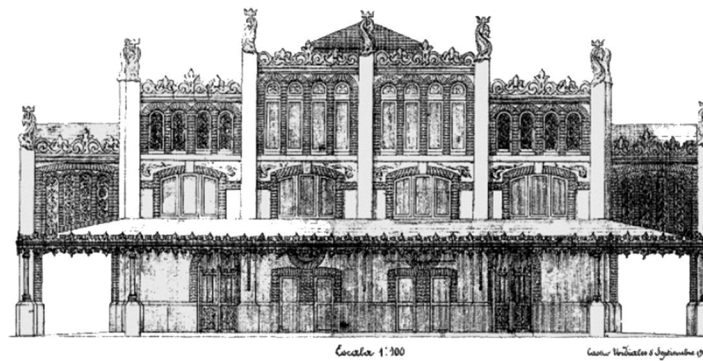
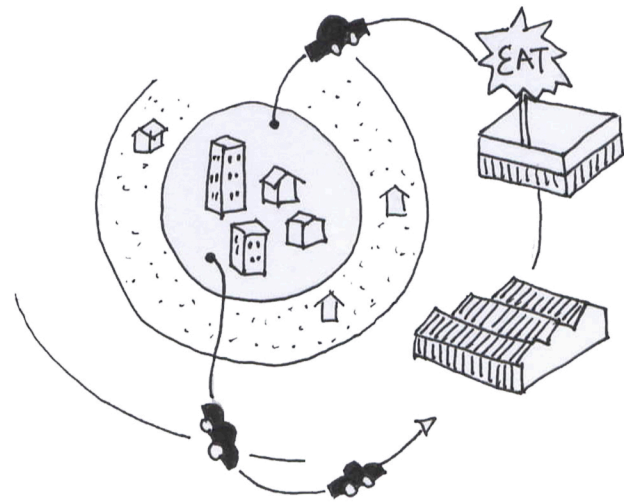
Arrantza eta nekazaritza ekologikoa

Laredo, arrantzatik bizi izan da beti, turismoa herrira sartu izan den arte.

Gaur egun, HIRUGARREN SEKTOREA da diru iturri nagusia. Gero eta komertzio txiki gehiago zabaltzen dira, udako jendeari zerbitzua emateko, hala ere, neguan, batzuk zarratu egiten dute, erosle faltagaitik eta besteak ahal duten bezela bizirautean dute.

Udako biztanleria hazkuntzarekin, komertzioak txiki geratzen dira. Horrek, kanpoaldean, eskala handiko supermerkatuak eratzera eragin du, jendea kotxea hartzera behartuz eta herriko komertzio txiki konpetentzia sortuz urteko urtaro guztietan (nagusiki neguan).

Horrez gain, kontuan izan behar da, eskualdeko hiriburu dela, hortaz, inguruko udalerriei zerbitzua ematen diote komertzio handi horiek ere.

Laredoko merkatua, elikagai ekologiak (km 0) saltzen ditu 1903. urtetik. Barazkiak, okela, loreak... saltzen zituen bere gaurian eta arraina berriz, alboan zegoen orubean, kalean saltzen zen. Merkatua txiki geratu zenez, 1970. urtean alboko orubean, merkatu berri bat eraiki zen, zeinetan arraindegia nagusi zen. Hala ere, ez zuen arrakasta handirik izan eta beste erabilera batzuk eman zaizkio honi. Gaur egungo supermerkatuek lehia handia suposatzen dute eta horrez gain, udalak ez du merkatua sustatzeko interes handirik.

Saltzaileak gehienbat helduak dira, gaur egun, merkatuko 5 postu utzik izanez, helduek jubilatuta direlako. Udalak dirua lortzeko helburuarekin, postua alokairu beharrean, saldu nahi ditu eta horrez gain hilabeteko alokairu bat ordaindu, beraz, postu horiek utzik daude.

Udalerriaren nortasun arrantzale eta agrikola galtzear dago, komertzio txikiak bizirauteko ekimenik garatu ezean.

LEHEN SEKTOREAN berriz, eskualdeko inbertzio handiena egin da (80 milioi), **Laredoko kirol eta arrantza portu** berria. Bi helburu nagusi zeuden, batetik ekonomia potentziatzea (kirol portuarekin) eta bestetik nagusiena, arrantzaleek betidanik eskatu zuten arrantzarako portu berri bat, itsas-ontziek beti arean trabatuta geratzen bait ziren.

Praktikara eramateko orduan, herriaren tamaina eta beharrak ez ziran kontuan izan, arrantza portua txikia geratuz. Gaur egun, eraikin berri hauek moldatzeaz daude. Arrainak saltzen duten eraikina (Cofradia de pescadores) oso txiki geratzen da arrantza denboraldian.

Beraz, gaur egun, kirol portua izugarri handi geratzen da herri-aretzako, herriari inolako zerbitzurik eman gabe, berriro ere, udako turismoari lehenetsua emanik.

Portu zaharra

Portu berria

03 METODOLOGIA

EKIPAMENDUEN BERRANTOLAKETA

“HERRI ODONTOLOGIA ”
HUTSUNEAK

KOKAPENA
KATALOGO 01
KATALOGO 02

HIRI HUTSUNEAK DETEKTATZEA
HUTSUNEEN KLASIFIKAZIO ETA KUANTIFIKAZIOA
ORUBEEN EGOKITZAPENA ETA LORPENA

METODOLOGIA

EKIPAMENDUEN BERRANTOLAKETA # misto, konpaktu eta funtzional

Herriak dituen arazo nagusietako bat, ekipamenduak dira. Ekipamendu ugari daude, baina gehienak ez dute herritarrei zuzendutako beharrak asetzen.

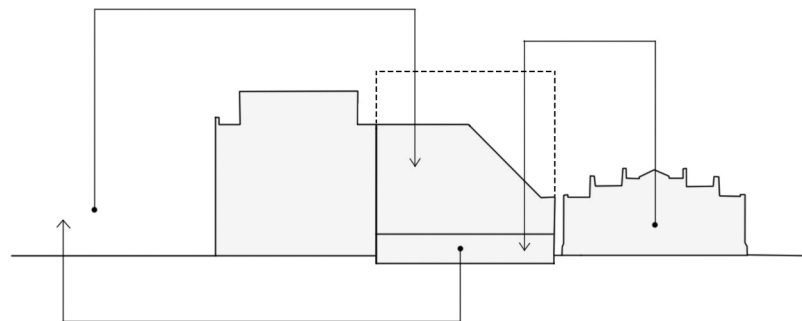
Eraikin gehienek, erabilera aldaketan ondorioz, aldaketa nabarmenak sufritu dituzte, eraikinak oso zatikatutak eta funtzio jakin bat izan gabe geratu dira. Eraikinak askotan, abandonatuz eta bigarren mailako erabilerak sartuz.

Herritarren beharrak asetzeaz gain, ekipamenduek, udan datorren jendea berenganatzeko aukera izan behar dute. Hori dela eta, eraikinak prest egon behar dute, erabilera, okupazio eta tamaina aldaketarako. Urtaroa, faktore garrantzitsu bezela jotatuz.

Hori dela eta, malgutasuna eskeintzen duten egiturak izan behar dituzte:

- Aukera ezberdinak ematen dituen tipologia
- Gehitu eta kendu
- Arina eta transparentea
- Eraikuntza erraza eta industrializatua
- Birziklagarria eta inguruarekiko errespetoa duena
- Okupazio aldaketa /tenporala

1. hiriko **EKIPAMENDUAK**
2. ekipamenduen **KATALOGOA / ANALISIA**

HERRI ODONTOLOGIA "HUTSUNEAK" # hiri sarearen lanketa

Herri zentroan aurkitzen diren hutsuneak, H.A.P.O-ak planteatzen duen zabalkuntzari alternatiba bat suposatuz dezaizkete.

Hiri kirurgia mota honekin, hiri sarean aurkitzen diren hutsune puntualen interbentzioa landuko da, esparru ugarietan onurak ekarritik.

Batetik, ERAIKUNTZAN, etxadien sendotzea ekartzeko delako, bestetik, HIRIGINTZAN, izan ere, eraikiko den bolumena, fatxada lerroa definituko delako eta horrenbestez espazio publikoa ere. Azkenik, lanketa SOZIALA ere ematen da, hutsunea, eremua aktibatuz dezaketenean erabilerekin okupatu daitezkelako.

Hutsune hauek, aukera paregabea dira, herri zentroan industria txikiak berriro ere sartzeko eta gazte eta familientzako etxebizitza duin eta ekonomikoak planteatzeko.

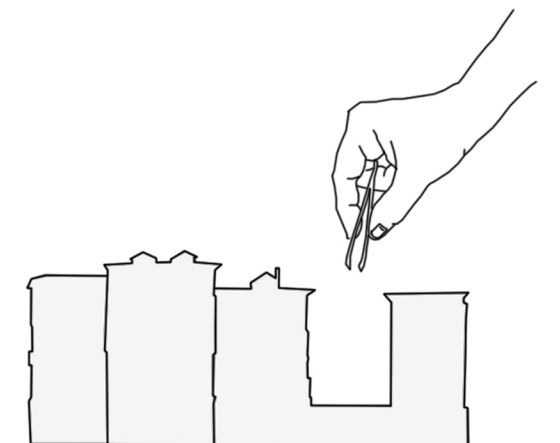
Gaur egun, hiri hutsune abandonatuak ikustera behartuta gaude gure hirietan, ikuspegi aldaketa bat ematera bortzatuta gaude:

Zer nolako aukera eta onurak emango lituzke, 10 urtez itxita egon diren orubeak, espazio publikoa bilakatzera derrigortuta ikusiko balira?

Horrez gain, eraikuntza industrializatu, malgu, ziku, azkarra... eraikitako aukera dugu gaur egun, honek, aukera ugari ematen ditu orain arte proposatu den hirigintzari irtenbide bat emateko.

Hutsuneak detektatu, klasifikatu eta kuantifikatu dira, zenbat metro karratu libre dauden definitzeko. Bestetik, orube hauek betetzeko egokiak diren zehaztu beharko da. Azkenik, orubearen lorpenerako beharrezkoak diren ekintzak zehaztu beharko dira.

1. hutsuneen **DETEKTATZEA**
2. hutsuneen **KLASIFIZAZIO ETA KUANTIFIKAZIOA**
3. hutsuneen **EGOKITZAPENA ETA LORPENA**

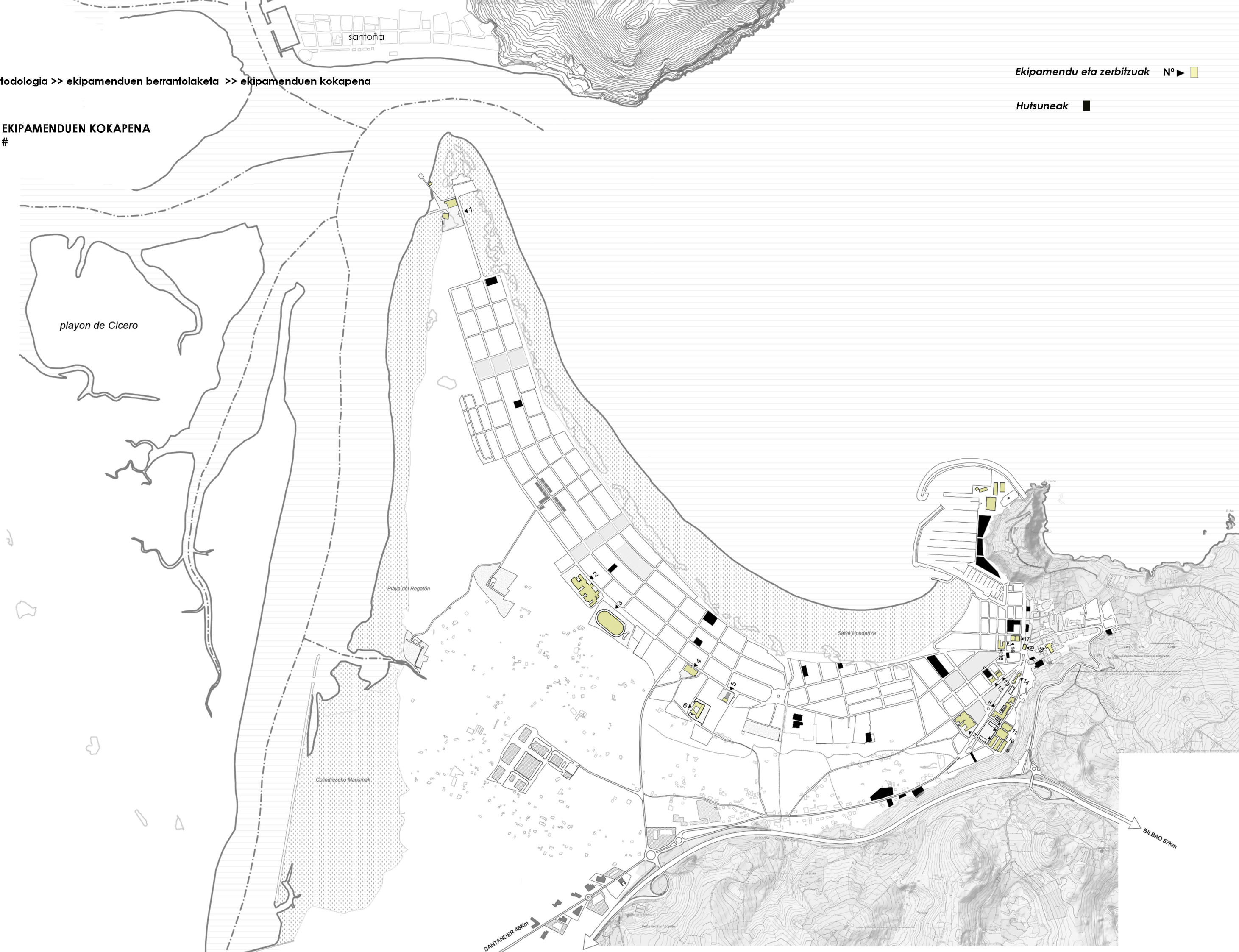

metodologia >> ekipamenduen berrantolaketa >> ekipamenduen kokapena

Ekipamendu eta zerbitzuak N° ▶ ■

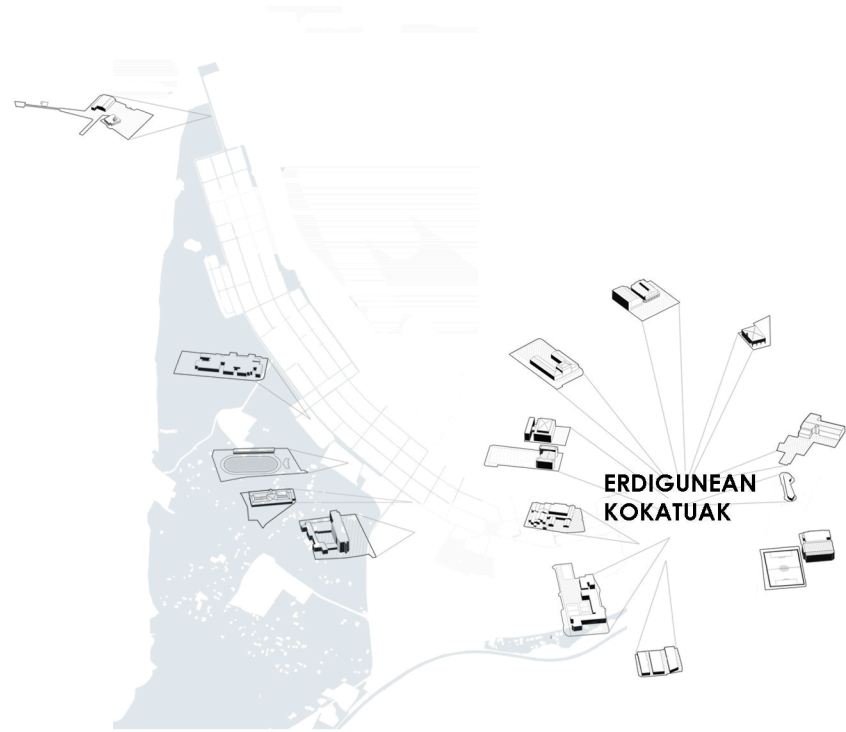
Hutsuneak ■

EKIPAMENDUEN KOKAPENA
#

EKIPAMENDUEN KATALOGOA

#

Nautikoa 01

Erabilera

Oruberaren Azalera
Egoera

19.120 m2
Ordenazioz kanpo / barku barik

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

Hospitalea 02

Erabilera

Eskualdeko Hospitala

Oruberaren Azalera
Egoera

23.700 m2
Ona

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

Udalerriko Estadioa 03

Erabilera

Oruberaren Azalera
Egoera

30.500 m2
Ona

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

Hezkuntza Bereziko zentroa 04

Erabilera

Oruberaren Azalera
Egoera

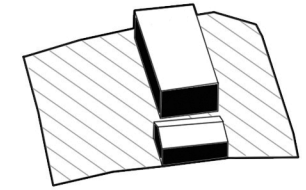
5.090m2
Ona

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

HHZ /LH Pablo Picasso 05

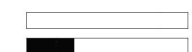
Erabilera

Oruberaren Azalera
Egoera

Haurreskola/
Lehen hezkuntza
4.400 m2
Ume eskas

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

Insero 06

Erabilera

Oruberaren Azalera
Egoera

9.295 m2
Ona

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

HHZ /LH Villa del Mar 07

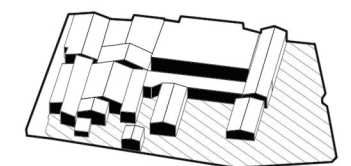
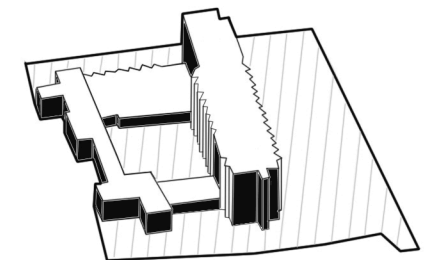
Erabilera

Oruberaren Azalera
Egoera

Herriari zerbitzuak eskeini
Beste udalerriei zerbitzua
4.400 m2
ona

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

EKIPAMENDUEN KATALOGOA

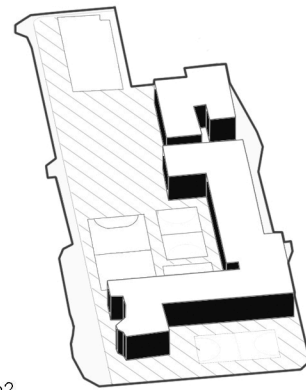
#

**Bernardino de Escalante
Institutua 08**

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera 9.700m² hobetzeaz

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

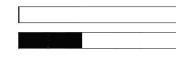
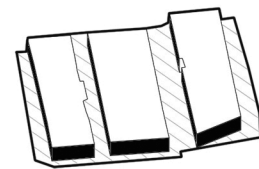

**Fuente Fresnedo
Institutua 09**

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera 5.189m² txikia

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

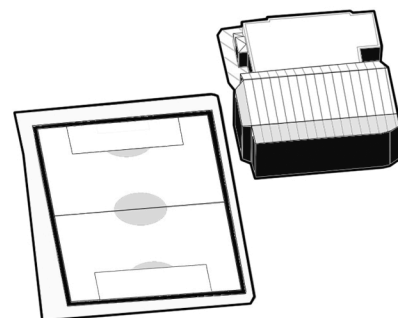

**Polikiroldegia eta
igerilekua 10/11**

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera 11.311m² igerilekua itzi da

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

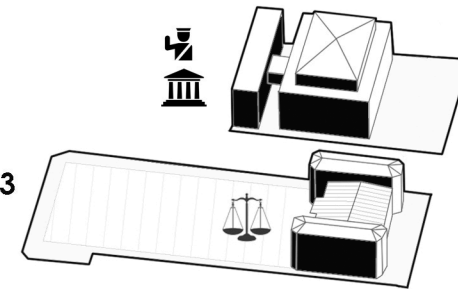

**Udaletxea / polizia 13
Epaitegiak 12**

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera 1.900 m² Ona

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

Bus geltokia 14

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera 2.470 m² Ona

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

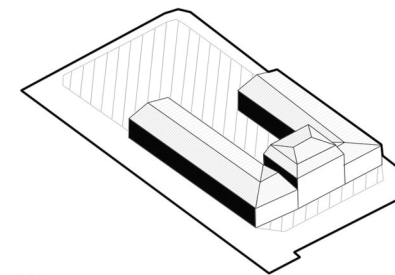

Kultur etxea + parkea 15

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera 2.600 m² Zaharkitua Liburutegia txiki geratu

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

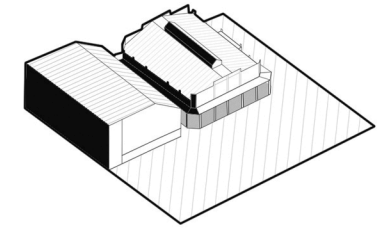
Merkatu "berria" 16

Merkatu zaharra 17

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

Elikagai ekologikoak
1.330 m² merkatu "berria" zarratua

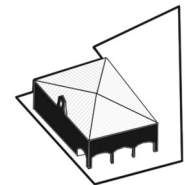

Udaletxe zaharra 18

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

438 m² zaharberritzen

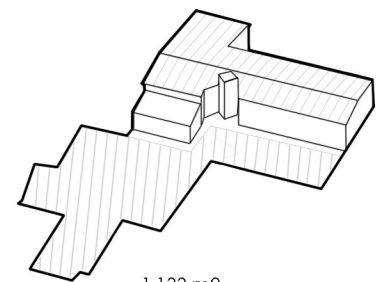

Udaletxe zaharra 19

Erabilera

Oruberaren Azalera Egoera

Erabilera maiztasuna Uda
Erabilera maiztasuna Negua

1.133 m² irisgarritasun zaila

HIRI HUTSUNEAK DETEKTATZEA
betetzea, REhabitar, gainjartzea

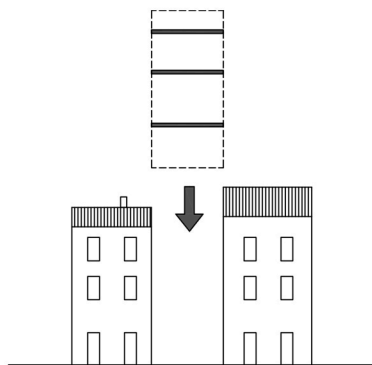

HUTSUNEEN KLASIFIKAZIO ETA KUANTIFIKAZIOA
betetzea, biziberritzea, gainjartzea

“BETETZEA”
geldirik dagoen hutsunea

Medianerei atzikitzea
horma-itsuen kontra eraikitzea

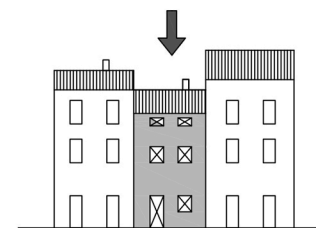
301.495 m2
eraikigarri

“BIZIBERRITZEA”
eraikia dagoen hutsunea

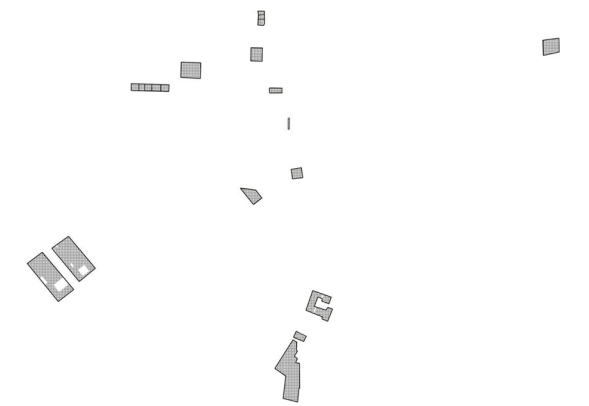
Jarduera eta erabilera gabeko eraikinak dira
Hutsune hauek, gehienetan altueran hasteko aukera ematen dute ere.

Erabilera mixtoak lortzeko aukera eman

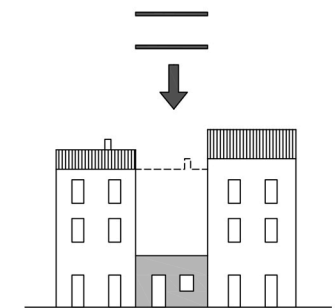

15.589 m2
berriro okupatu eta gehitu daitezkeenak

“GAINJARTZEA”
altzatu daitezkeen eraikina

Eraikijarritasuna agortzea
Erabilera duen eraikin bati, solairuak gehitzea

20.740 m2
gehitu daitezkeenak

HUTSUNEEN EGOKITZAPENA ETA LORPENA
ekonomia eta legalitatea

HUTSUNEEN EGOKITZAPENA

Hutsunearen betetzeak bideragarria izango den konprobatu beharko da:

Bidegarritasun ekonomikoari dagokionez, zenbateko etekinak aterako diran jakin beharko da, horretarako, zer nolako erabilerak barneratuko dituen eraikinak definitu beharko dira. Era horretan jakingo dugu ea, jabegoei konpentzazioak ordaindu ahal izango diogun edota trukeren bat gauzatzeko aukera izango dugun (fatxada beritu, komunikabide berriak egin, , eraikin baten altzatzean adibidez.)

Bestetik, konprobatu beharko dugu ea existitzen den eraikina, altzatzan den eraikina jasango duen errefortzurik gauzatu gabe. Beraz, eraikuntzaren bideragarritasuna funtzeskoa da.

Azkenik, legeak eta ordenantzak betetzen direla konprobatu beharko da.

HUTSUNEEN LORPENA

Herri zentroan hutsuneak detektatu ondoren, hurrengo pausoa, hutsune horien lorpena izango litzateke.

Helburua, lurzorua okupazioa lortze da, aldi baterako edo behin betiko ahal bada. Aldi baterako orubeak, oso baliagarriak izan daitezke ere ain aldatkorra den herri batean.

Partzela publikoen kasuan, alde batetik, udalak eskura dituen legezko tresna guztiak aprobetxatu beharko dira, ehun finkoetan lurzorua lortzeko. Bestetik, aldi berean, udal ordenantzak egungo gaitasunak handitzeko sustapeneko lege eta planifikazio aldaketak egin beharko dira.

Partzela pribatuen kasuan, jabeei jakinarazi beharko zaie, partzela pribatuek dakarren erantzunkizun sozialaren inguruan. Borondatez, espazio hauek eskeintzekotan, konpentzazio neurriak egongo dira, bestalde neurri zuzentzaileak hartu beharko dira.

04 INTERBENTZIO EREMUA

MENÉNDEZ PELAYO KALEA
ETA MERKATU PLAZA

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA

KOKAPENA ETA INGURUKO EKIPAMENDUAK

PLAZAREN ANALISIA

EREMUAREN BILAKAERA

1. PARTZELA: EKIPAMENDUAREN BERRANTOLAKETA

2.PARTZELA: BIZIBERRITZEA+ EKIPAMENDU BERRANTOLAKETA

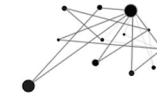
3.PARTZELA: GAINJARTZEA

INTERBENTZIO EREMUA

URTAROEN ARABERAKO ARKITEKTURA # Metodologia praktikan jarri

Komentatu bezela Laredo erdialdeadeko hiri ehunak, baditu oraindik hutsune ugari. Hutsune hauek, ehun misto eta trinkoa lortzeko aukera paregabeak dira.

Hori dela eta, interbentzio eremu bezela Laredoko Menéndez Pelayo kalea eta Merkatu plaza hartuko dira.

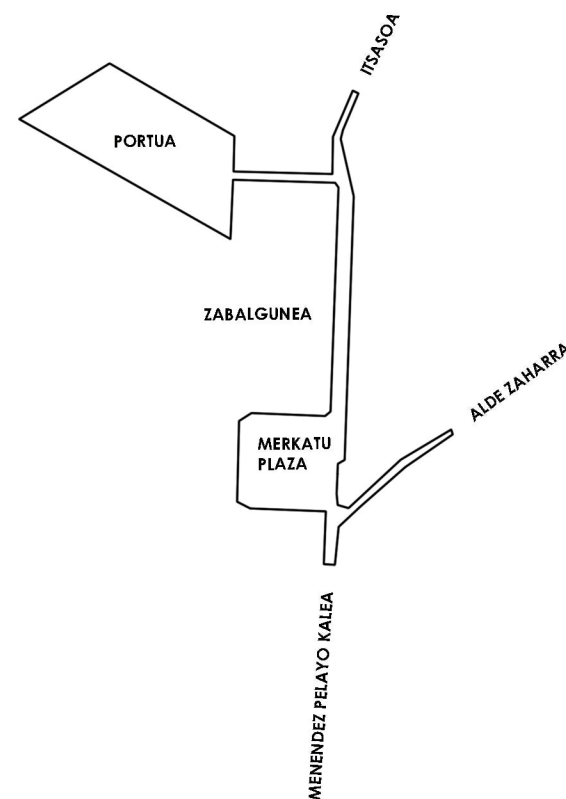
MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA # Interbentzio eremua

Portua eta herriko merkatua lotzen duen Menéndez Pelayo kalea eta merkatu inguruan sortzen den plaza aukeratu da interbentzio eremu gisa. Garrantzi handiko espazio publikoa izan da beti, portutik ateratako merkantzien garraioa eta elikaduren sal-erostetarako ahalbidetu duen kalea bait da.

Gaur egun kontsumo lokalerako dendak eta merkatu ekologikoa bertan kokatzen dira oraindik. Diagnostikoan ikusi bezela gero eta ahulago bihurtzen ari direlarik.

Proiekturako aukeratu diren hutsune eta ekipamenduak zehaztu baino lehen, interbentzio eremuaren analisi bat egin da:

1. Kokapena eta inguruko ekipamenduak
2. Plazaren analisia
3. Eremuaren bilakaera

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA # Hutsune + ekipamendu berrantolaketa

Merkatu plaza inguruan kokatzen diren hiru partzela landuko dira hutsuneen lanketa eta ekipamendu berrantolaketa eredu gisa.

1. partzela: Merkatu ekologikoa

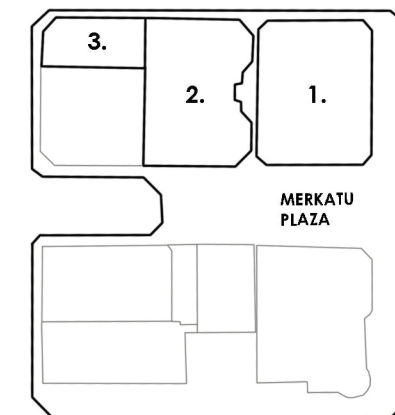
Metodologia: Ekipamendu berrantolaketa

2. partzela: Hutsunea - eraikia dagoen hutsunea (ekipamendua)

Metodologia: "biziberritzea" + Ekipamendu berrantolaketa

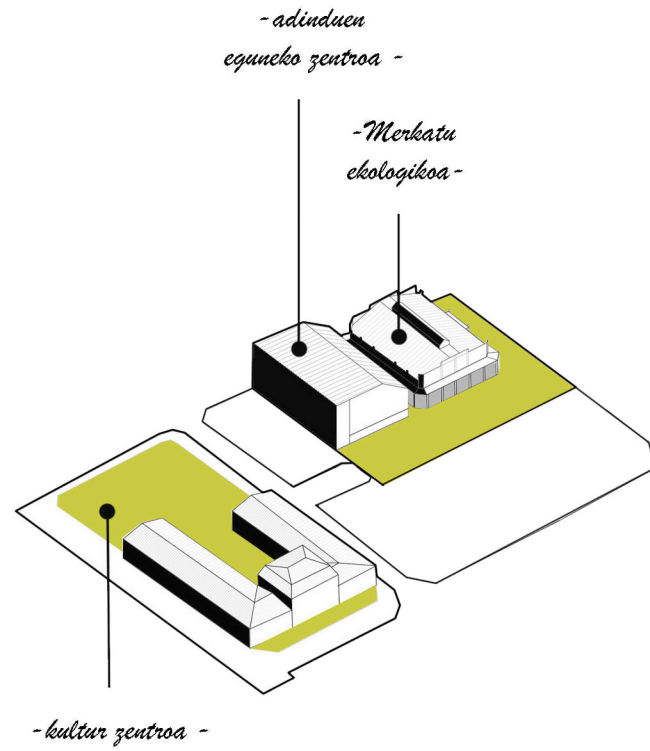
3. partzela: Hutsunea - altzatu daitekeen eraikina (komertzioa)

Metologia: "Gainjartzea"

>> interbentzio eremua >> Menéndez Pelayo kalea eta Merkatu plaza >> kokapena eta inguruko ekipamenduak

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Kokapena eta inguruko ekipamenduak

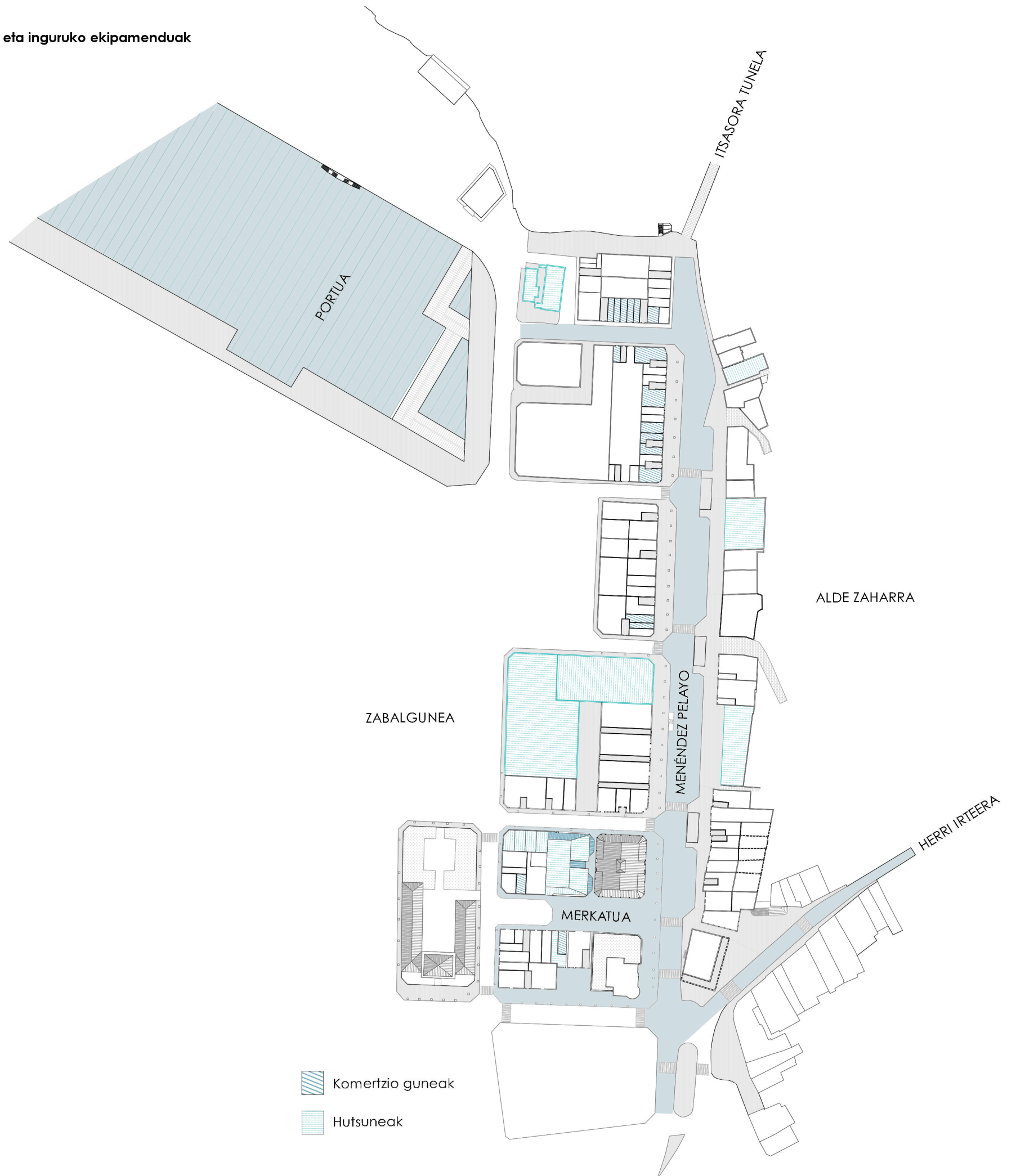
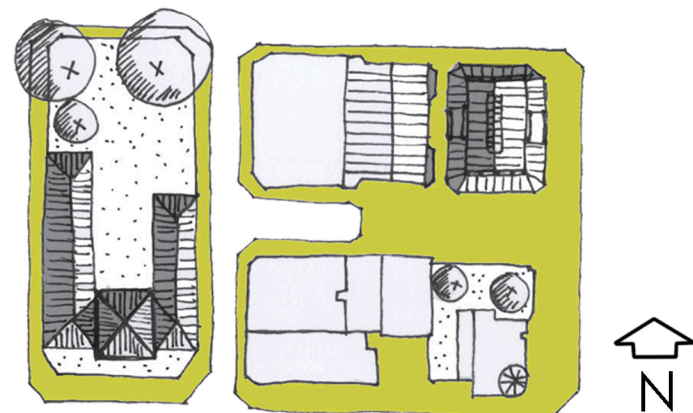

Hiru ekipamendu nagusi kokatzen dira plaza inguruan. Hirurak, funtzio nagusiak hartzen dute bere baitan beraz, bilgune puntu garrantzitsua da.

Merkatu ekologikoa, merkatu plazan eraikinik deigarriena da, bere kolore eta forma ekleptikoengaitik.

Adinduen eguneko zentroa, hasieran merkatu funtzioa zuen, gaur egun behe oina besterik ez da erabiltzen adinduen bilgune puntu bezela. Egoera kazkarrean aurkitzen da eraikina.

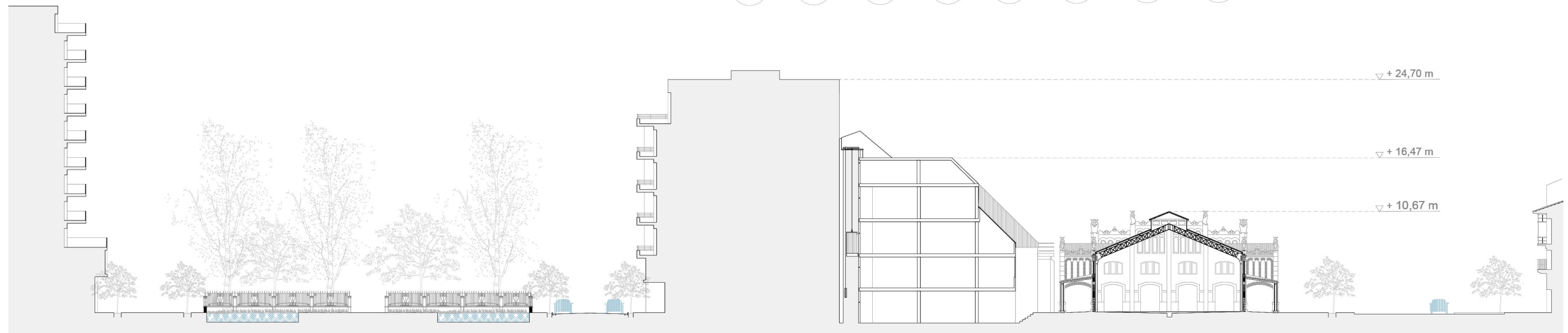
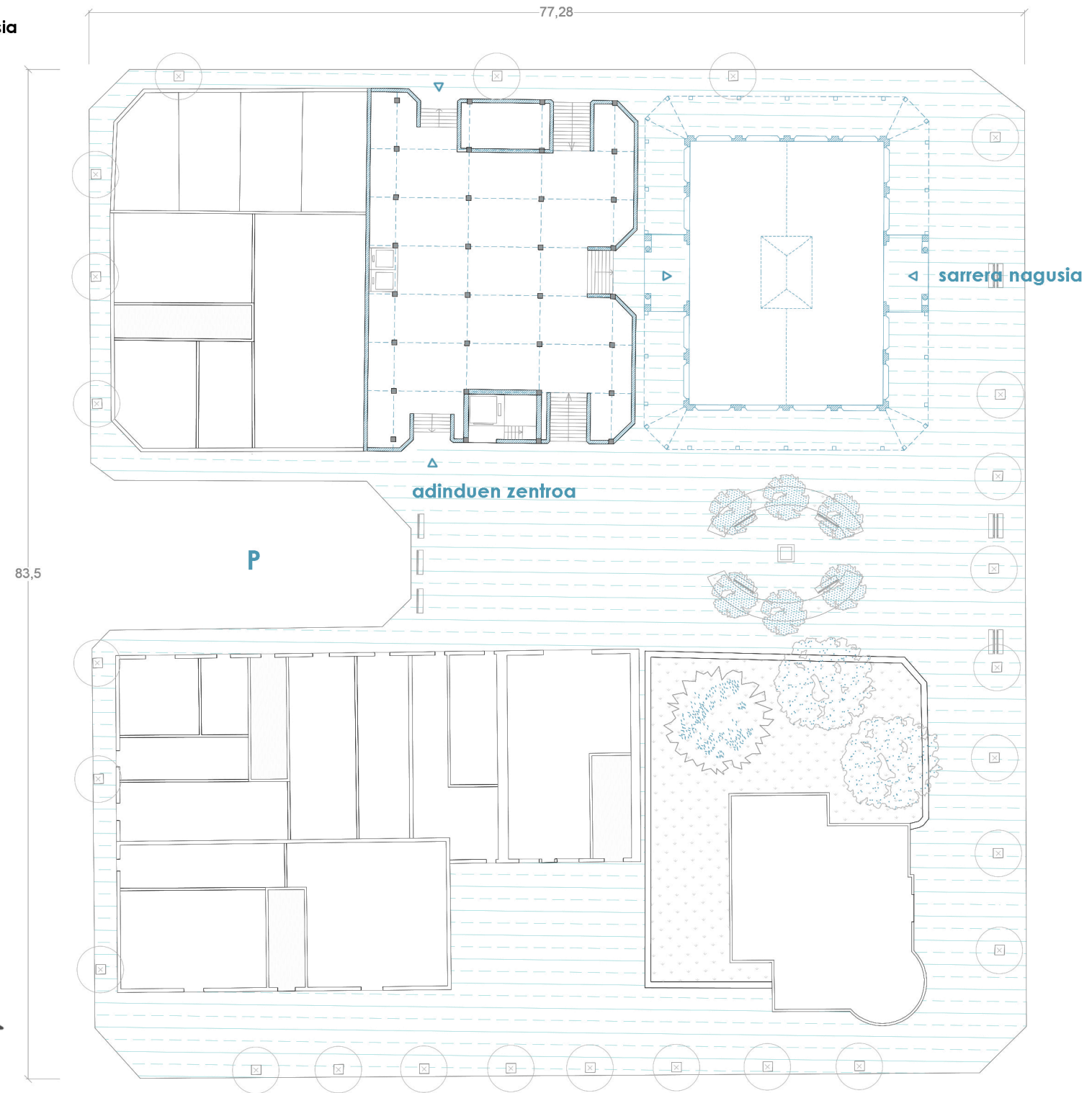
Kultur zentroa, erabilera ugari hartzen ditu bere baitan eta askotan txiki geratzen da.

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Plazaren analisia

Menéndez Pelayo kalea, alde zaharra eta Laredoko lehenengo zabalgunearen (1920) arteko muga argia da. Kalearen alde batera alde zaharreko eraikuntzak aurkitzen dira Behe + 2 solairu dutenak eta bestaldera behe + 5-eko eraikuntzak azaltzen dira, lehenengo etxe irlak sorturik.

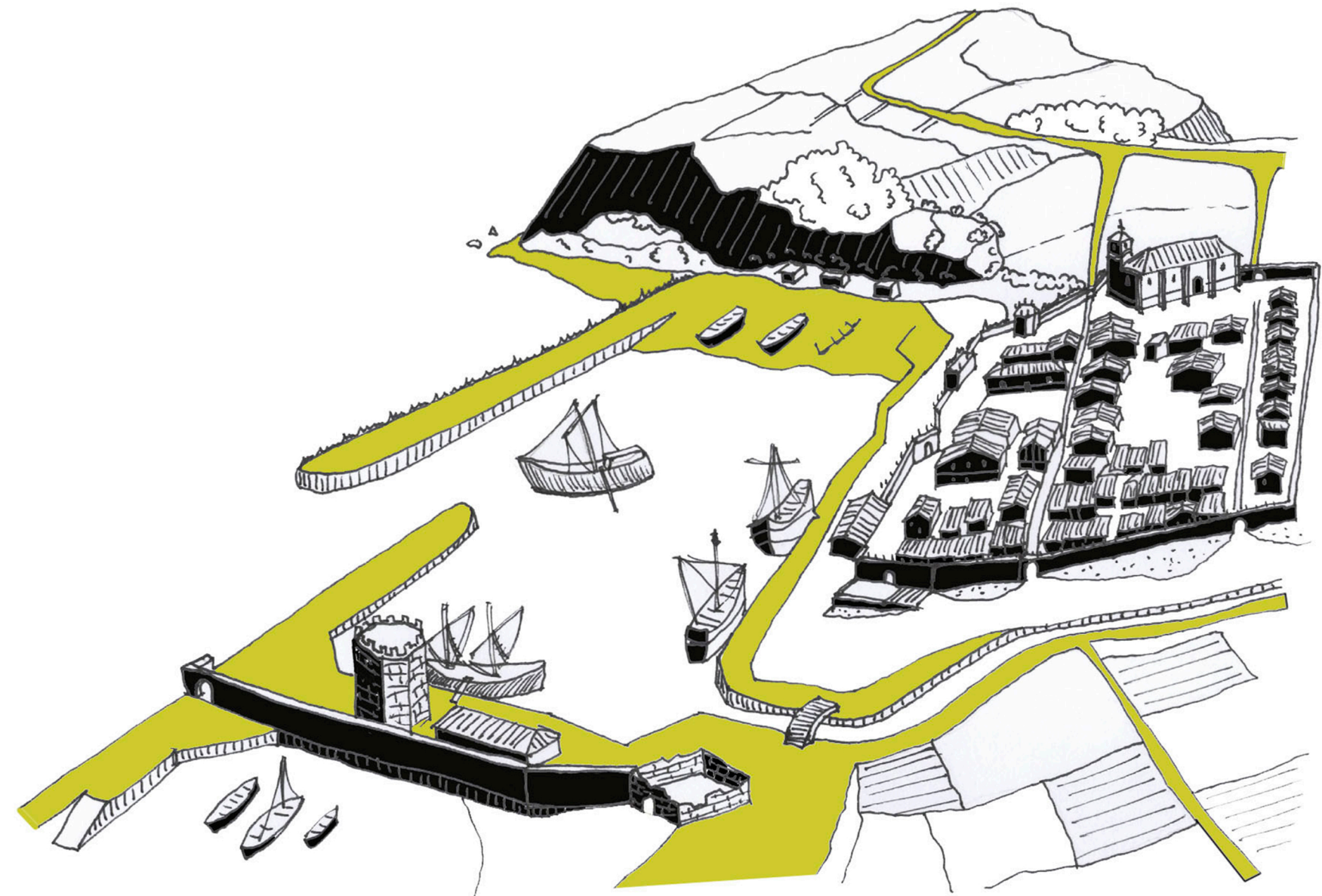
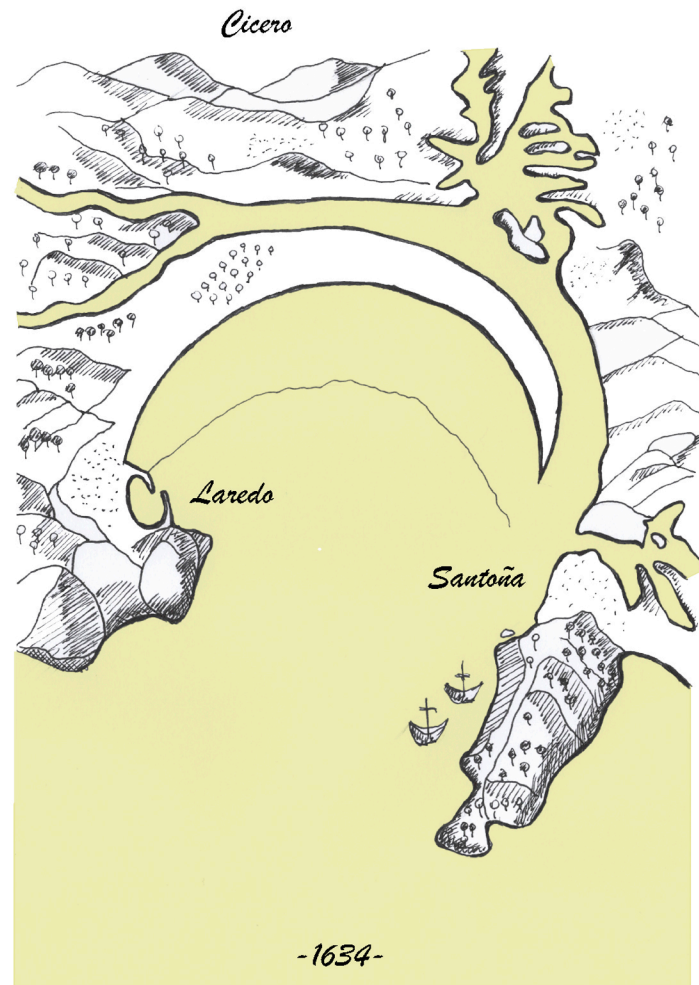
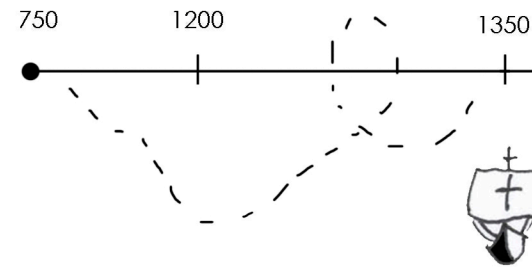
Hiri sekzioa azterturik, argi ikusten da "Merkatu Plaza" garai ezberdineko eraikuntzak batzen dituela eta "Adinduen zentroak" (1970) bi garaiko eraikuntzen arteko lotura edo muga lantzen saiatzen dela.

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Eremuaren bilakaera

1200. urtetik aurrera, Gaztelako erregea zen Alfonso VIII-ak, Laredo Foru bihurtu zuenetik, hiriko hazkunde ekonomiko eta demografiko nabarmena eman zen herri arrantzalean. Itsas Villa bat izatean, hiri-hedapenean eta birmoldaketetan islatuta ikusi zan.

Laredo herriaren lehenengo eraikuntzak, itsasotik babestua kokatzen dira muino baten gainean. Sei kale ortogonal definitzen dituzte erdi aroko alde zaharra, harresi batek inguratzen dituelarik. Harresitik kanpo landa eremuak, hondarra eta XIII.mendean eraikitako portua ageri dira.

-Laredo 1350-

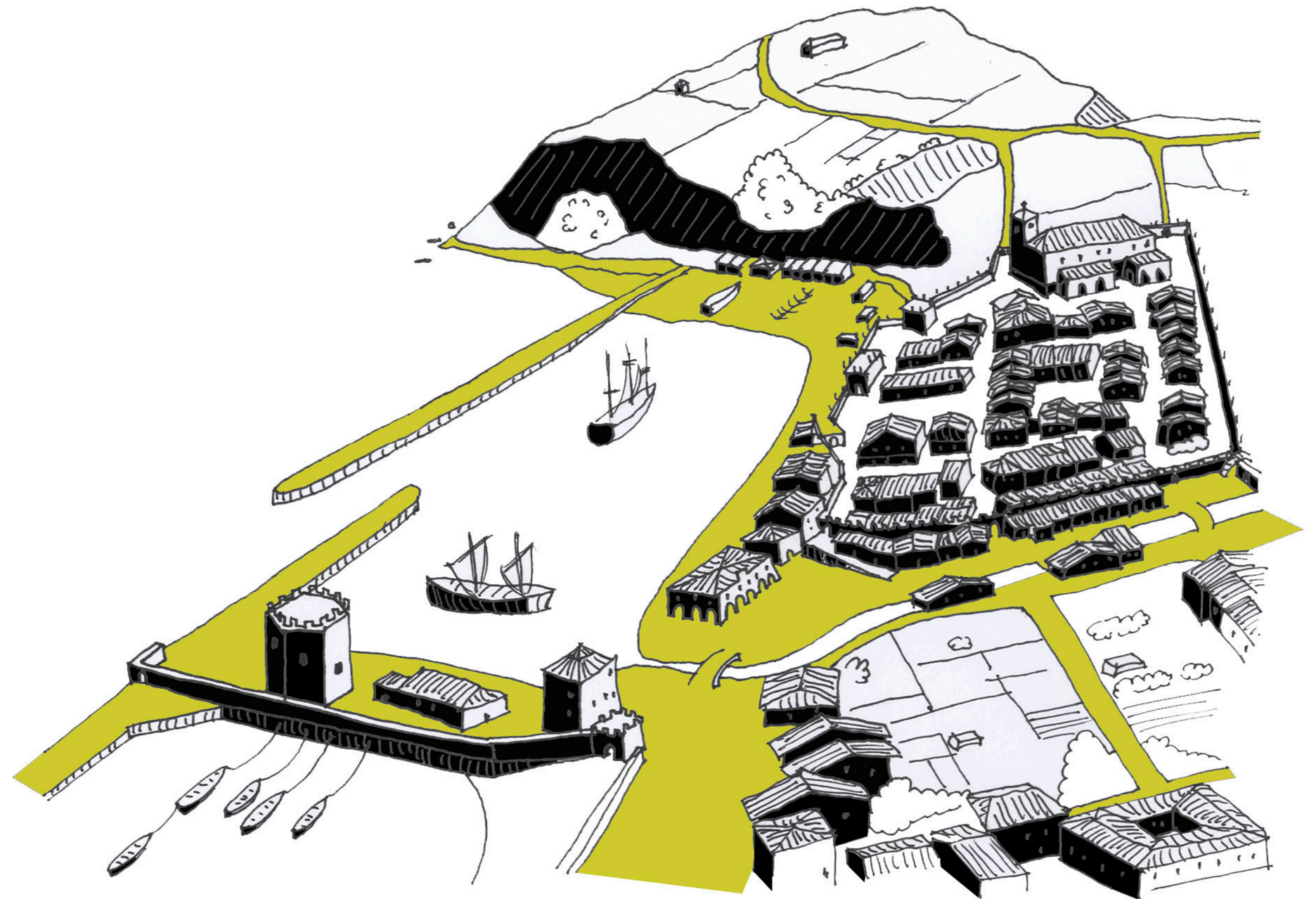
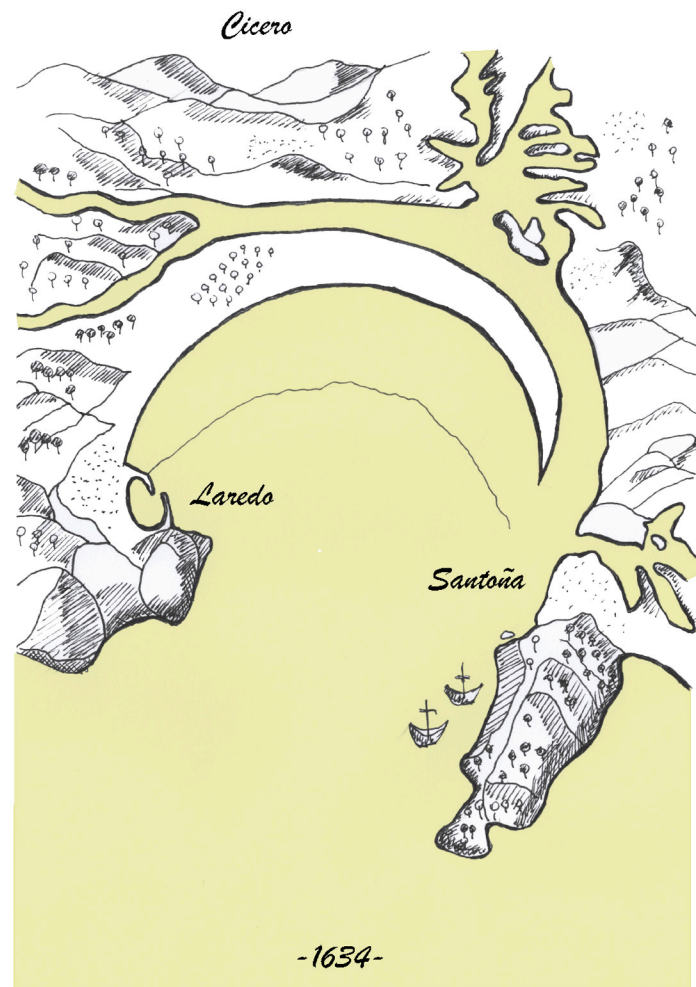
MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA # Eremuaren bilakaera

Errebalaren sorrera:

Garapen ekonomiko eta demografikoak herriaren hedapena ekarri zuen harresitik kanpo. Lehenengo eraikuntzak harresiaren kontra eraikiko dira eta behin harresia okupatua zegoelarik, landa lurretan eraikiko dute lehen jauregi eta monastegia.

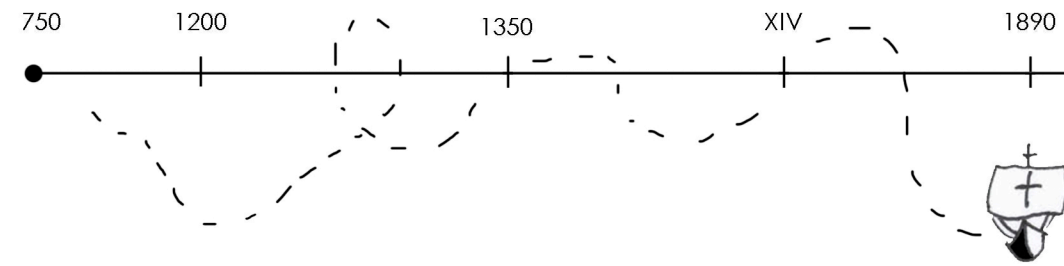
Alde zaharraren tamaina ia bikoiztu egingo da, hala ere hiri ehuna ez da ain dentsoa izango, eraikuntzak eta hortuak tartekatzen direlako.

Udaletxea ere eraikiko da, gerora, Menéndez Pelayo kalea bihurtuko den kale fatxada definituko duelarik. Bestalde lehenengo eremu publikoak sortzen dira, herri plaza, alegia.

- Lehenengo zabalgunea -

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Eremuaren bilakaera

Uraren gaineko lehenengo eraikuntzak 1890 :

Laredo hiriaren hurrengo garapen nagusia, 1864-an hasten da, Bilbora-ko errepide berria eraikitzen denean (alde zaharra zeharkatuz).

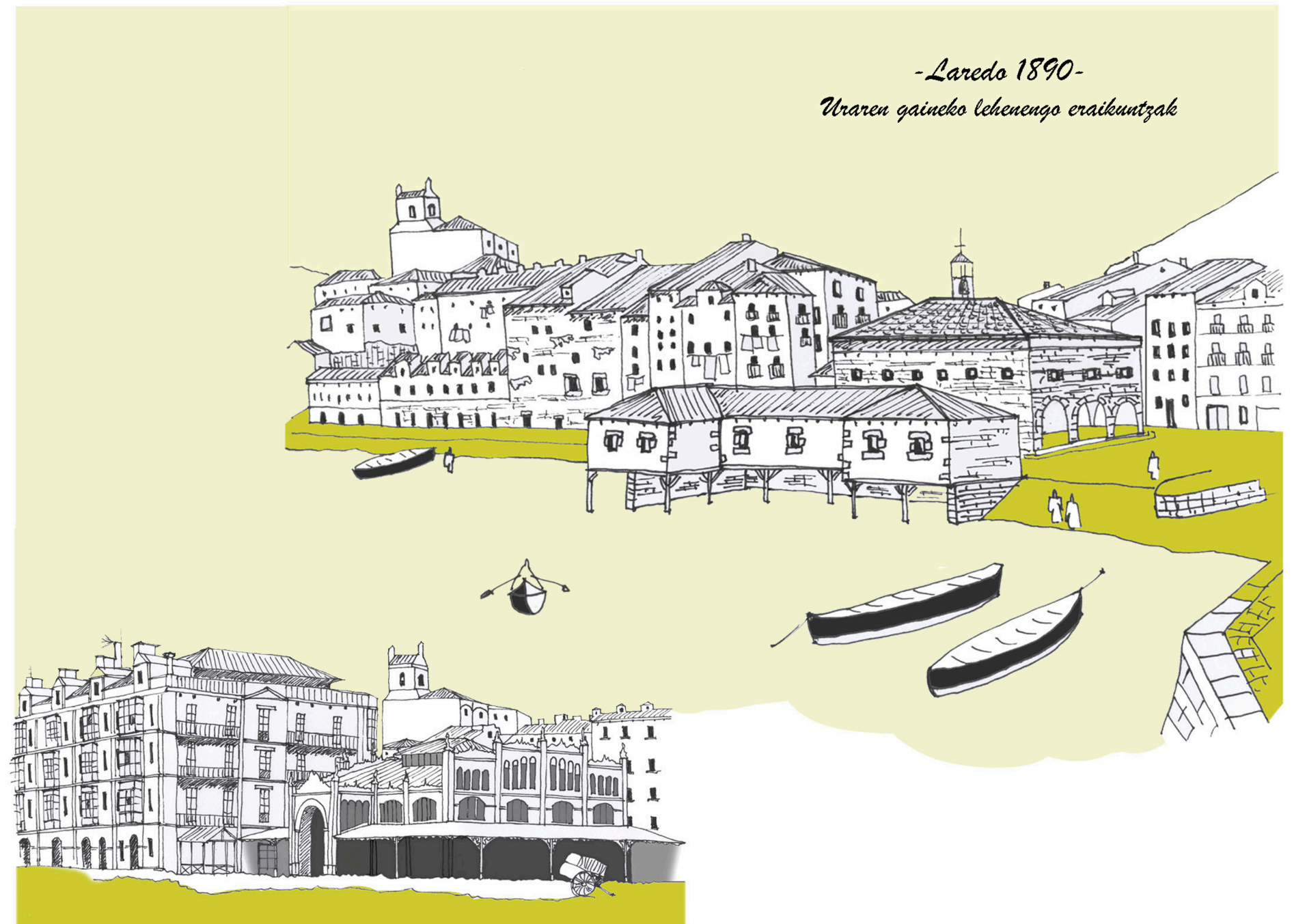
Horrez gain, uraren gaineko lehenengo eraikuntzak agertuko dira, piloteen gainean. Irudian ikusten den eraikina, merkatu plaza izango denaren lehenengo eraikuntzan bilakatuko da.

Merkatu baten sorrera + zabalgunea berria 1903 :

1881. urtean zabalgunerako proiektua onartu zen, itsasoari irabazitako lurretan eraikiko zena. Eredu Burgesa izango zuen zabalgunea sortu zen harresiarekiko paralelo etxadiak sortuz.

1903. urtean Merkatua eta arrantzaleen plaza sortzen da, zabalgunearen lehenengo ilaran bilakatuz eta Menéndez Pelayo kalea eratuz.

Itsasoan lortutako arrantza, kale horretatik zehar merkatura eramaten zan, merkatu ondoan zegoen zelai batean saltzeko asmoarekin "arrantzaleen plaza". Zelai hori, zuzenean hondartzara ematen zuen eta sal-erozketan sortutako hondakinak hondarrera botatzen ziran zuzenean. Merkatu barruan berriz, herri inguruan ematen zen nekazaritza eta frutarboletatik ateratako barazki eta frutak saltzen ziran.

*-Laredo 1903-
Merkatu baten sorrera + zabalgunea berria*

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Eremuaren bilakaera

1898-an Joaquin Rucoba arkitektoa (Laredotarra), merkatu baterako proiektu basikoa aurkeztu du. Garaiko industrializazioari jarraiki, burnizko egitura arin bat proposatzen du merkaturako. 30 m luze eta 22 m zabal duen merkaturak proposatzen du.

Zimentazioa behin egina dagoela, zalaketak egoten dira beste arkitekto batzuen aldetik, haien proiektuak hobek direla aitortuz.

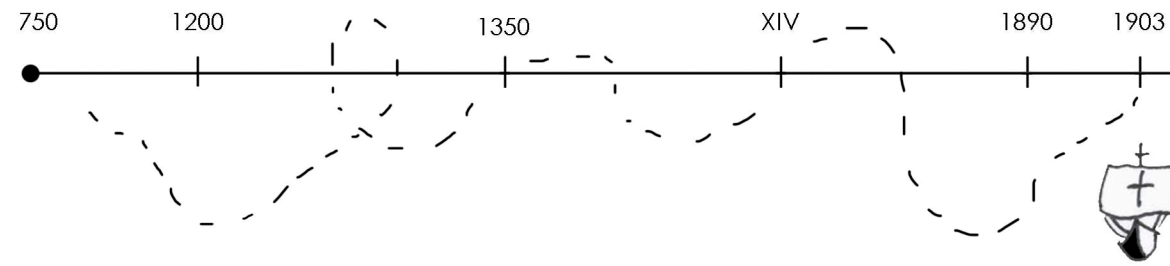
Joaquin Rucoba obra utzi eta Eladio Laredo arkitektoa (Castro Urdiales-ekoa) jarraituko du obra proposamen berri batekin.

Merkatuaren deskribapena:

Rucobak proposatutako burnizko egitura zertxatua mantenduko du, harlanduzko pilastratan deskargatuko direnak. Itxitura ordea, adreilu karabistako horma batekin gauzatu du, bao bakoitzean arku bat irekiz, horrez gain, ornamentazio ekleptiko bat proposatzen du itxuran: Daniel Zuloagak margotutako zeramikak, hormigoizko akaberak, bao serlianoak... elementu koloretzu guzti hauek deigarri egingo dute merkaturak.

Azkenik, zink-ezko markesina bat sostengatuko duten burnizko zutabetxoak filtro moduan egingo dute perimetro osoan barnealdera sartu baino lehen.

Barnealdean, egurrez eginiko "altzari" / banku batzuk erabiliko dira postu bezela. Malgutasuna emango dutenak, barnaldeko eremu diafanoan.

LAREDO-ASÓN SUPLEMENTO SEMANAL Domingo 4.12.16 DEPOSITO LEGAL SA 46-2014

IMÁGENES E HISTORIAS BALDOMERO BRÍGIDO DOCTOR EN HISTORIA Y DIRECTOR DEL ARCHIVO MUNICIPAL DE LAREDO

Imagen de época de la construcción del mercado municipal de abastos

El mercado de abastos de Laredo (I)

El primer proyecto y la cimentación se remontan al año 1898

El Boletín Oficial de la Provincia de Santander del miércoles 31 de Agosto de 1898 incluye un anuncio oficial, firmado por el alcalde Lucas Marsella, sobre el comienzo de las obras de lo que iba a ser el Mercado de Abastos de la Villa de Laredo y del cual vamos a elegir varios extractos para conocer el complicado arranque de las obras del Mercado de Abastos de la Villa de Laredo.

En el anuncio se dice: «En virtud de lo acordado por el Excmo. Ayuntamiento de esta Villa en la sesión del 26 del corriente mes (agosto), se saca a pública subasta las obras de cimentación y fábrica para construir la plaza del mercado...».

«La subasta se celebrará ante el alcalde o teniente en quien delegue y con asistencia de otro concejal a las once de la mañana del día doce de septiembre próximo en el salón de sesiones de la Casa Consistorial...».

Añadiendo que: «El tipo de la subasta es de ocho mil treinta y dos pesetas y treinta y dos céntimos, que es el importe del presupuesto de gastos formado por el autor del proyecto el arquitecto Joaquin de Rucoba.»

El laredano Joaquin de Rucoba y Octavio de Toledo había hecho un proyecto en el año 1897 que había sido aprobado por la Corporación Municipal de la Villa de Laredo, donde destacaban los planos sobre los pabellones metálicos, de notable influencia europea, que se debieran construir. Y el Ayuntamiento en las condiciones facultativas para su realización dice que «todas las obras se ejecutarán con estricta sujeción a los planos de conjunto y de detalle que se acompañan con las modificaciones acordadas y a cuantas ordenes reciba durante la marcha de los trabajos el arquitecto director Joaquin de Rucoba o de sus delegados, quien podrá introducir pequeñas variaciones en los detalles, pero haciéndose el abono de las obras al contratista, por medición de las unidades que resulten, sean más o menos que las calculadas en el presupuesto.»

Para continuar añadiendo que «todas las obras que comprende esta contrata deberán quedar terminadas en el improrrogable plazo de un año contando desde el día en que se verifique la misma y en el caso de que el contratista falte a esta condición se le impondrá una multa de cincuenta pesetas por cada día que trascurra del plazo señalado.»

A la licitación de la cimentación, alcantarillado y demás obras a realizar para el comienzo de la nueva plaza de abastos concurren tres licitadores: Ramón Marsal, Rufino Santisteban y Lucas Funcueva.

Tras la adjudicación provisional a Ramón Marsal se producen varias denuncias de los otros dos candidatos al insistir que sus proposiciones son mejores. Incluso al arquitecto Joaquin Rucoba, en un documento de 17 de Septiembre de 1898, nos indica en la documentación histórica que deben adjudicarse las obras a Lucas Funcueva al considerar su propuesta la más adecuada. Sin embargo la corporación municipal decidió dar, definitivamente, las obras a Ramón Marsal.

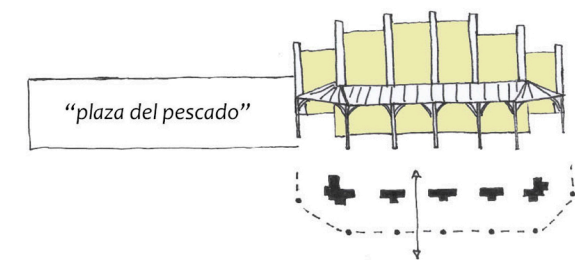
El día 27 de septiembre de 1898 se redactó el acta de replanteo en la casa consistorial, siendo alcalde Lucas Marsella del Castillo, con Joaquin de Rucoba y Octavio de Toledo como autor del proyecto del mercado y director de las obras y también con el contratista de la cimentación Ramón Marsal Casaña, acompañado de don Ladislao Martínez Iturralde y después de examinar los documentos del proyecto, o sea las condiciones y plano trazado por dicho arquitecto con fecha veintitrés de agosto último, que siguen para la ejecución de las mentadas obras subastadas, el día doce del corriente pasaron al solar de la Calle del Paseo que ha de ocupar el mercado a efectuar el replanteo de las mismas.»

En esta visita se concreta que la planta general ocupada por el pavimento de losetas de Portland del mercado afecta la forma de un rectángulo que tenía los treinta metros de longitud de las fachadas principal y posterior, por los veintidos los laterales, estando cortados los ángulos que forman dichas fachadas, entre sí, exceptuando la posterior, por chiflones de tres metros como el contiguo de la casa de Lucas Marsella, de cuya manzana está separada el mercado por una calle de diez metros de latitud, que corresponde a la actual calle de Egulíor.

Tras la adjudicación se producen denuncias de los otros dos candidatos al insistir que sus proposiciones son mejores»

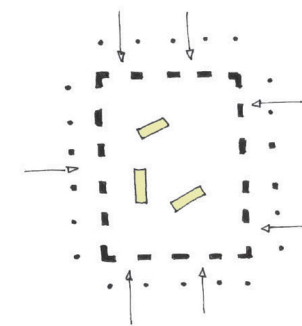
-Filtradaren filtroak-

“mercado de Abastos”

Zinc-ezko markesina + fundiziozko zutabetxoak arku irekiak

-Postuak-

Malguak

2. arkitektura bat arkitekturren barnean: “altzariak”

-Idiograma-

1903
Joaquin Rucoba eta Eladio Laredo

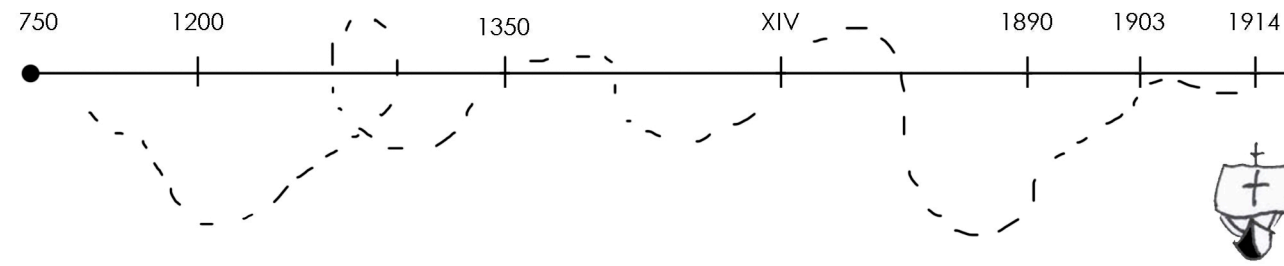
MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Eremuaren bilakaera

1914. urtean, Udaletxeak merkatu birgaitzeko deialdia egiten du eta Emilio Torrienteren proiektua aurrera ateratzen da.

Bere proposamena nagusiki aldatuko du merkaturaren estetika, funtzionamendua eta proportzioa. Merkatuko gorputz zentrala inguratzen zuen zink-ezko markesina tradizionala kendu eta gorputz berri bat eraikiko du perimetroan, barnekaldetik postuetarako sarrera eukiko duena.

Gorputz berri hau, itxura oso trinkoa emango dio eraikinari, teilazko estalkia eta harrizko blokeez garatuko itxitura izango duena. Horrez gain, lehiateen tamaina txikitzen da, argiztapen kantitate handia galduz.

Plazarekiko harremana guztiz aldatu da, eraikin ermetiko eta isolatua bilakatzen da, plazarekiko harremanik ez duena.

LAREDO-ASÓN SUPLEMENTO SEMANAL DEPOSITO LEGAL SA 46-2014 Domingo 11.12.16

IMÁGENES E HISTORIAS BALDOMERO BRÍGIDO DOCTOR EN HISTORIA Y DIRECTOR DEL ARCHIVO MUNICIPAL DE LAREDO

Plaza del Mercado de Abastos antes de su última restauración.

El Mercado de Abastos (II)

Hasta cinco alcaldes pasaron por el Ayuntamiento antes de que finalizaran las obras

El 11 de noviembre de 1899, en el pleno municipal del Ayuntamiento de Laredo se hace referencia a una carta del contratista Ramón Marsal al alcalde de Laredo, Guillermo Ron González, manifestando que ha terminado las obras de cimentación de la Plaza del Mercado y que el arquitecto Joaquín Rucoba y Octavio de Toledo no estaban dispuestos a practicar la liquidación de las obras realizadas. Esto produjo un cierto distanciamiento entre el arquitecto y la corporación municipal, que ya venía motivado por las desavenencias entre ambos desde la licitación de la cimentación.

A partir de aquí se van a producir nuevos cambios en la realización del proyecto del mercado. En febrero de 1900, se contrata a un nuevo arquitecto para hacer el proyecto del mercado, quien practica la liquidación de las obras de cimentación. El nuevo arquitecto contratado será el castreño Eladio Laredo y Carranza, quien en octubre de este mismo año presenta el nuevo proyecto de mercado al nuevo alcalde Julio Vicente Fuentes, con sus planos, reformas y documentación por el cual percibe de hono-

raios del Ayuntamiento de Laredo la cantidad de 3.000 pesetas.

En marzo de 1901, el alcalde Julio Vicente Fuentes manifiesta que ha quedado desierta la construcción de la Plaza Mercado de esta Villa, por cuarta vez, a causa de no haberse presentado licitadores.

El precio de licitación era de 46.920 pesetas a las que añade el Ayuntamiento varias mejoras llegando a ofertar el proyecto por quinta vez por la cantidad de 61.512 pesetas y 12 centimos. A esta quinta licitación se presentan Juan Rodríguez y Antonio Cervino, figurando en el expediente la adjudicación de la subasta en mayo de 1901 a Juan Rodríguez. Este cede la referida subasta, con los mismos derechos y obligaciones que tenía contraídos con el Ayuntamiento, a Eladio Laredo, quien pasa a ser el director del proyecto y el contratista de la obra.

En abril de 1902 el contratista solicita una prórroga al alcalde Andrés Barona de seis meses para la terminación de la obra que caducaba en mayo, cosa que se le concede por el Ayuntamiento como «única y definitiva». Este solicitara varias prórrogas más, que se le deniegan, para acabar los exteriores de azulejo «porque la fábrica to-

davía no habían enviado todos y faltaban de colocar varios metros de azulejo». Eladio Laredo dice en marzo de 1903 que ha terminado todo el edificio. «Únicamente al exterior le faltan ligeros detalles de decoración y los últimos metros de la pintura». Se pide la recepción provisional de las obras ese mes por su representante Ramiro Carasa y el 6 de abril de 1903 se produce la recepción provisional, siendo alcalde Andrés Barona Cantero. Para la recepción definitiva, el Ayuntamiento obliga al contratista a realizar varias reparaciones en el edificio.

Subasta de la explotación

Sin embargo, en el acta de 1 de enero de 1904, siendo alcalde Andrés Gándara Izaguirre se subasta la explotación de la plaza del mercado. «Se dio lectura del acta que se levantó a primera hora de la mañana del día uno del corriente mes para hacer entrega del edificio Plaza Mercado puestos y efectos que hay en la misma como así bien de su estado de conservación a don Francisco Berastain arrendatario de los arbitrios sobre ocupación de puestos en dicha plaza y vía pública y el Ayuntamiento le dio su aprobación».

No será hasta el 5 de enero de 1905 cuando el Ayuntamiento concede la recepción definitiva de la plaza del mercado, tras la inspección que solicita a la comisión de fomento el alcalde Wenceslao López Hurtado.

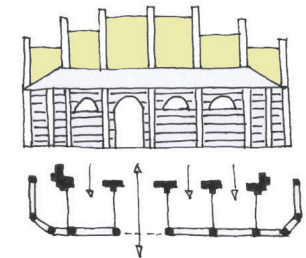
Es muy interesante el pliego de condiciones facultativas que registran en la construcción del Mercado por la profusión de datos que sobre el mismo contiene. En él se dice que la construcción será exenta y se compondrá de un edificio central o mercado y de una galería a todo su alrededor. Constará de un solo piso teniendo la nave del mercado una altura de nueve metros en el caballete y seis en los arranques. Los muros se construirán de ladrillo ordinario, del llamado recoccho de buena arcilla, enlazados perfectamente con la pilastra de sillera llevando impostas jambas de ladrillo prensado de Valladolid. El basamento será de piedra caliza del país. La piedra para sillera será caliza y areniza de grano fino y completamente cuajada.

«El cemento que se utilizará en el edificio provendrá de las fábricas de Portland que deberá remitirse perfectamente envasados en barriles. El yeso será del país. Deberá estar bien cocido y molido y lim-

pio de tierra. La madera utilizada será de roble del país perfectamente seca. El palastro así como el hierro forjado de diferentes formas que se instalen será de la maleable y frío y en caliente de grano fino y homogéneo perfectamente laminado y de superficie bien limpia. El zinc que se utilice en la obra será de color blanco azulado perfectamente laminado sin que presente grietas desiguales ni otros defectos de fabricación. Los azulejos de la Plaza del Mercado provendrán de fábricas españolas. Deberán ser confeccionados con esmero y no se admitirán los que presenten grietas. Los azulejos de las fachadas se ejecutarán con arreglo a los dibujos que se facilitarán por la dirección, estando perfectamente esmaltados. Los tableros de los puestos adosados llevarán una plancha de mármol en todo su ancho y en toda su extensión mas dos pequeños tableros en los costados en los que se sujetará un caño de agua para la limpieza.»

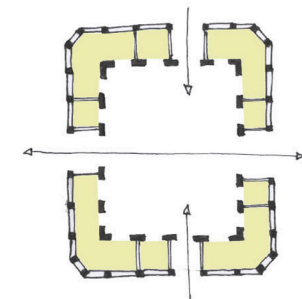
Podemos comprobar el esmero mostrado en la elección de materiales lo que en la actualidad en el mercado inmobiliario se diría como «materiales de altas calidades», primando los de la fabricación del país, fomentando el 'made in Spain'.

-Fatradaeren filtroak-

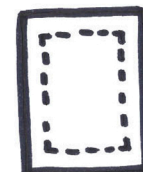
Teilazko teilatua + hormigoizko bloke itxitur arku irekiak barnekaldetik

-Postuak-

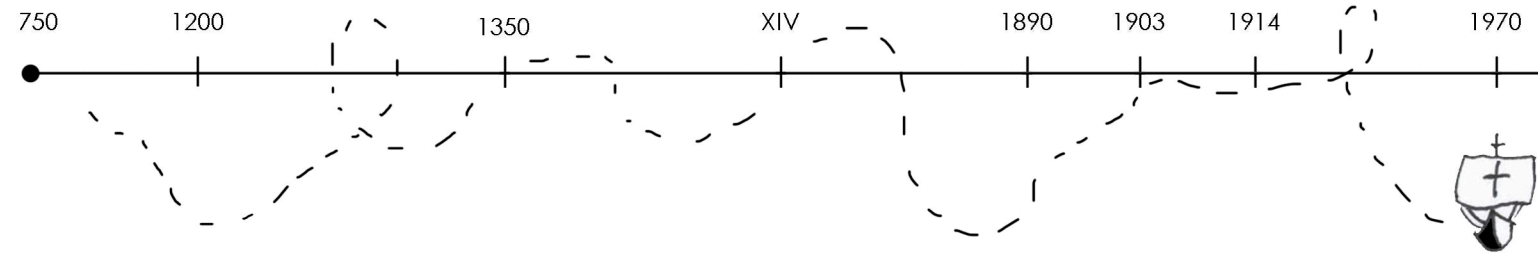
Perimetralak

-Idiograma-

1914
Emilio Torriente

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Eremuaren bilakaera

1970. urtean, Miguel Angel Montes Laredoko arkitekto gazte batek, jakinik Udaletxeak merkatua botatzeko ideia zuela eta bere gainean berri bat eraikitzeko asmoa, beste aukera bat proposatzen dio udaletxeari.

Izan ere, merkatua egitura arazo larriak zituen eta tamainari dagokionez eskaz geratu zen.

Proiektua

Arkitekto gazteak, merkatu zaharra birgaitzea eta alboan zegoen orube hutsean tamaina handiagoko merkatu bat eraikitzea proposatzen du.

Merkatu zaharra:

Merkatu zaharra hasierako egoerara bueltatzeko nahia du, inguruan duen gorputza kenduz eta erdiko bolumen originala mantenduz. Barnealdean kultur ekintzak garatzeko espazio diafano bezela planteatzen du, kultur etxerik ez bait zegoen Laredon.

Merkatu berria:

5 solairuko eraikin berria merkatua bilduko zuen, solairu bakoitzean elikadura mota bati eskeiniz: okela, arraina, baraziak, frutak...

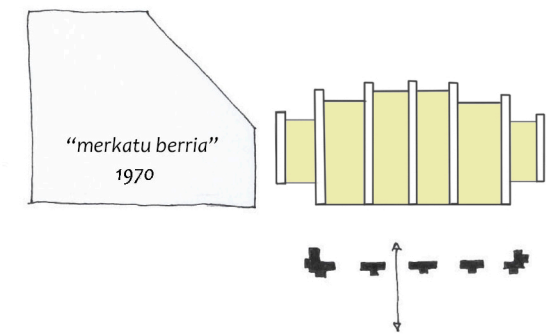
Bi eraikinak elkar harremanduko ziran, kale kotan eratutako ardatz nagusi batez eta goikaldean pasarela batez.

Azkenean, Merkatu berriaren proiektua aurrera eraman zen, hala ere, merkatu zaharraren birgaitzea bertan behera utzi zuen Udaletxeak. Horrek ez zion merkatuari mesederik egin, bi eraikinak urbilegi geratu direlako bata bestetik.

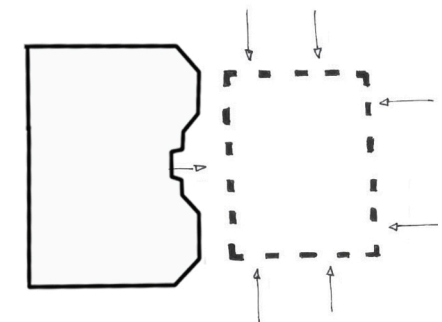
1970-Bigarren merkatu baten gauzatzea

*- Fatxadaren filtroak-
proiektuaren arabera*

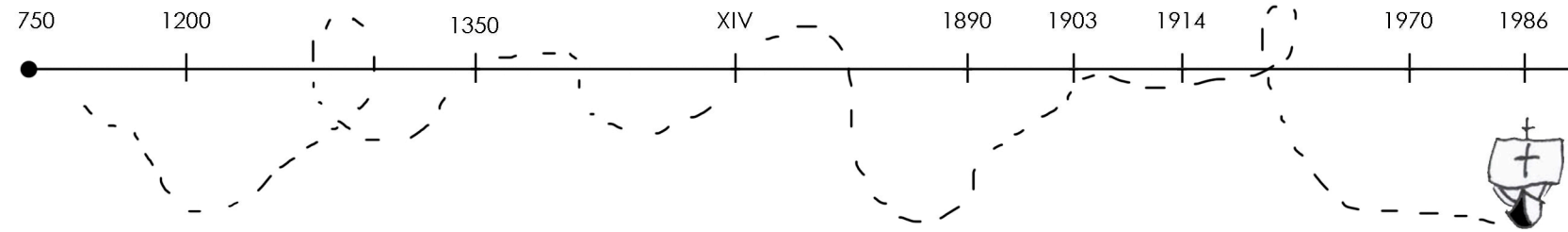
markesina kendu + arkupeak ireki

- Postuak-

*postu finkoak merkatu berrian
+
merkatu zaharra espazio diafanoa*

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Eremuaren bilakaera

Merkatu zaharra:

1986. urtean, merkatuko estalkia behera joan zenez eta egoera oso kazkarrean zegoenez birgaitze handi bat garatu zen:

Gorputz originalari atxikittutako bigarren gorputza kendu zitzaion eraikinari, markesina bat berriro proposatuz. Kasu honetan ez zen hasierakoa bezain arina, hormigoï armatuzko zutabeek eta teilekin gauzatu zen. Arkupeei dagokionez, adreiluz itxi ziran, perimetroan bi sarrera nagusi bakarrik utziz. Era horretan, postuak barneko perimetroan eta erdialdean kokatuko ziran, malgutasun guztiaren galtzea ekarriz.

Urteak paza ahala zenbait mantentze lan izan ditu eraikinak, hala ere, estetika eta antolamenduari dagokionez, hau da eraikinak gaur egun duen itxura.

Merkatu berria:

Eraikinak ez zuen herritarren artean arrakastarik izan. Saltzaileek kexatu egiten ziran, janaria eguzkitara egoten zelako beiratezko fatxada inklinatua zela eta. Beraz, sailtzaile asko, Menéndez Pelayo kalean lokalak erosi eta haien dendak ireki zituzten.

LAREDO-ASÓN

IMÁGENES E HISTORIAS

Plaza del Mercado tras su última restauración.

El Mercado de Abastos de Laredo (III)

En la ejecución del edificio participaron Joaquín Rucoba, Eladio Laredo y Emilio de la Torre

BALDOMERO BRÍGIDO LAREDO

El Boletín Oficial de la Provincia de fecha 21 de Diciembre de 1914 se publica un anuncio para la reforma del mercado de abastos según plano de Emilio de la Torre de 30 de Septiembre de 1914. Las nuevas obras consistían en el derribo de la marquesina que rodeaba el cuerpo central del mercado, haciendo un cuerpo adosado en el cual se instalarían los nuevos puestos con ingreso por el interior del mercado. Para ello se derribaría todo lo necesario al efecto, quedando el material, ladrillo, baldosa de cemento, sierra y ensamblaje de puertas y ventanas que desaparecieron a favor del contratista, no abonando a dicho señor cantidad alguna por concepto de derribos que sean necesarios. «El encintado de sillería, rejas de hierro, columnas, zinc de marquesinas, palomillas de hierro, madera de armazón con cabios y tabla y puestos armados de madera del mercado, quedará todo a favor del municipio depositado en el sitio que este designen convenientemente dispuesto para que no se deteriore».

El Ayuntamiento recibe cuatro propuestas para la citada ejecución. Será el notario Adolfo Carrasco el 24 de enero de 1915, en el salón de sesiones de la Casa Consistorial quien dará fe de todo el proceso. Así el alcalde presidente, Juan Baso Marañella dio lectura a las cuatro propuestas adjudicando la subasta a la propuesta más ventajosa para los intereses municipales como fue la del contratista Antonio Cavada Revilla por el precio de veinte y dos mil seiscientos pesetas. Estas obras alteraron la proporción del edificio ya que se cerró el tradicional pórtico para construir un cuerpo bajo perimetral, se cogieron también parte de los huecos y luzes del nivel más alto del mercado.

Habiendo realizado alguna mejora por el citado contratista el 31 de diciembre de 1915 se procedió a la liquidación de las obras en la cantidad total de veintisiete mil setecientos setenta y ocho pesetas y cincuenta y un céntimos, con el visto bueno del arquitecto municipal de Laredo Emilio de la Torre.

Como vemos en la ejecución del Mercado de Abastos de Laredo han participado tres grandes arquitectos, Joaquín Rucoba, Eladio Laredo y Emilio de la Torre, aunque el trabajo más completo fue el que realizó Eladio Laredo y Carranza. Posteriormente en el último cuarto del siglo XX se produjo una nueva transformación del mercado, al derribarse cubierta e interior y a principios del siglo XXI se trabajó en el mantenimiento de las cerámicas del exterior.

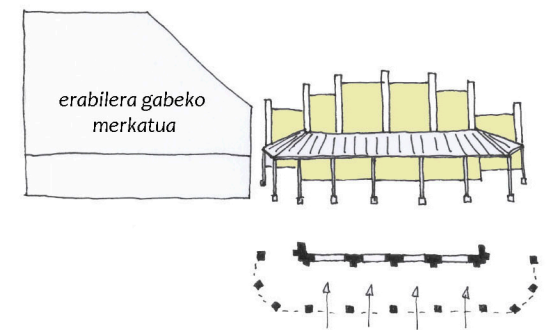
El resultado de todo lo comentado en este y los dos artículos precedentes es que tenemos un Mercado de Abastos, de una sola planta, de claro estilo modernista, con alusiones iconográficas donde se produce la adecuación al tema histórico del edificio y cuyo diseño fue de Eladio Laredo y Carranza.

La Consejería de Cultura y Deporte del Gobierno de Cantabria a través de la Dirección General de Cultura, resolvió incluir en el Inventario General del Patrimonio Cultural de Cantabria, como Bien Inventario, el inmueble denominado «Edificio del Mercado de Laredo» realizado por el Arquitecto Eladio Laredo y Carranza. En el Boletín Oficial de Cantabria de 30 de Julio de 2001 aparece la resolución y nos comentan la descripción del mercado: «El interior se resuelve median-

1986

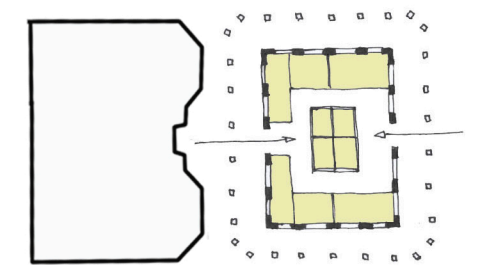
Merkatuaren azken birgaitzea

- Fatxadaren filtroak -

Teilazko teilatua + hormigoizko zutabeak arku itxiak

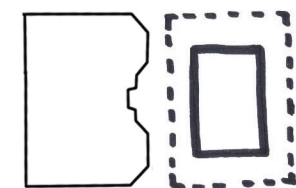
- Postuak -

Malgutasun guztiaren galtzea

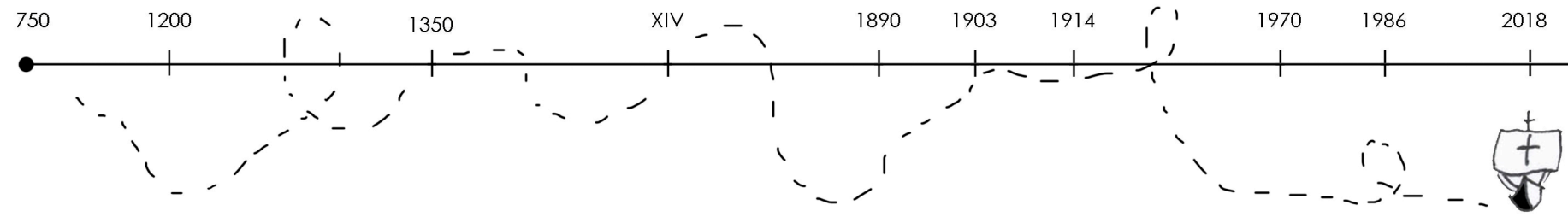
postu finkoak

- Idiograma -

>> interbentzio eremua >> Menéndez Pelayo kalea eta Merkatu plaza >> eremuaren bilakaera

MENÉNDEZ PELAYO KALEA ETA MERKATU PLAZA
Eremuaren bilakaera

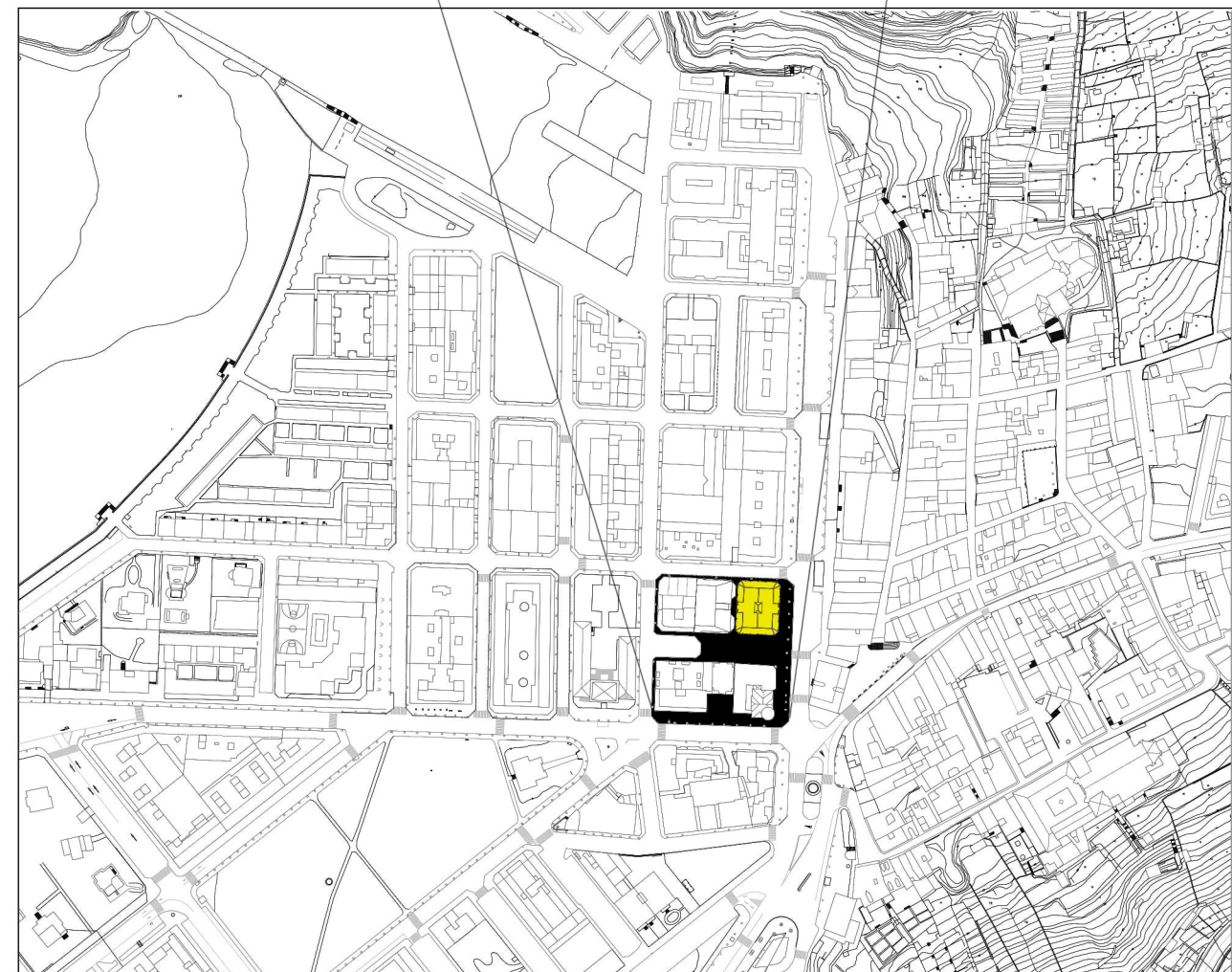
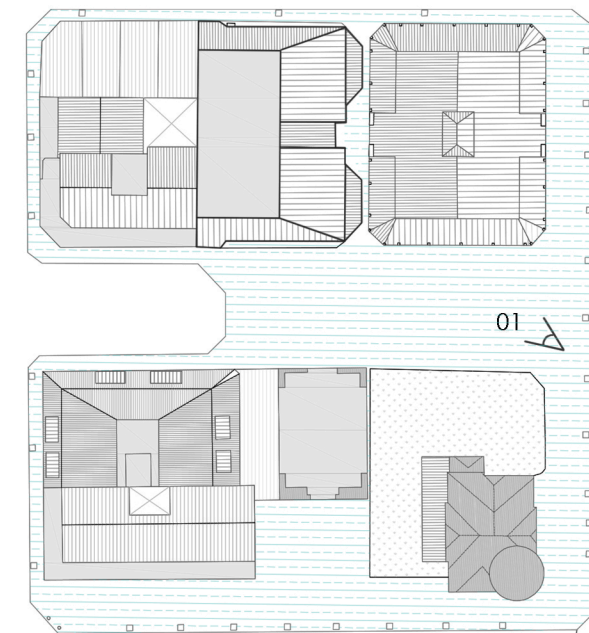

2018
Gaur egungo egoera

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA
1. partzela: ekipamenduaren berrantolaketa

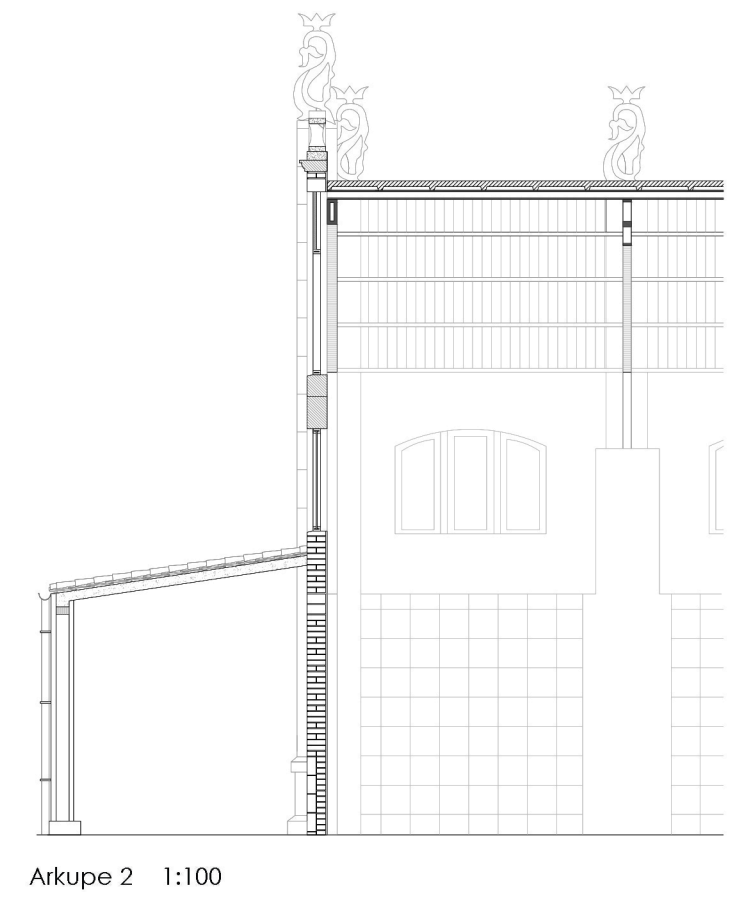
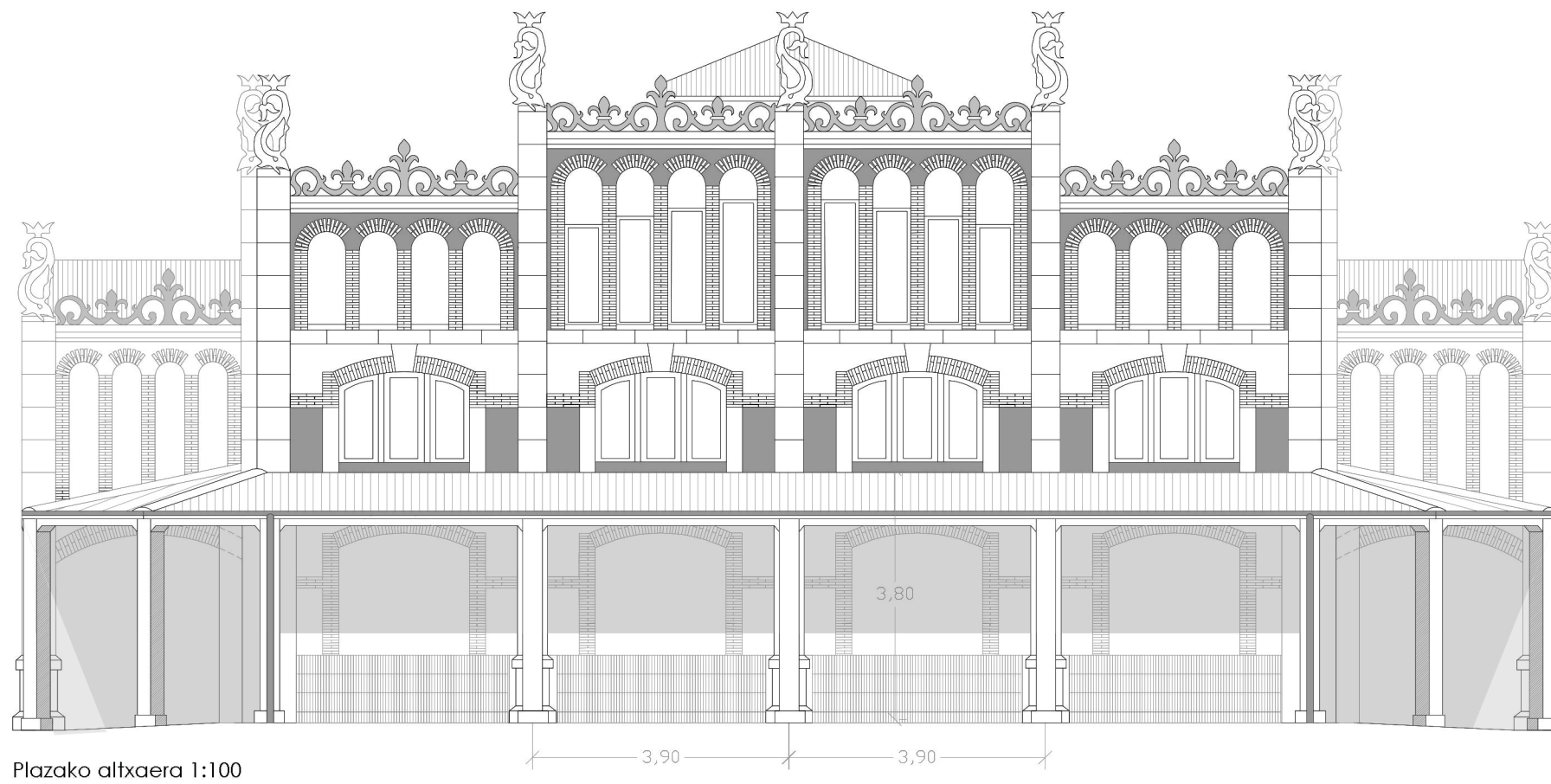
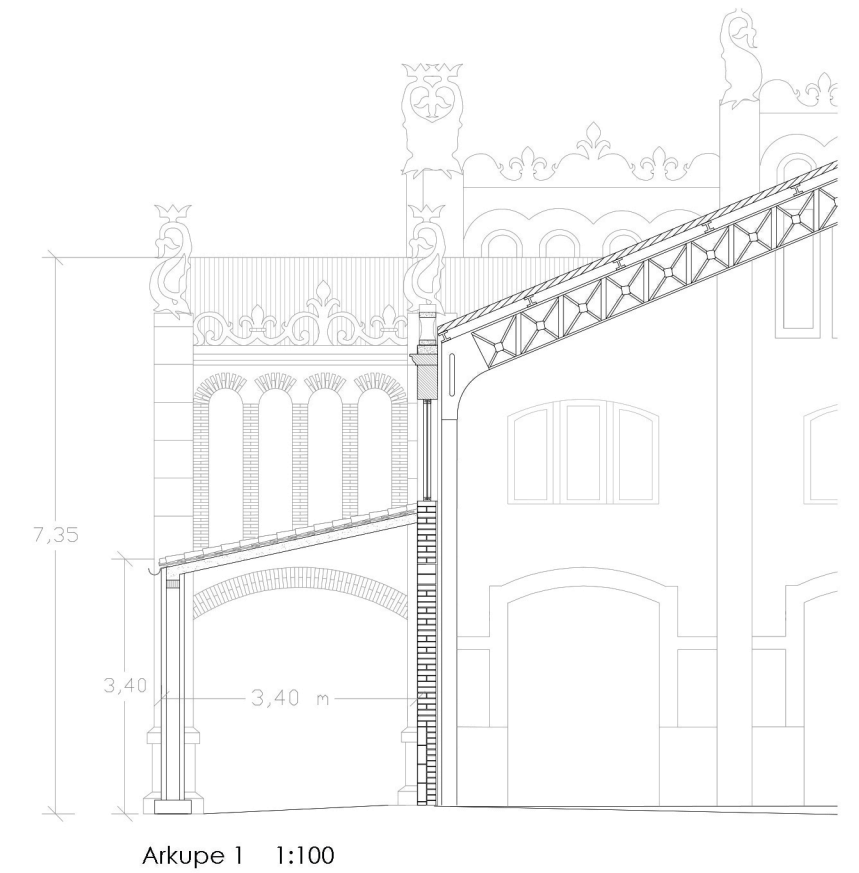
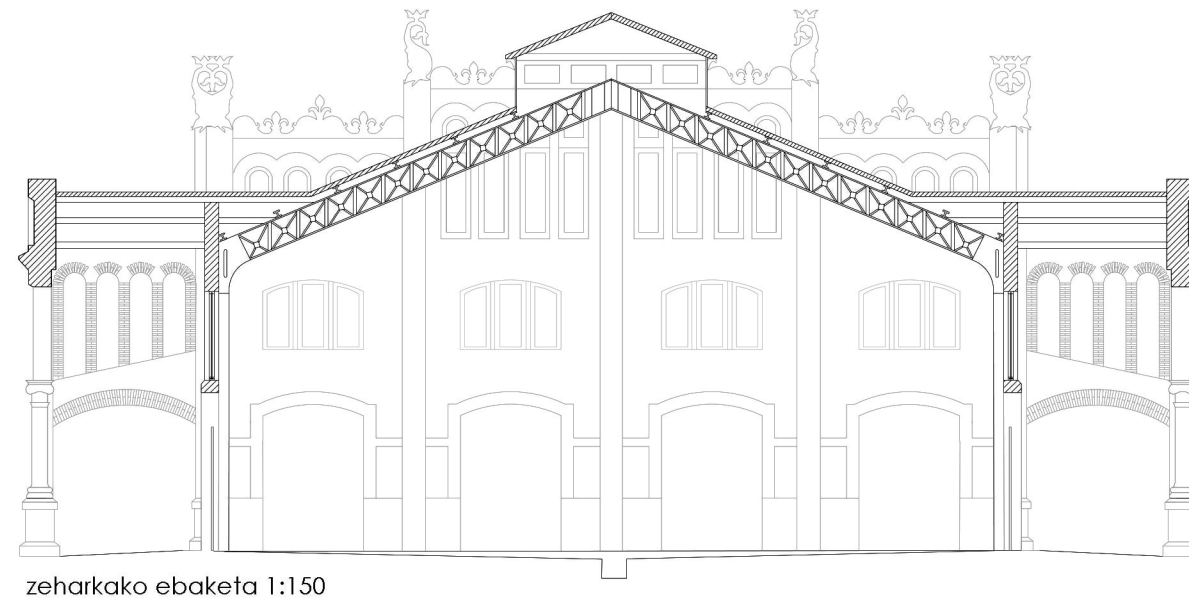
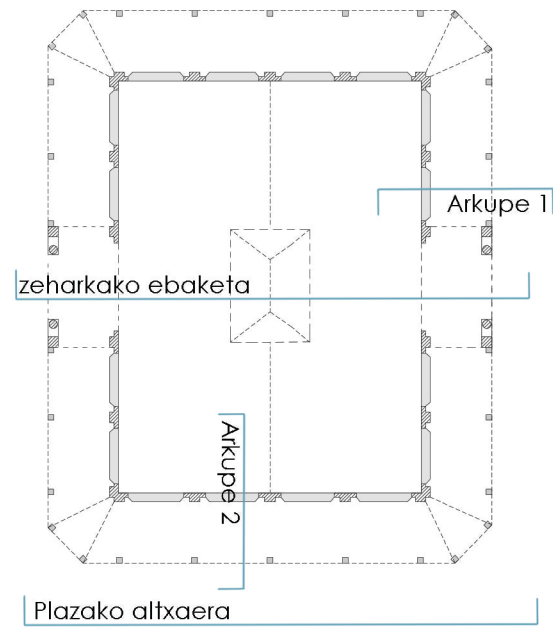

01

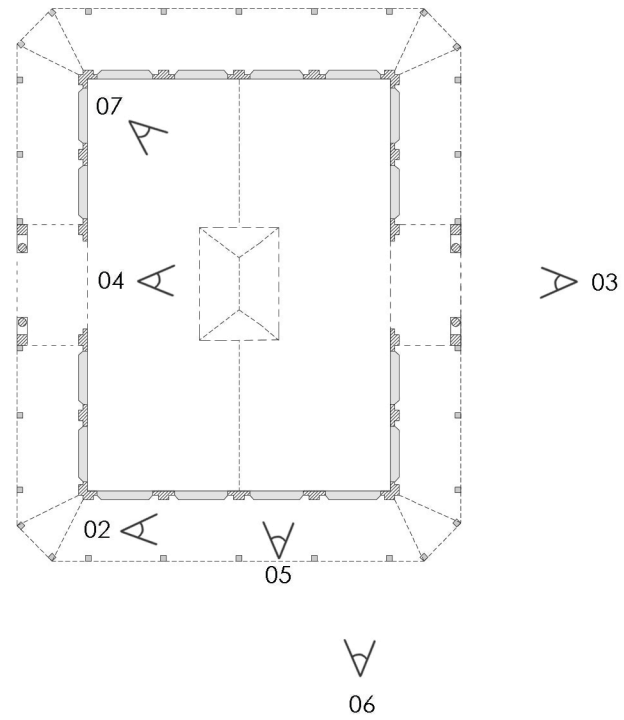

Deskribapena	Merkatu ekologikoa
Kokapena	Menéndez Pelayo Hiribidea
Eraikitze data	1903
Azalera osoa	676,50 m2
Azalera itzia	350 m2
Solairu kopurua	1
Tipologia	burnizko egitura zertxatua
Erabilera	Merkatu ekologikoa

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA
1. partzela: ekipamenduaren berrantolaketa

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA
1. partzela: ekipamenduaren berrantolaketa

02 Merkatuaren arkupeak

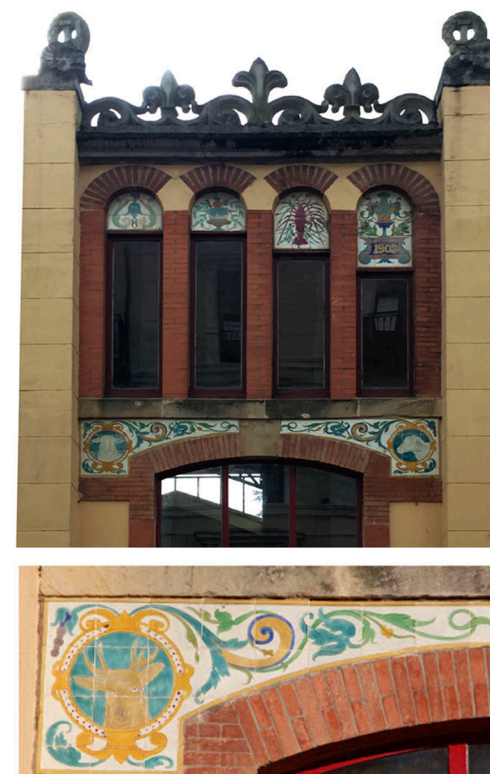
03 Sarrera nagusia

04 Erdiko postuak

05 Antzinako arkuak

06 Daniel Zuloagaren zeramikak

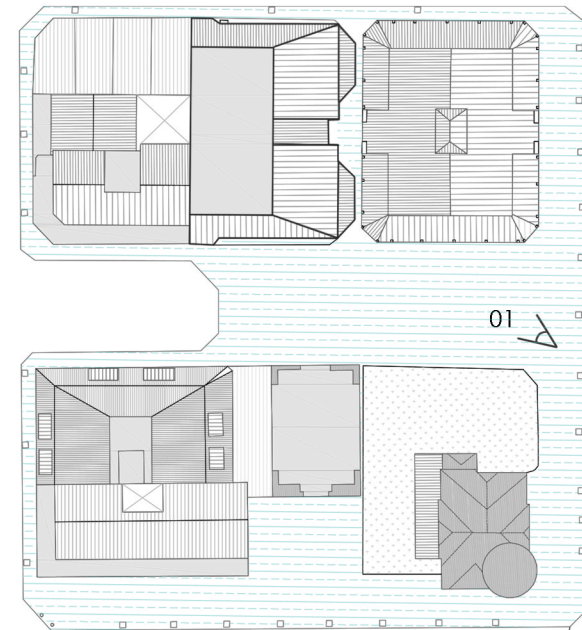

07 Burnizko egitura zertxatua eta harladuzko zutabeak

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA
2. partzela: biziberritzea + ekipamenduaren berrantolaketa

01

Deskribapena Lurzoru hiritarrean kokatzen den ekipamendua

Kokapena Menéndez Pelayo Hiribidea

Eraikitze data 1970

Azalera grafikoa 604,4 m²

Azalera eraikia 2636,2 m²

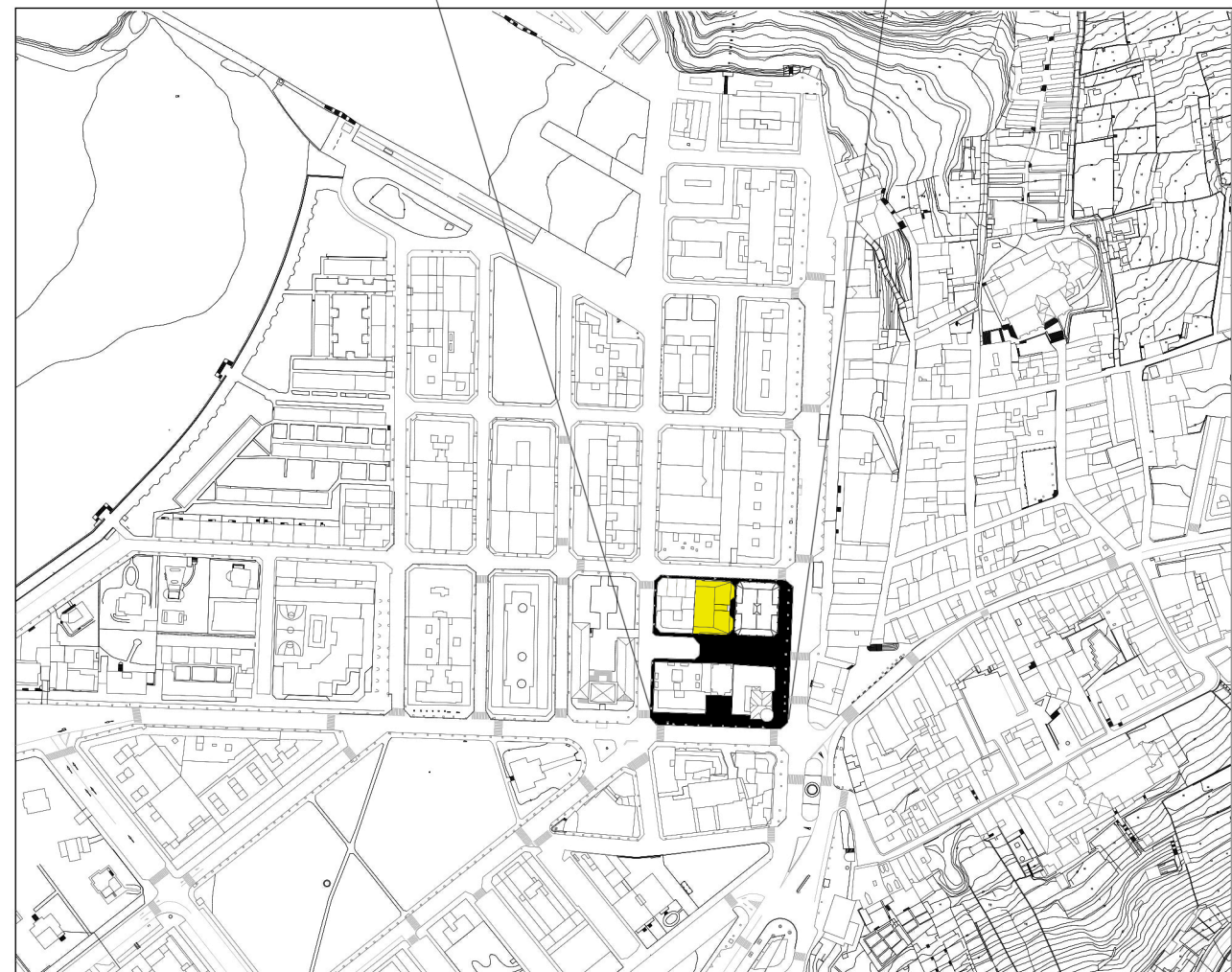
Solairu kopurua Behe+4

Tipologia hormigoi armatuzko egitura erretikularra

Erabilera

Behe oina da gaur egun egoera bizigarrian dagoen bakarra eta adinduentzako eguneko zentro funtzioa du. Hala ere, ez du irris-garia izateko aukerarik, sarrera guztietan sei espaloi daudelarik, izan ere behe oina erdi lurperatua bait dago. Horrez gain, 4 sarrera daude gune horretara eta hauek dira argiztapen sarbide bakarrak. Oso leku iluna eta deserozoa bilakatu da.

Eraikinak beste zenbait erabilera ditu: gimnasia klaseak emateko, Laredoko abesbatzaren entsegu gune bezela, elkarteak biltzeko tokia...

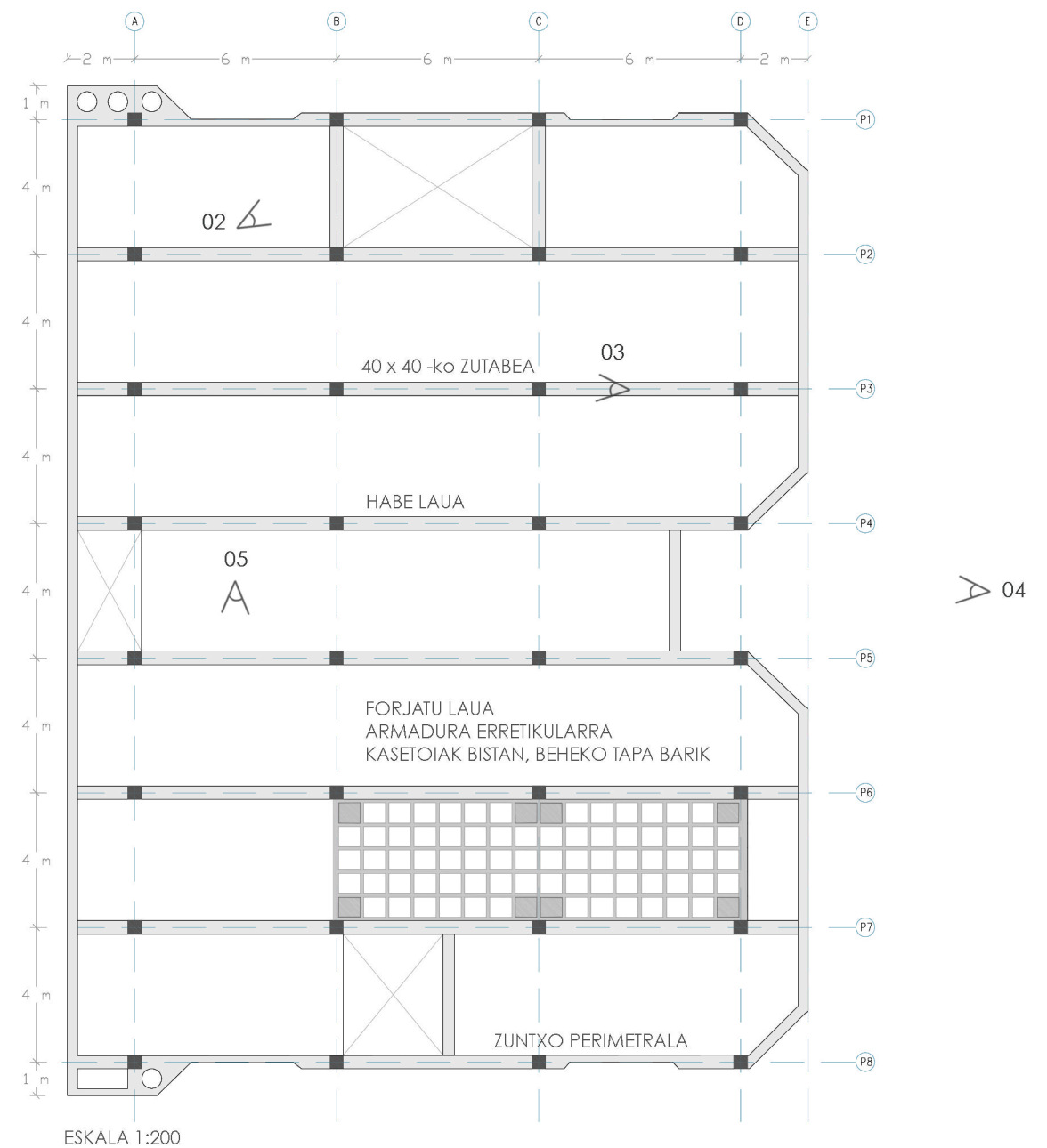
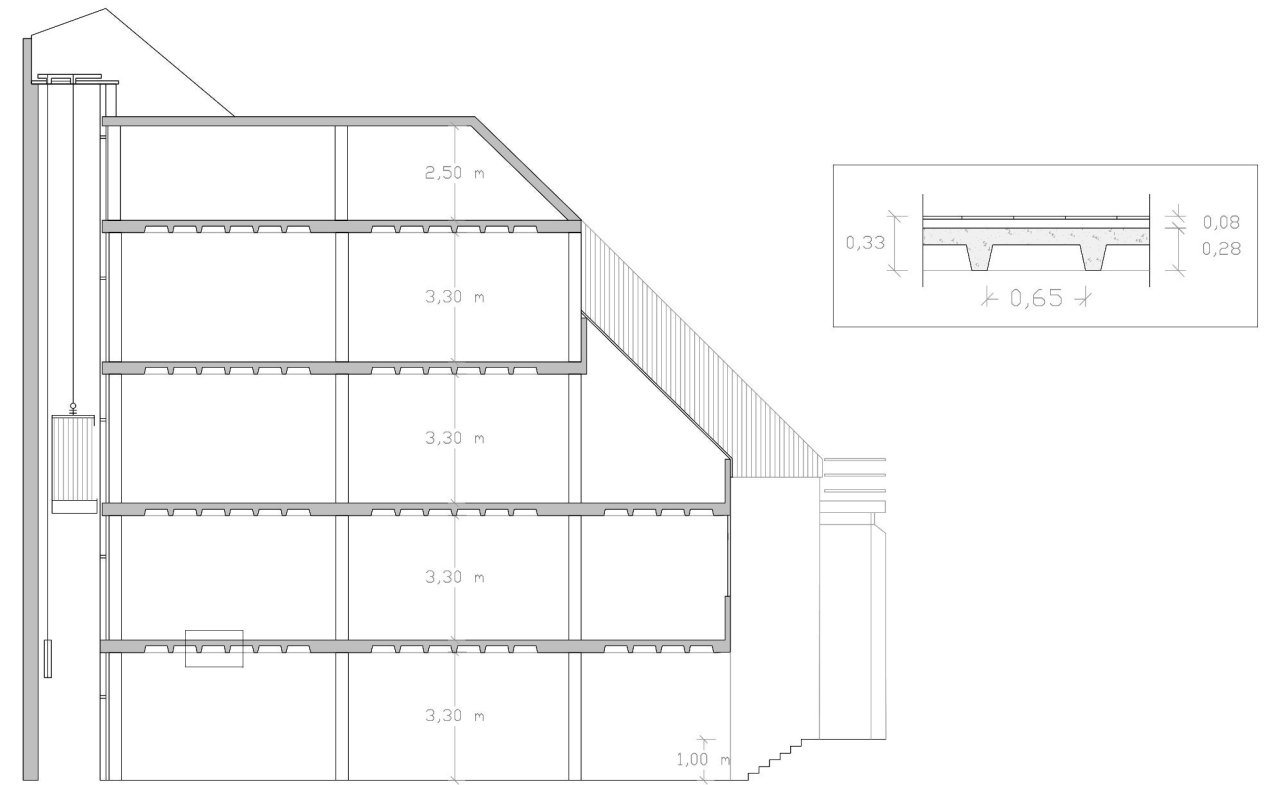
AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA

2. partzela: biziberritzea + ekipamenduaren berrantolaketa

Merkatu izaera utzi zuenetik, beste erabilera batzuetarako erabili izan da. Horrek barruko eremu diafanoen iztea supozatu du tabike ugariekin. Hala ere, Udaletxeak ez du dirurik inbestitu apurtu izan diren elementuetan, beraz, gaur egun egoera nahiko tzarrean aurkitzen da.

Ikuskatutako lesio batzuk:

Lehiate eta estalkiaren apurketa, elementu metalikoen korrosioa, begetazioaren agerpena, hezetasunak...

02

03

04

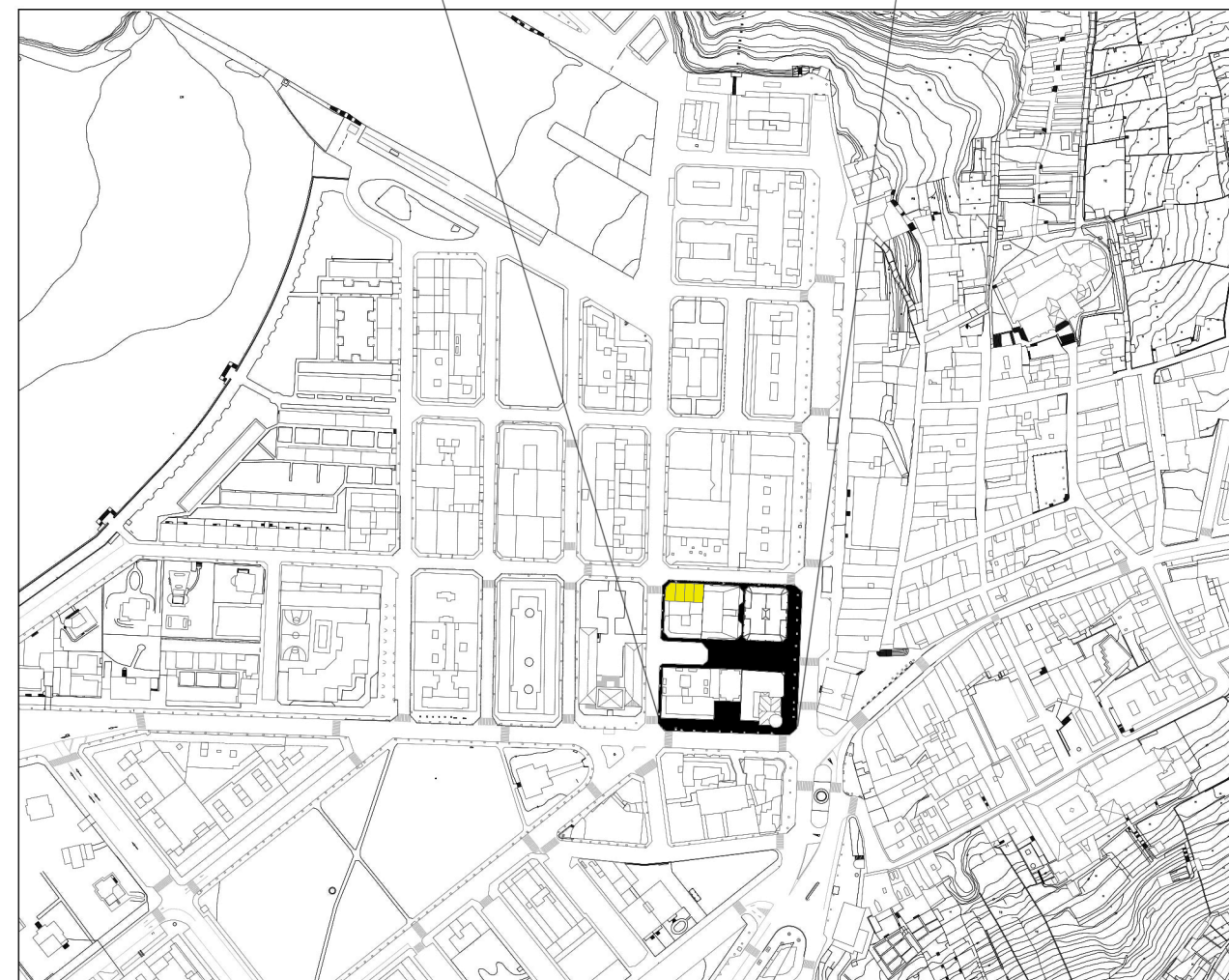
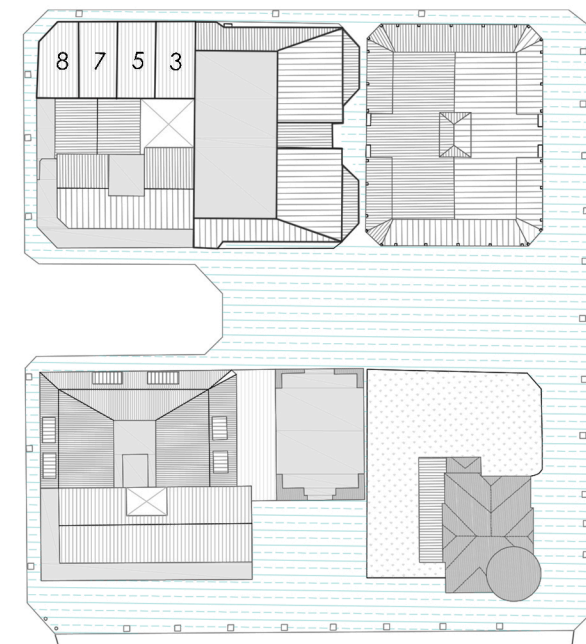
05

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA
3. partzela: gainjartzea

01

01
A

Deskribapena

Lurzoru hiritarrean kokatzen diren 4 komertzio ezberdinez osatutako hutsunea. Egitura eta estalki komuna dute guztiak.

Kokapena

Dr Velazquez kalea 8 , 7 , 5 , 3

Eraikitze data

1956

Azalera grafikoa

216 m²

Azalera eraikia

415 m²

Solairu kopurua

2

Tipologia

hormigoi armatuzko eraikin portikatua

Erabilera

Komertzio

Egoera

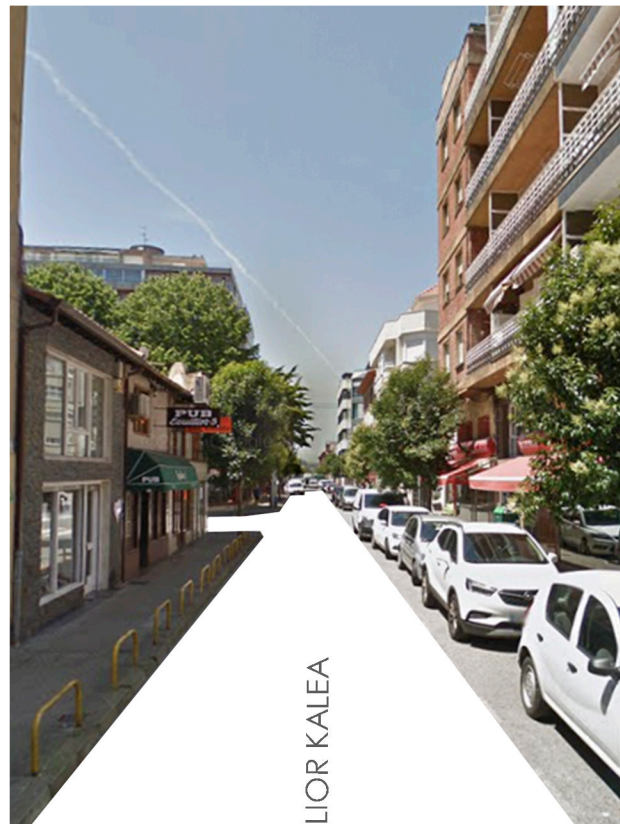
Lau komertziotatik, bi salgai daude

AUKERATUTAKO PARTZELEN ANALISIA
3. partzela: gainjartzea

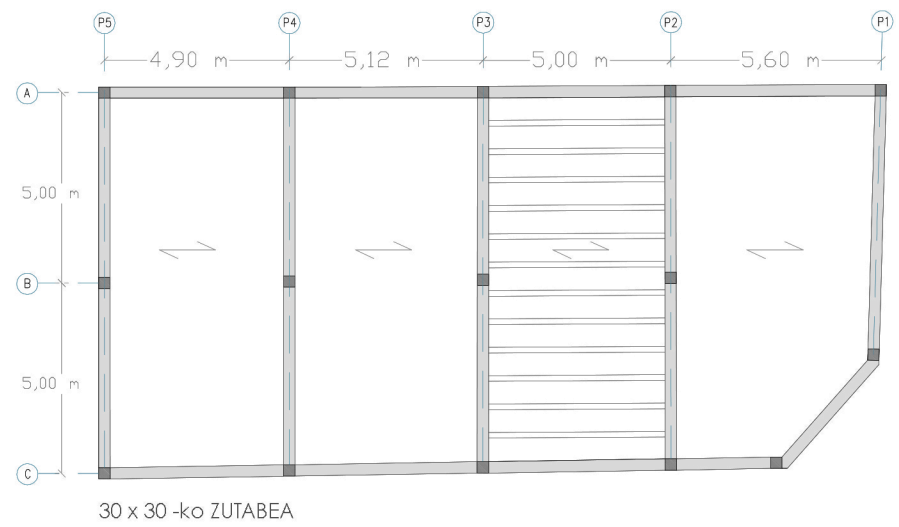
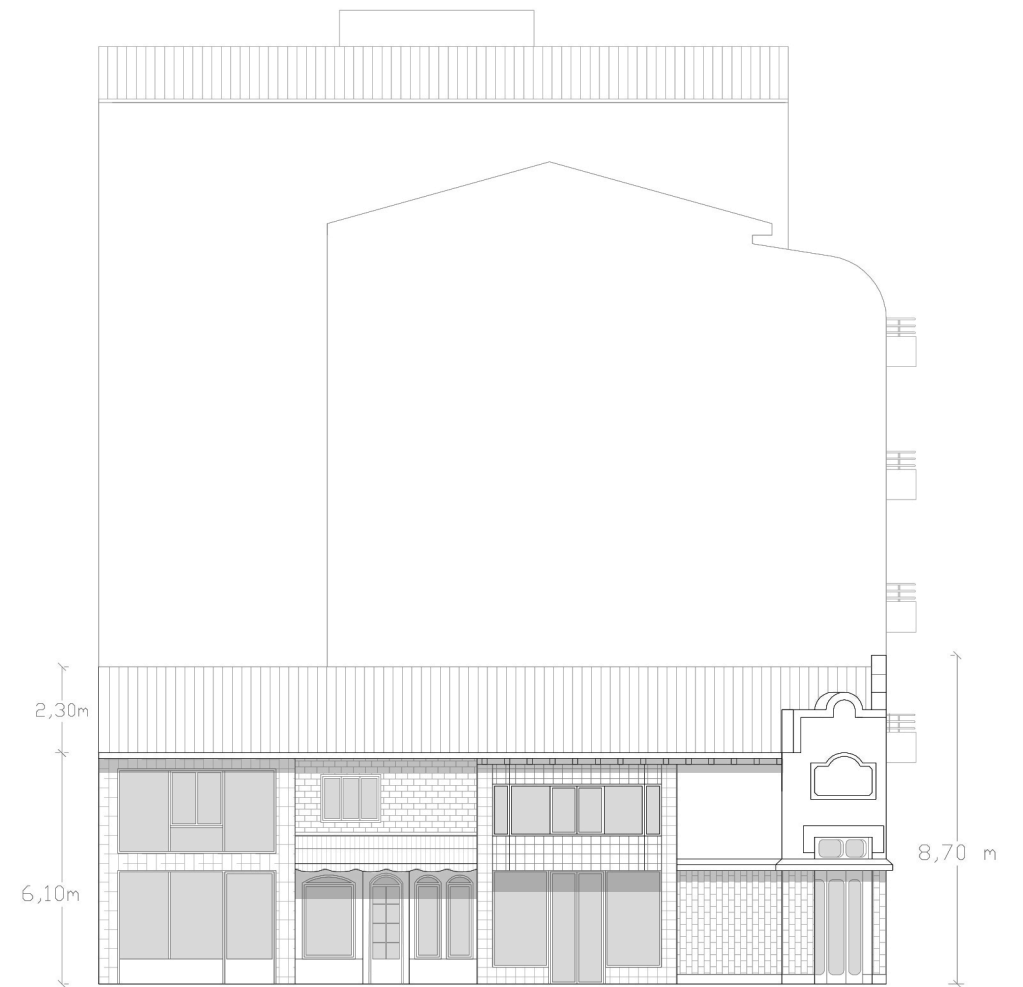
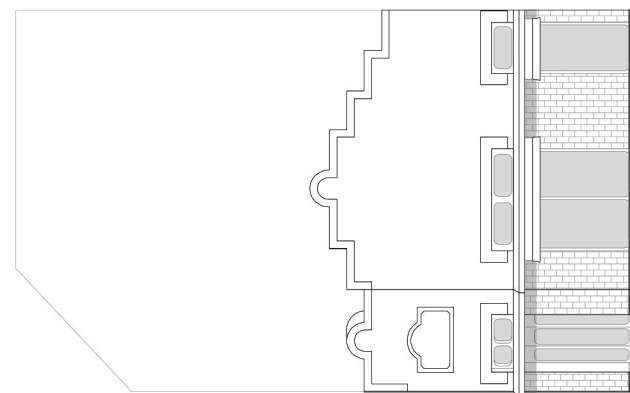
02

DR. VELASCO KALEA

03

EGUILIOR KALEA

03 EGUILIOR KALEA

DR. VELASCO KALEA

 02

05 PROIEKTUA

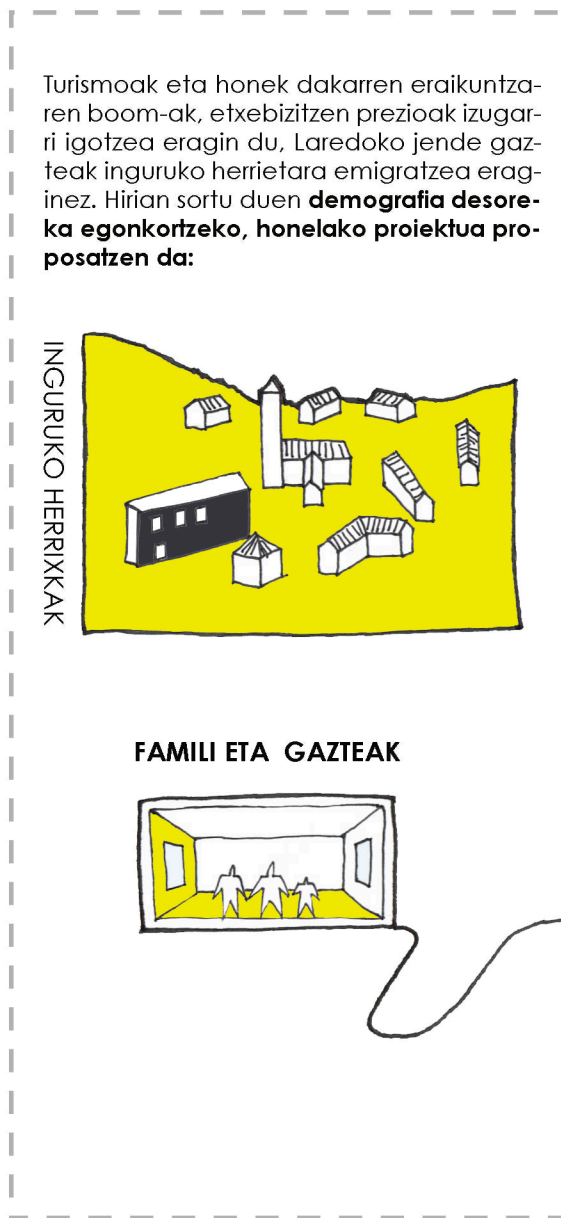
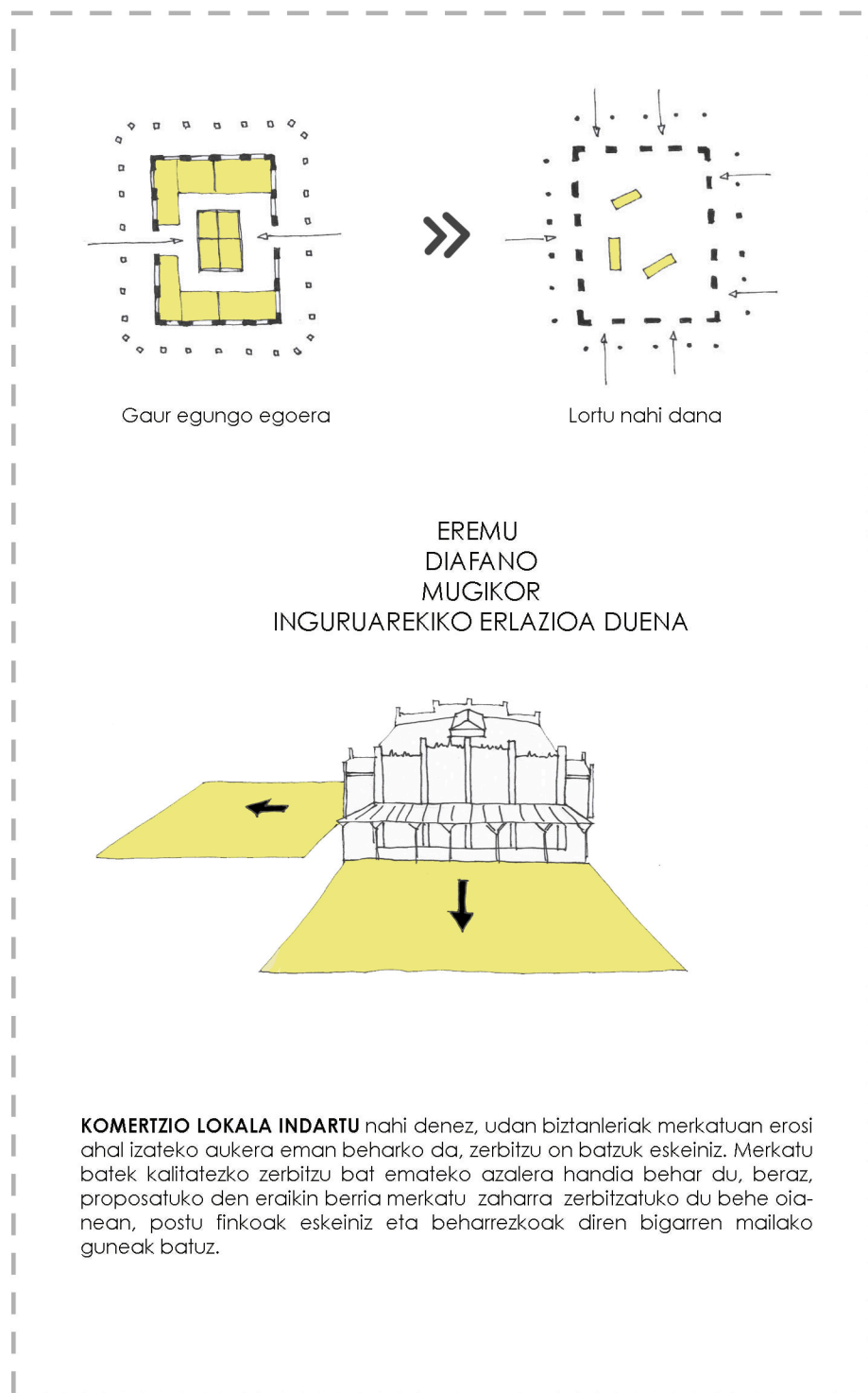
IDEIA ETA PROGRAMA

PROIEKTUAREN GARAPENA

DOKUMENTAZIO GRAFIKOA

IDEIA ETA PROGRAMA

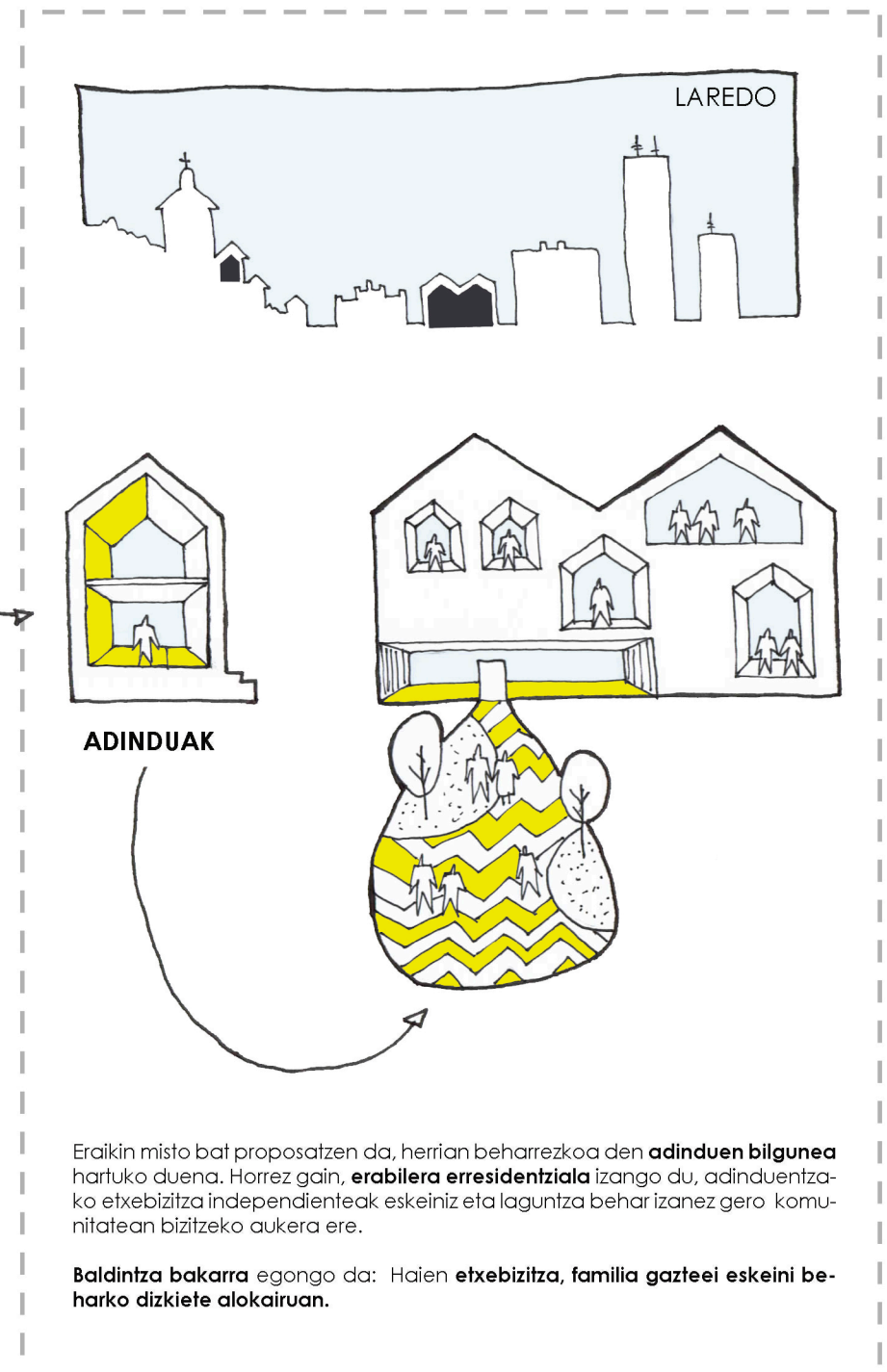
merkatua eta adinduen bilgunea

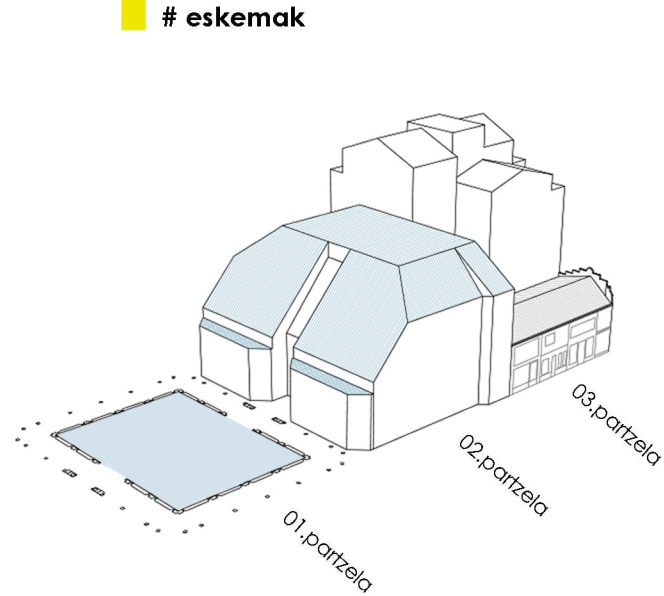
Adindu gehiengoa, alde zaharrean edo herri zentroan bizi dira. Askok, irisgarritasun zailtasunengaitik, bakardadeagaitik, gaixotasunengaitik edota tamaina handiko etxeak neketzuak bihurtu direlako, **etxez aldatzeko nahia edo beharra izan dezakete.**

Gaur egun, zahar- etxe bakarra dago eta egoera oso larrian daudenentzat da. Udalak, zahar-etxe berri bat garatu nahi du, adinduek Laredotik kanpora joan ez daitezten. Hala ere, gaur egungo gizartearen dikotomia batekin egiten dugu topo beti, etxea edo residentzia?

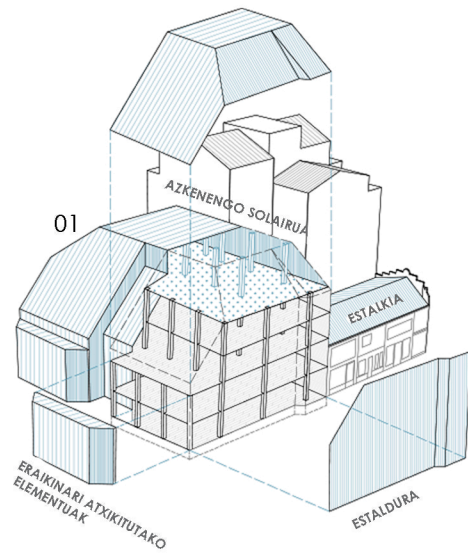
Adindu gehienek, **ohiko inguruan bizitzen** jarraitu nahi izaten dute, ahalik eta denbora luzeenaz, baita laguntza behar dutenean ere. Nahi horri erantzuteko eta, horrela, norbera bere **komunitatean eta ingurune sozialean eroso eta seguru** zahartzen joan ahal izateko, laguntzako komunitate eta gizarte zerbitzuak eskuratzeko aukera eskeininiko da herri erdigunean.

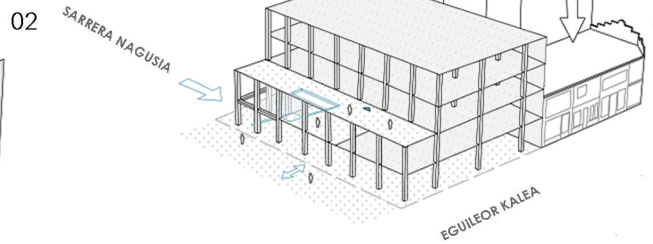
PROIEKTUAREN GARAPENA
eskemak

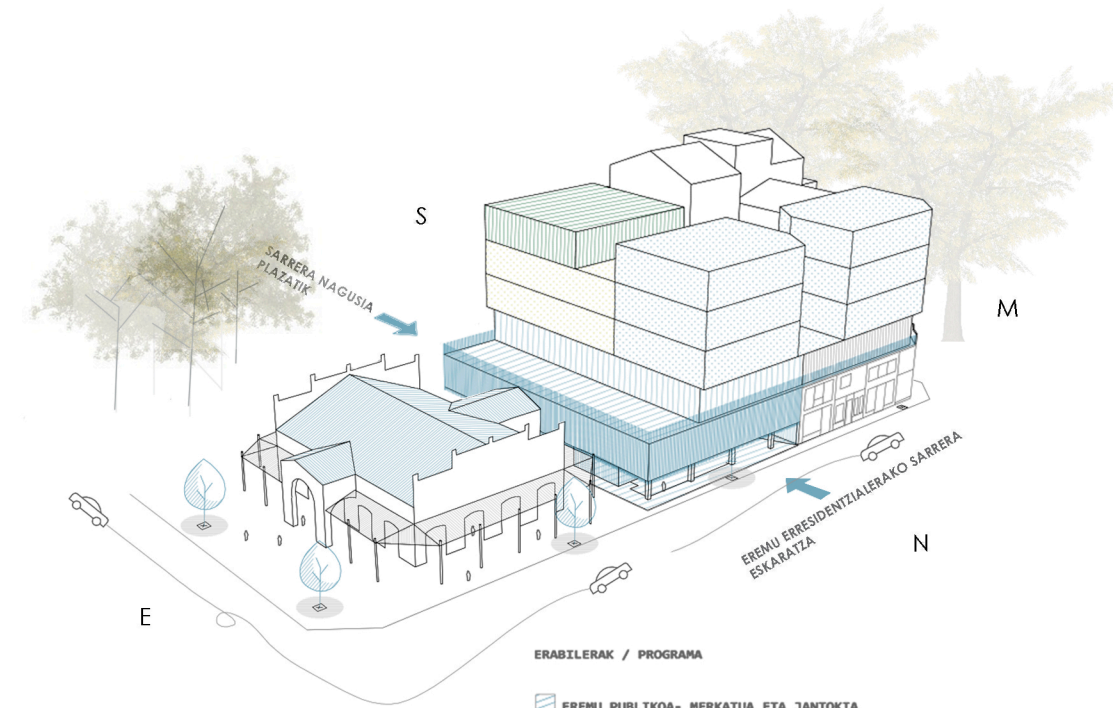
- GAUR EGUNGO EGOERA
- GAINJARTZE
 - BIZIBERRITZE + GAINJARTZE

- ERAISPENAK
- ERAITZIKO DIREN ELEMENTUAK

- PROIEKTUA ETA ESTRATEGIA
- ERAIKUNTZA BERRIA "GAINJARTZEA"
 - KALEAREN LUZAPENA ETA ZABALTZEA

- ERABILERAK / PROGRAMA
- EREMU PUBLIKOA- MERKATUA ETA JANTOKIA
 - ADINDUEN BILGUNEA
 - ADINDUEN EREMU ERRESIDENTZIALA
 - KOMERTZIOEI LAGUTUTAKO EREMU (BAKOITZARI PISU BAT GEHITUKO ZAIO ORDAIN SARI BEZELA)
 - LAREDDOKO KORALAREN ENTSEGU GUNEA

Bi ekipamenduen arteko distantzia minimoa da, 1970. urtean eraikitako merkatura, merkatu zaharreko fatxada itsatsi bait zan, merkatuaren fatxada nagusietako bat atzekalde baten bihurtuz. Beraz, kale oso estu eta ilun batek bereizten ditu biak.

2. partzela bi eskala oso ezberdinen arteko muga da, beraz, planteatuko den eraikina alde zaharretik zabalgunerako bien arteko **trantsizioa gauzatu beharko du.**

Proiektuaren **behar nagusietako** bat **kale** horren **zabaltze** eta bi eraikinen arteko erlazio hobea bat bilatzea izango da.

Horretarako, atzekalde horretara ematen duten bi irtenguneak eraitsiko dira, 2m gehiagoko zabalera irabaziz kale esturantz.

01

Eraikin nagusiaren hormigoizko egitura erretikulatua mantendu egingo da, egoera onean mantentzen delako. Hala ere, azkenengo pisuak 2,5-eko altuera du eta atzerantz egiten du, habetarte bat galduz. Hori dela eta azken solairu honen eraispena gauzatu da.

02

Gainjartzea gauzatzeko, ezinbestekoa izango da, komertzioak duten bi isuriko teilatua eraiztea. Bertan, egitura metaliko berria, mikro-piloteen bidezko zimendu berriak eta patinilo berriak proposatuko bait dira.

Kalearen zabaltze eta arnaserako, behe oin ireki bat proposatzen da, horrek, Eguillor kalea merkatu plazarekin erlazio zuzena izatea ahalbidetuko du. Horrez gain, **kalearen luzapen bat emango da altueran.** izan ere, terraza publiko bat planteatzen delako kale horren goikaldean, eraikinaren sarrera eta harreragunea bilduko dituelarik. **Kalearen bikoitze** horrek, behekaldean lortuko ez den argiztapena izango du.

Horrez gain, **merkatu ekologikoarekiko atzeratze** bat suposatuko du, eraikina arnasten utziz eta aldi berean alde zahararen eta zabalgunearen eskala aldaketa gauzatzeko lehenengo pausoa.

"GAINJARTZEA"

Eraikin nagusiari (**2. partzelari**), **2 solairu** metaliko berri gehituko zaizkio. Hala ere, kontuan izanda bat eraitsi zaiola, totalen solairu berri baten karga gehituko zaio, beraz, ez da zimenduen errefortzurik planteatu. Erabilera aldetik, karga gutxiti bait da, merkatu bat izatetik, adinduen bilgune bat izatera, alegia.

3. partzelari berriz, **4 solairu** gehituko zaizkio, alboan duen mehelinaren altuera bera lortu arte.

BOLUMETRIA

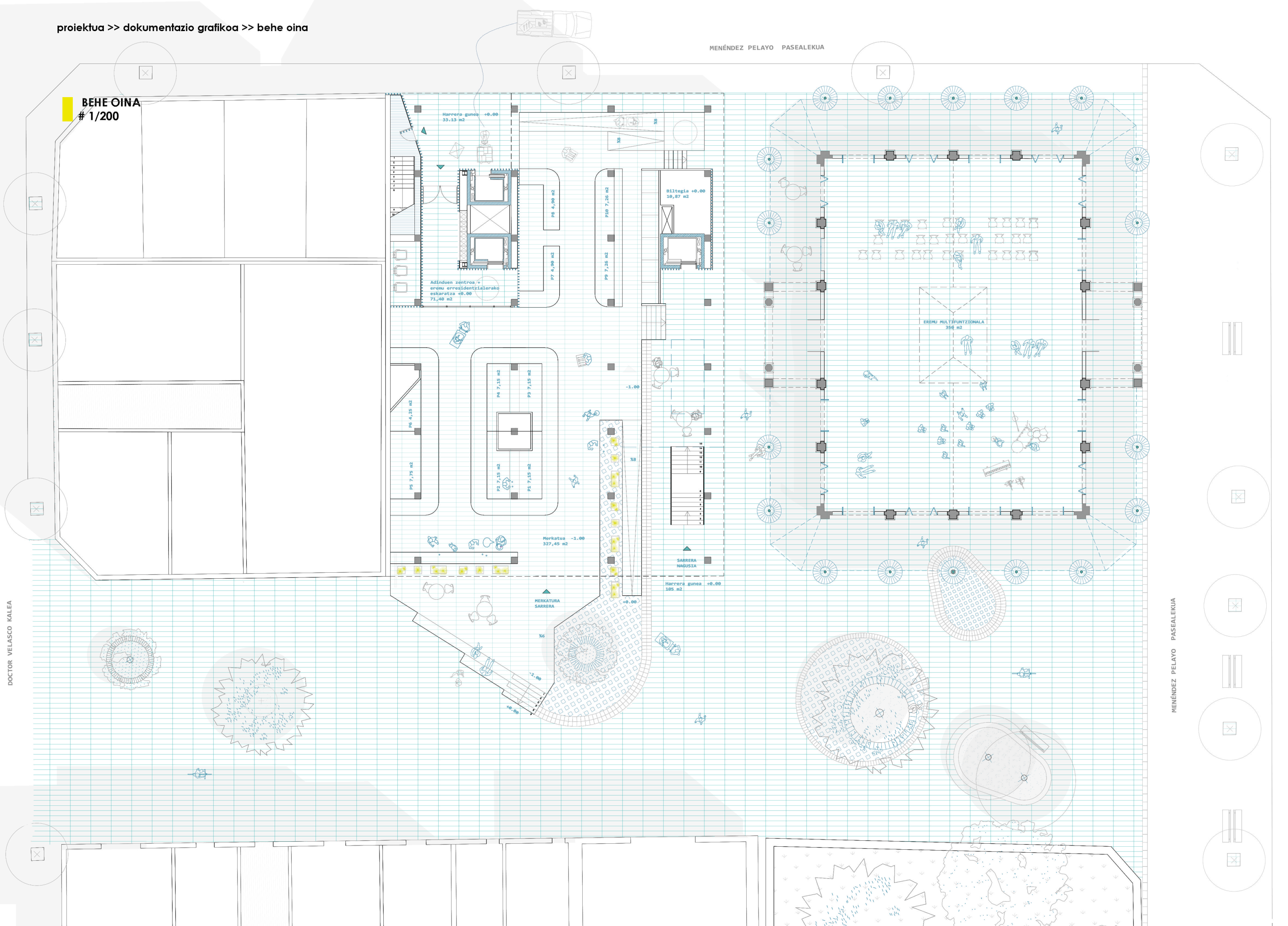
Sortutako bolumen berriek, jadanik dauden mehelinei itsatsiko dira, gaur egun dagoen bi etxebizitza blokeen artean eratzen den patioa errespetatuz. Patioa itxi beharrean, bolumen trinko eta luze bat sortuz, patioaren inguruan **3 bolumen ezberdin bereizi** nahi izan dira. Airezpena, argi naturala eta eskala kontuengaitik ain zuzen ere.

Behe oina (kale kotatik 1m-ra dagoena eta hurrengo 2 solairuak, **eremu publikoak** izango dira: arraindegi eta okel merkatu behekaldean, errepidearekiko konexio zuzena duelarik eta lehenengo solairuan, eremu multifuntzional diafanoa, barazki eta bestelako lehengaien salmentarako zuzendua dago. Bigarren solairuan berriz, adinduen jantokia, taberna eta bulegoak aurkitzen dira, eremu guztiak, altueran eratzen den kalera ematen dute.

Hurrengo hiru solairuak, **privatuagoak** izango dira, adinduei eskeiniak. Ekintza ezberdinak garatzeko eremu diafanoak, plaza eta merkatura emango dutenak. Oso eremu eguzkitzuak izango dira hauek. Eta bestetik eremu pribatuak " eremu erresidentziala" Eguileor kalera eta kultur zentroko parkera emango dutenak.

Beraz, **bi sarrera** nabarmentzen dira, alde publikora zuzendua dagoena, plazatik eta bestetik, alde pribatuagora zuzendua, Eguileor kalefik gauzatu dena.

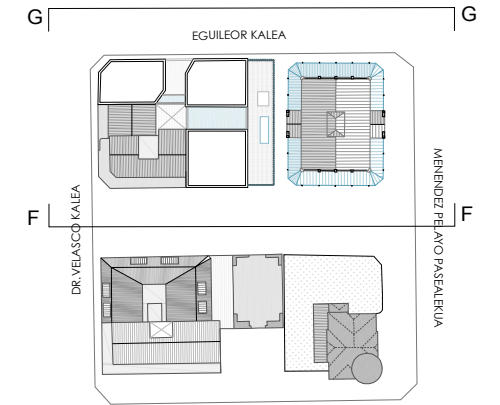
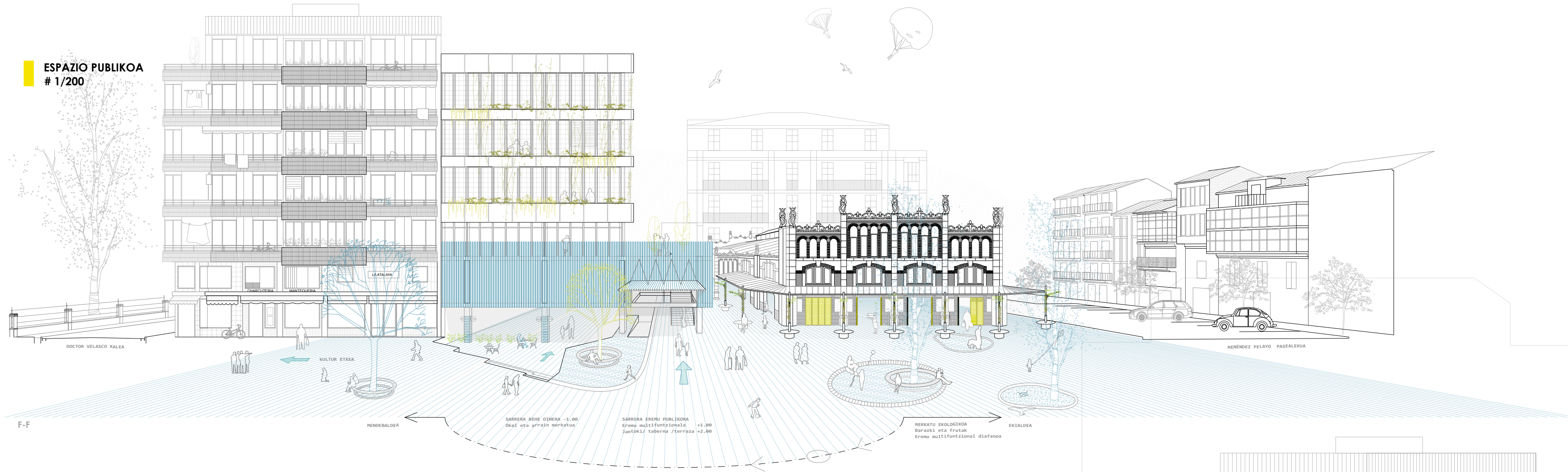
BEHE OINA
1/200

DOCTOR VELASCO KALEA

MENÉNDEZ PELAYO PASEALEKUA

ESPAZIO PUBLIKO
1/200

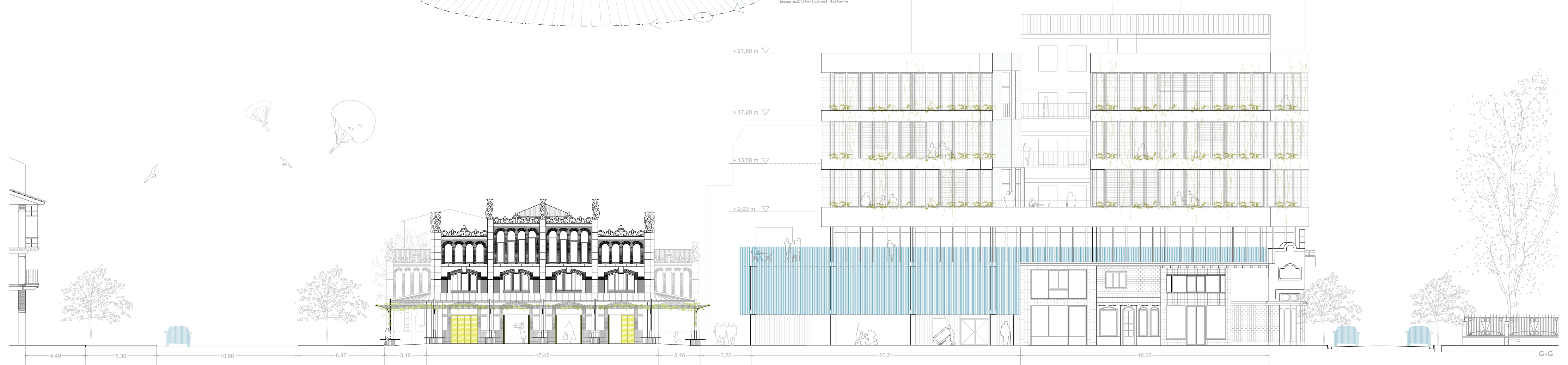

MERKATU PLAZA

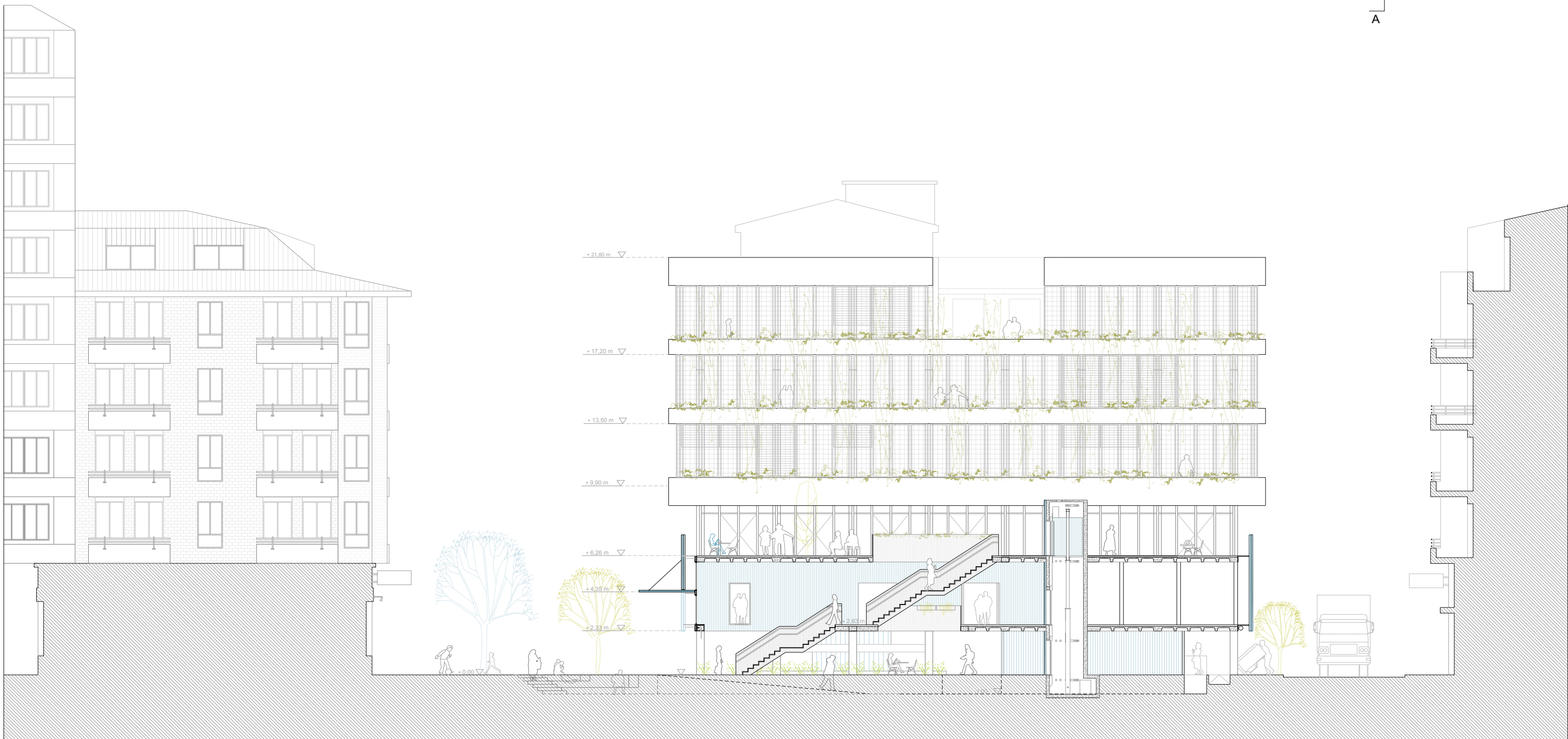
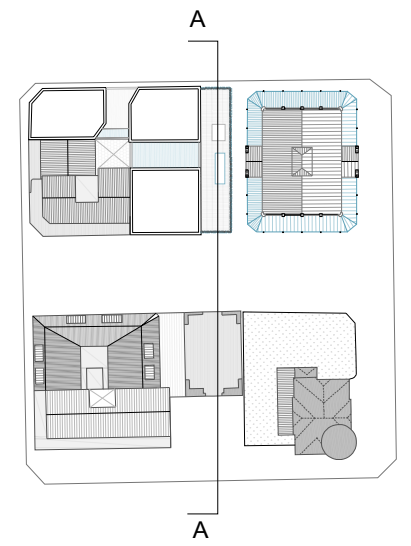
Merkatuko arkuak ireki direlarik, plazarekiko konexio zuzena bihutu da eta horrek plazaren berrantolatzea bai eskatu du.

Zuhaitzen kokapena, ezinbestekoa da menéndez pelayo pasealekura ematen duen plaza zatiari, izan ere, hego-ekialdeko norabidea duelako eta bertan dauden eraikinak baxuak dira. Bertan, eguzkia emango du ia egun osoan.

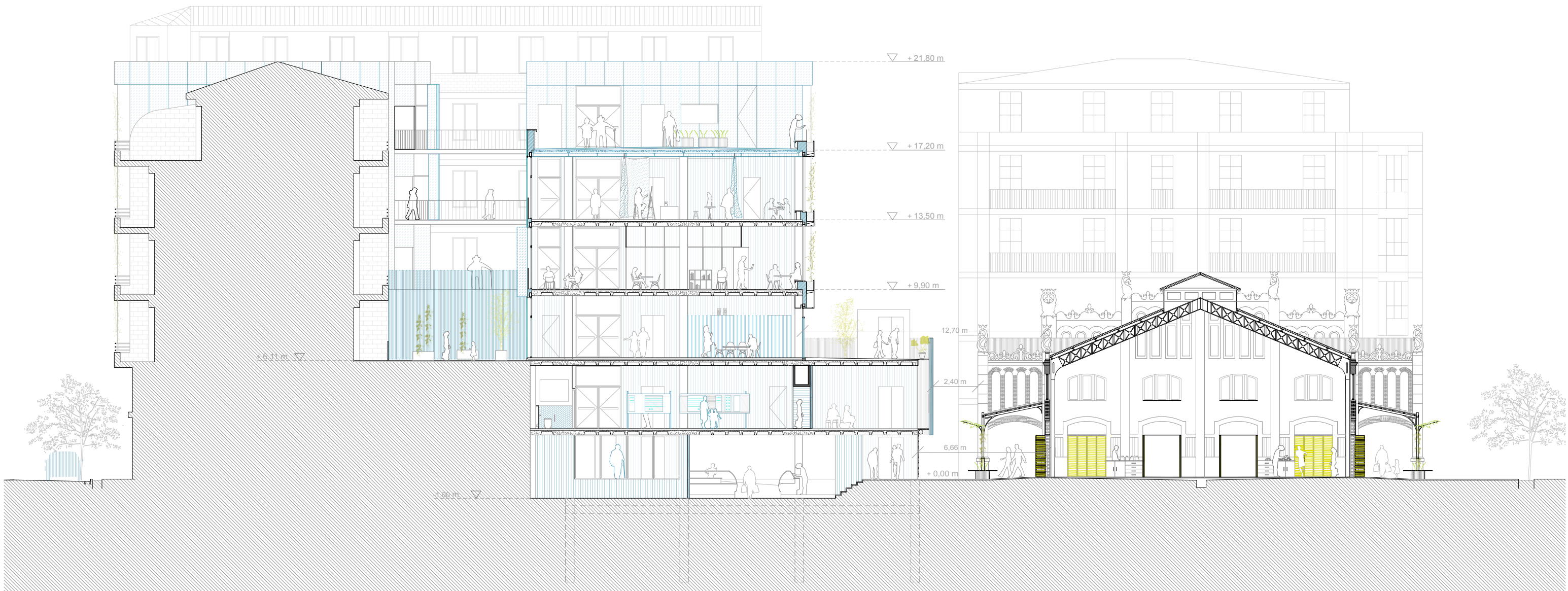
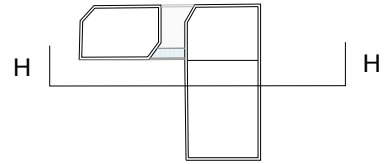
Bestalde, Dr. Velasco kalera aurrera egiten dugularik, itzala nagusitzen da eraikin altuak agertzen direlarik. Beraz, begetazioa muriztuko da zonalde horretan.

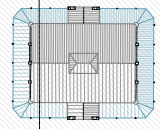
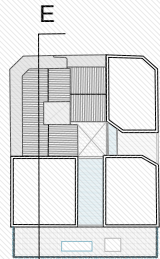
EBAKETA A-A
1/200

EBAKETA H-H
1/200

EBAKETA XEHETUA 1
1/100

E

Iparra

Koralararen entsegu gunea

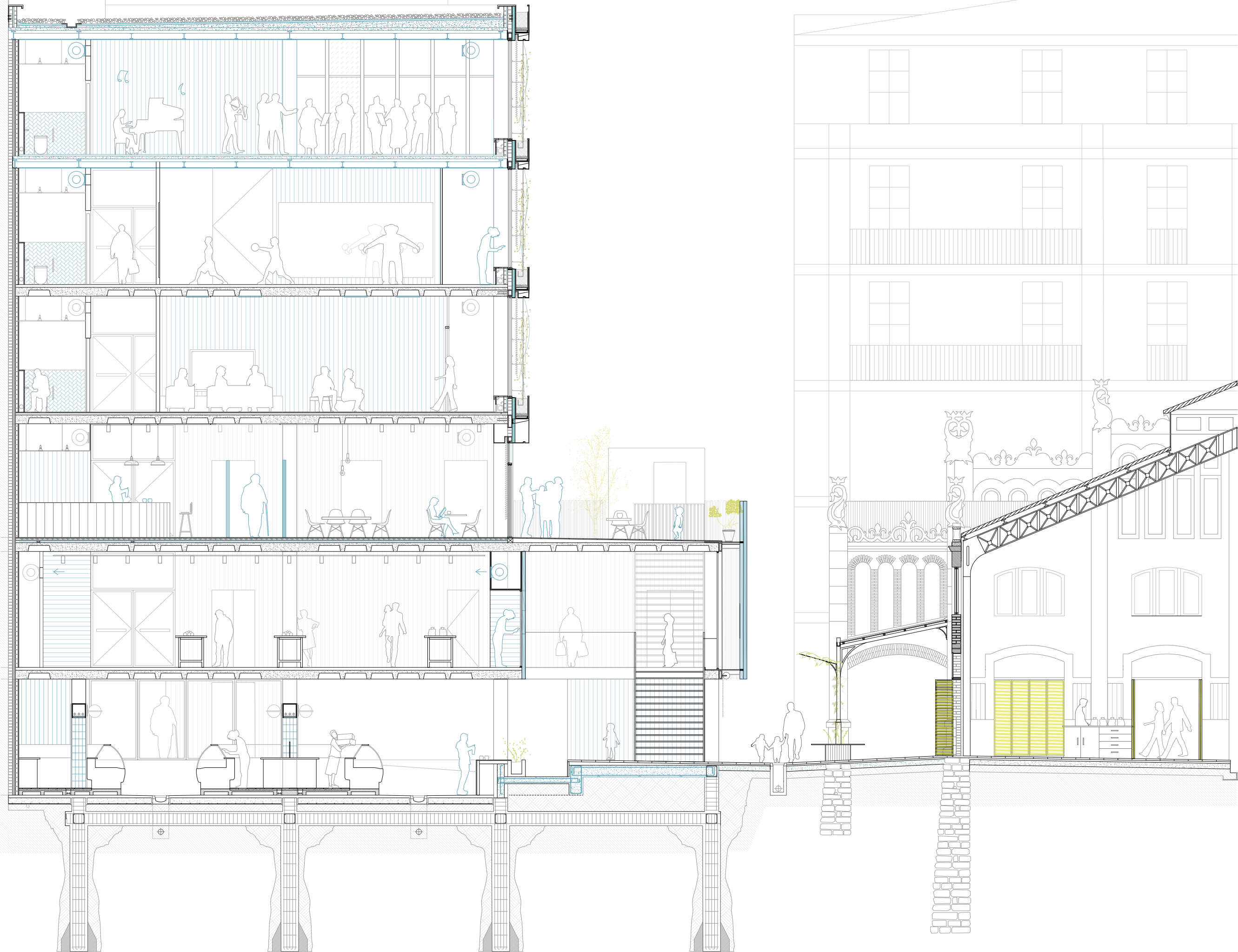
Adinduen Bilgunea
ekintza eremuak

Adinduen Bilgunea
egongela

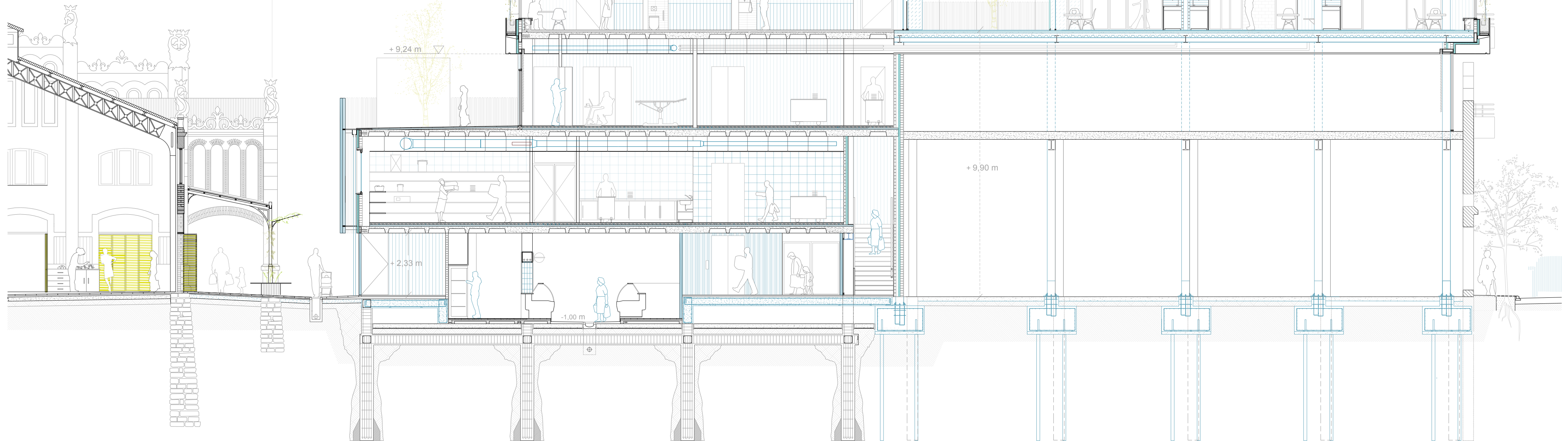
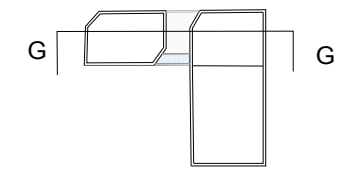
Jantoki/ Taberna

3,33 m
Merkatu/
Eremu Multifuntzionala

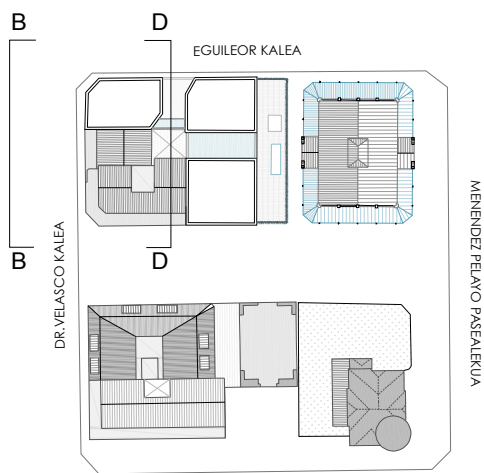
3,33 m
Merkatu/
Arrainegi + Okela

EBAKETA XEHETUA 2
1/100

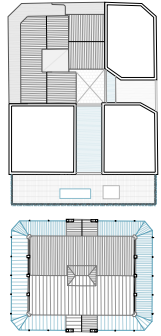
EBAKETA B-B + EBAKETA D-D
1/200

ebaketa D-D

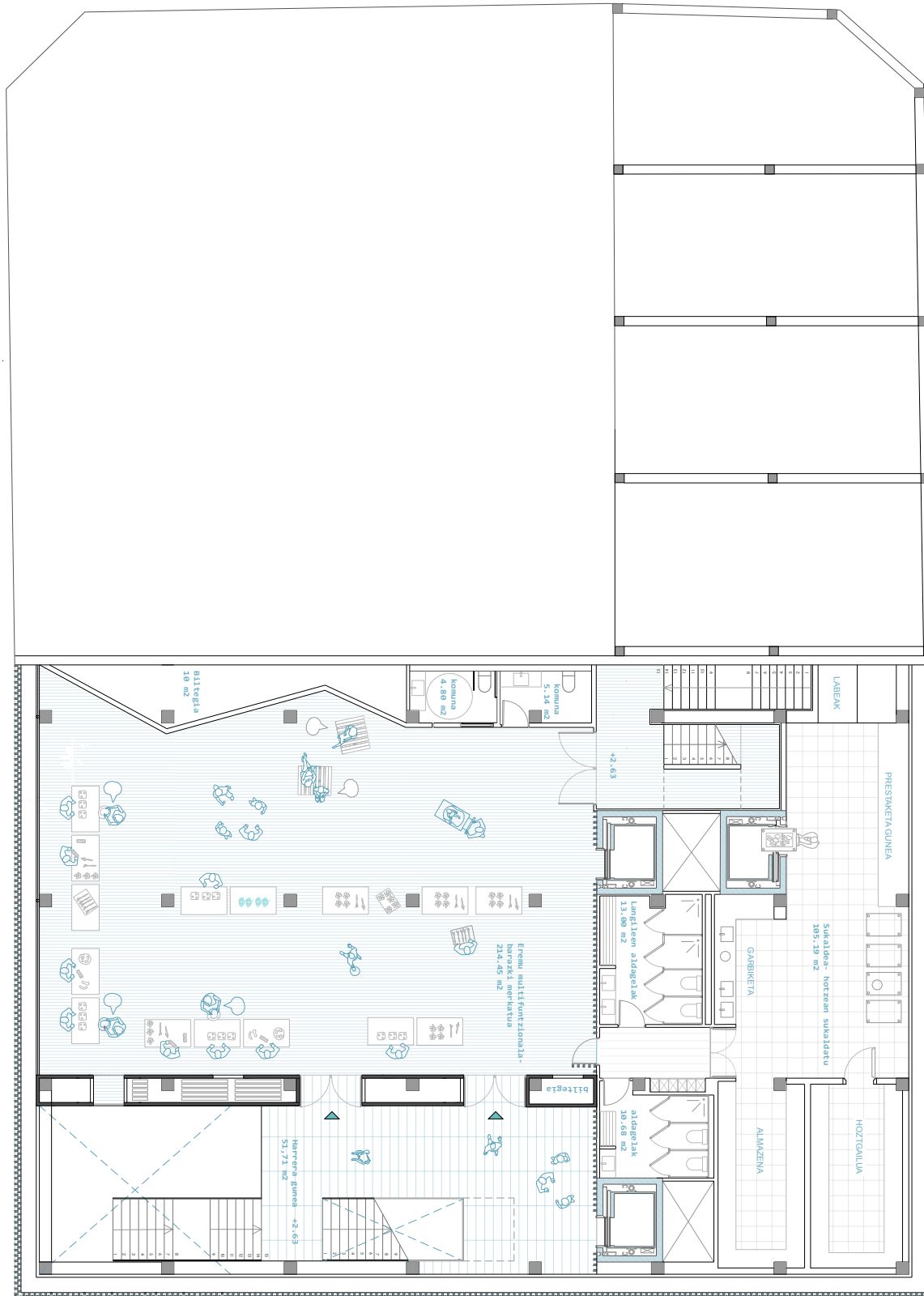

1.oina + 2.oina
1/200

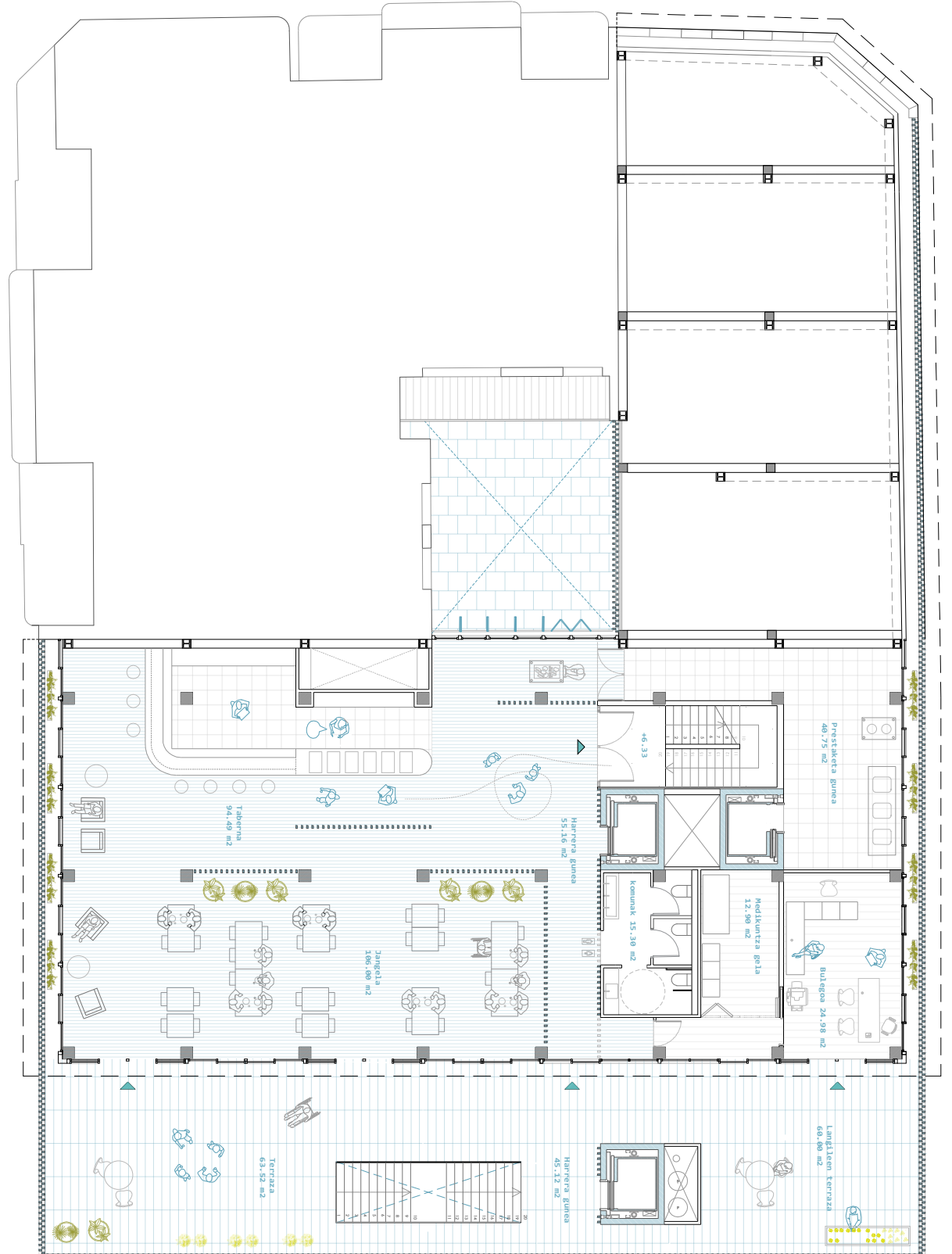

— Iparra

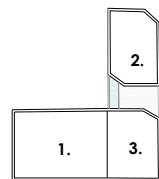
1.oina +2.63
merkatu/ sukalde/aldagelak

1.oina +6.33
jantoki/taberna/bulegoak

3.oina + 4.oina
1/200

1. Adinduen bilgunea

2. Bakarkako etxebizitzak

Egoera onean dauden adinduek, egoera independentean bizitzeko aukera emango zaie. Etxebizitza guztiak, irizgarritasun totala izango dituzte. Etxebizitzak 34m² inguru izango dituzte.

Sukalde txiki bat
Jangela
Komuna
Logela

3. Etxebizitza kolektiboak

Laguntza behar duten adinduek edota bakarka bizi nahi ez dutenek berriz, etxebizitza kolektiboetan bizi dezakete. Bertan, laguntzaile edota langile batek bizitzeko aukera ematen da, sarrera independentea duen logela bat eratuz.

3.oina +9.96

adinduen bilgunea + eremu erresidentziala

4.oina +13.59

janadinduen bilgunea + eremu erresidentziala

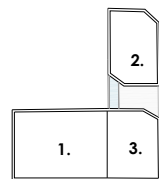

5.oina + estalki oina
1/200

5.oina +17.22

Estalki oina +20.80

Laredoko korralaren entsegu gunea
garbitokia + galdara gelak + eremu erresidentziala

Iparr

1.Laredoko korala

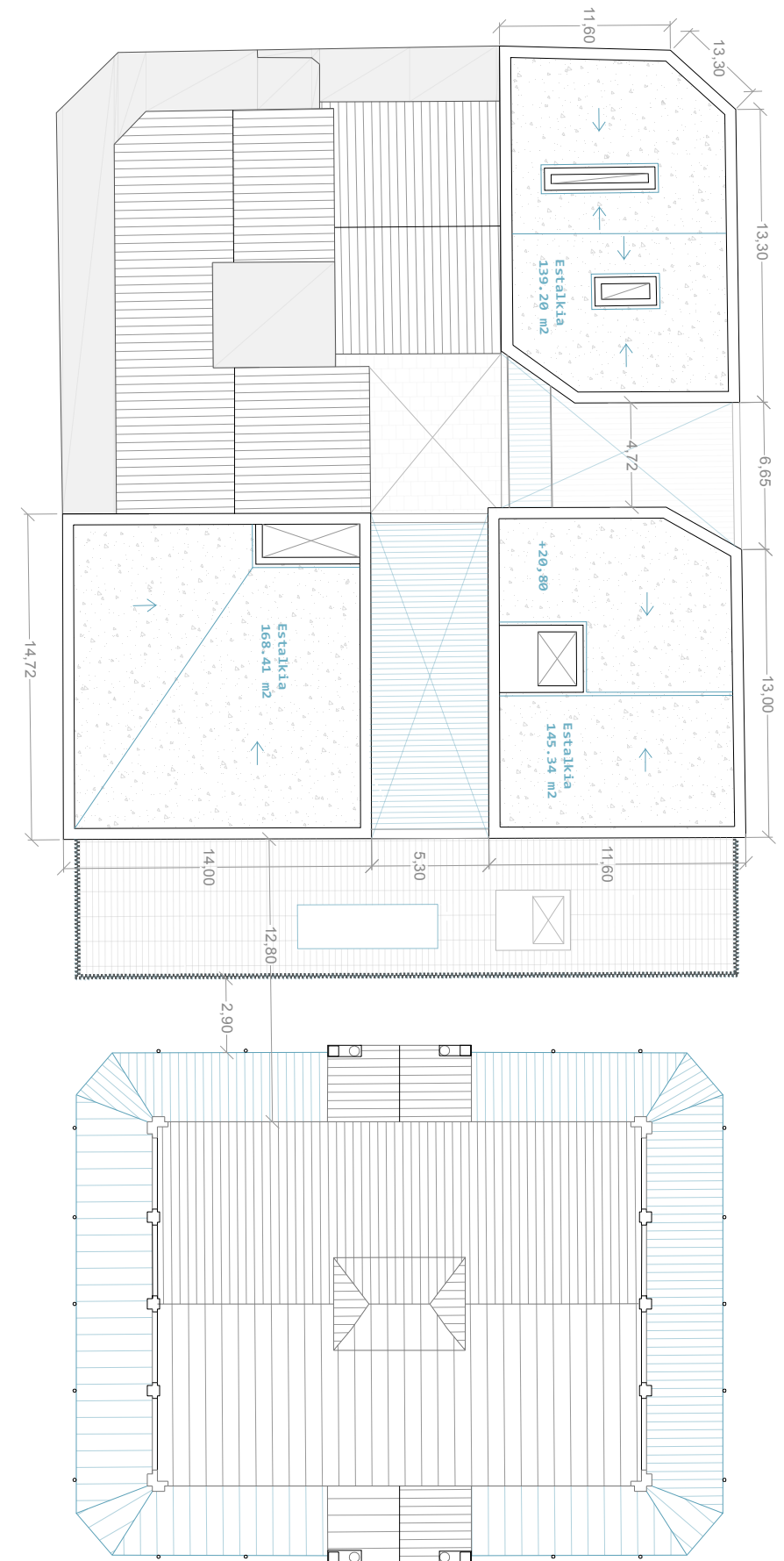
Laredoko herria korala presentzia handia du eta gende asko parte hartzen du bertan txikitatik. Gaur egun, oso egoera kazkarrean dagoen lokala dute eta haien presentzia erakinean onuragarria izan daiteke.

Adinduen bilgunetik sarrera independentea duten arren, goikaldeko terrazan topo egin dezakete adinduekin. Horrek elkar haremanak sortzeko aukera emango du.

2.Eremu erresidentziala

3. Garbitokia

Bakarkako etxebizitzetan garbigailua duten arren, etxebizitza kolektiboek ez dute, beraz, garbiketari toki bat beharrezko da.

FATXADA ETA INSTALAKUNTZEN ZEHAZTAPENAK

#

Hiru fatxada mota bereizten dira proiektuan:

1. Fatxada berdea:

Adinduen bilgune eta eremu erresidentzialeko fatxada izango da. Eremu erresidentziala garatzeko metro karratu eskaz daudenez, etxebizitza bakoitzari terraza bat bermatzea zaila da. Beraz, fatxada berde bat proposatzen da, filtro ezberdinez osatzen dena. Era horretan, terraza batek ahalbidetzen duen freskotasuna lortuko da. Aldi berean pribatutasuna emango die adinduen logela eta eremuei.

Eguzkitzapenari dagokionez, eraikinak ordu ugari igaroko ditu eguzkian, bere kokapenari ezker, beraz, bidegarria den sistema da.

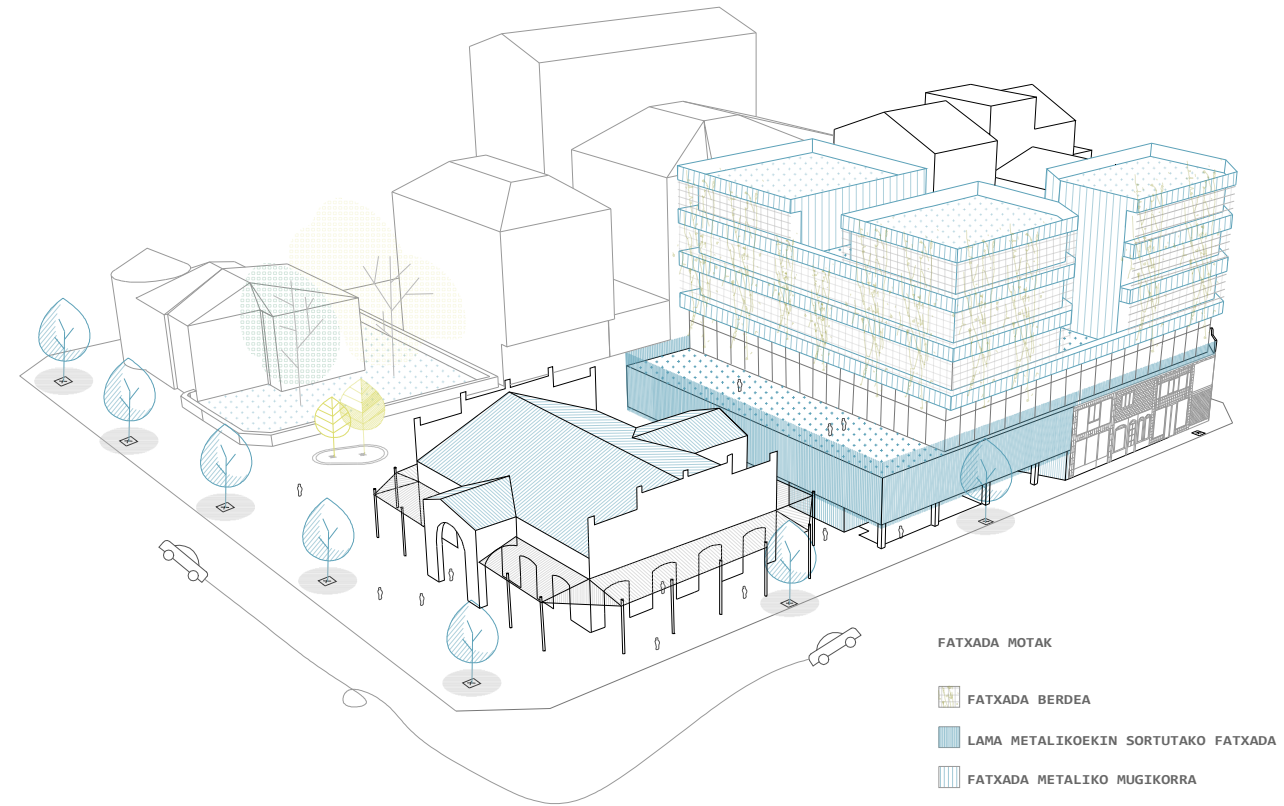
Leiho labaingarriak kokatuko dira sistema honekin batera, barne-kanpo sententzioa galduko delarik

2. Lama metalikoekin sortutako fatxada:

Merkatuko solairuan erabiliko da (lehenengo pisuan), eraikinari zokalo zurrin bat eratzeko diolarik. Era horretan inguan dauden beste komertzioen lerrokadurekin bat egingo du, inguruan hobeto integratuz. Horrez gain, goikaldeko "kalearen" baranda bihurtzen da. Fatxada honek, barnealdea argizatzea ahalbidetzen du, baina aldi berean, itzal nahikoa emango du, elikagaiak kaltetu ez daitezela.

3. Fatxada metaliko mugikorra:

Eraikinean ematen diren sartu irtenetan kokatu da fatxada mota hau, hau da, patio edota terrazetara ematen duten fatxadetan. Barnealdeko banaketaren arabera, mugikorak, finkoak edota zulatuak izango dira.

Instalakuntzak:

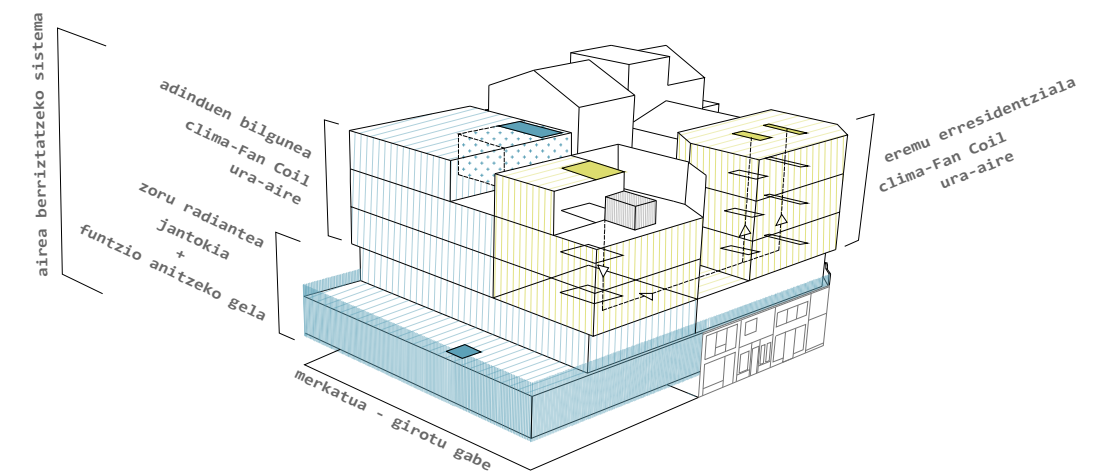
Instalakuntzei dagokionez, erabileren araberrako banaketa egin da.

Eremu erresidentziala alde batetik bereiziz eta merkatu + adinduen bilgunea bestetik. Beraz, bi galdara gela planteatu dira eraikinaren goikaldean kokatzen direlarik, behar duten aireztapena bermetuz.

Eremu publikoan, aire berztapenerako sistema jarri da. Eremu komun eta diafanoetan, zenbaitetan begi bistan jarri behar izan dira, eraikin zaharreko forjatutak "kasetoiak" bistan doazelako.

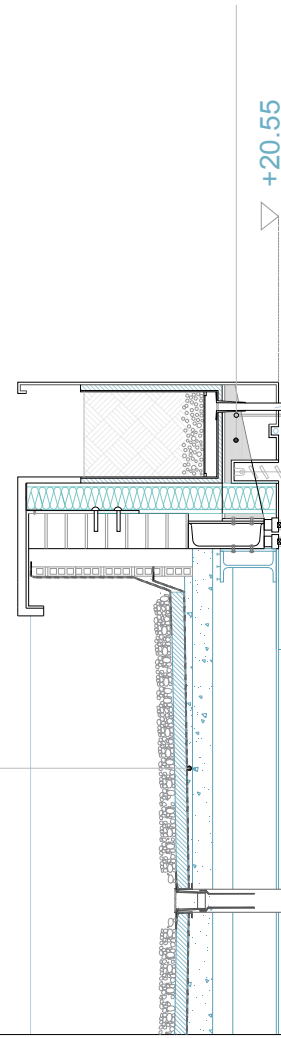
Berokuntza sistema gisa, lehenengo bi solairuetan, zoru radiantea planteatzen da. Izan ere, momentu puntualetan erabiliko diren guneak bait dira. Bestetik beste solairu eta erabilera guztietan klima jarriko da, Fan Coil-en bitartez.

Fan Coil-ak fatxada berdearen perimetroan integratuak agertuko dira.

FATXADA XEHETUA
1/30

Estalki laua:
- Maida emateko morteroa
- Lamina iragazgaitza
- 50 mm-ko isolamendua (polietileno expandido)
- Legarra

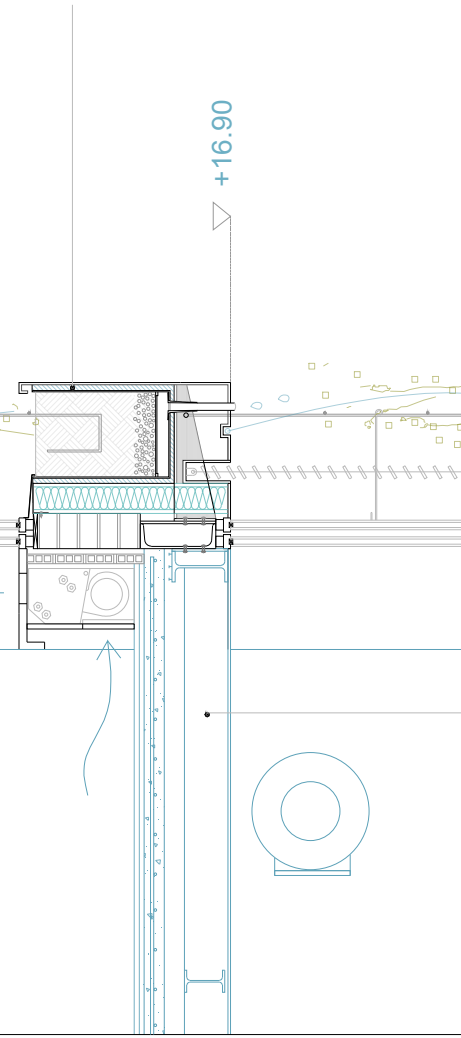
Fatxada berdea osatzen duen egitura:
- IPE habeari soldatutako xafila
- UPN profila 300x100 mm. Torlojuen bitartez xafilari lotua.
- UPN profilarik atxikitutako soldatutako xafila
- Lorontziak eusteko mentsula 160 x500

Horma berdea sortzeko Wall Planter sistema-Mobilane
-Altzairu galbanizatuzko sarea 25x25-ko trama
-Zutabera loturak
-Mensulara lotura
-Tanta bidezko ureztatzea
-Kokozko loreontzi biodegradagarriak
-Igokariak diren espezieak

550x400 mm-ko loreontzia. 1,85m-ko modulazioa

Elementu hauek osatzen ditu:

- Aluminio anonizatuzko xafila toleztuaz gauzatutako loreontzia
- Sareta jarraia
- Legar ohea
- Betelan begetala
- Aluminiozko dreneaia \varnothing 40mm

Altzairuzko forjatu berria:

-220x 110mm-ko IPE habea
-180x-90 mm-ko IPE habexka
-Xafila nerbatua l= 80mm
-Negatiboak
-Mailazoa
-Hormigoi geruza l=80mm

Barne akabera:eserlekua eta klimatizazioa

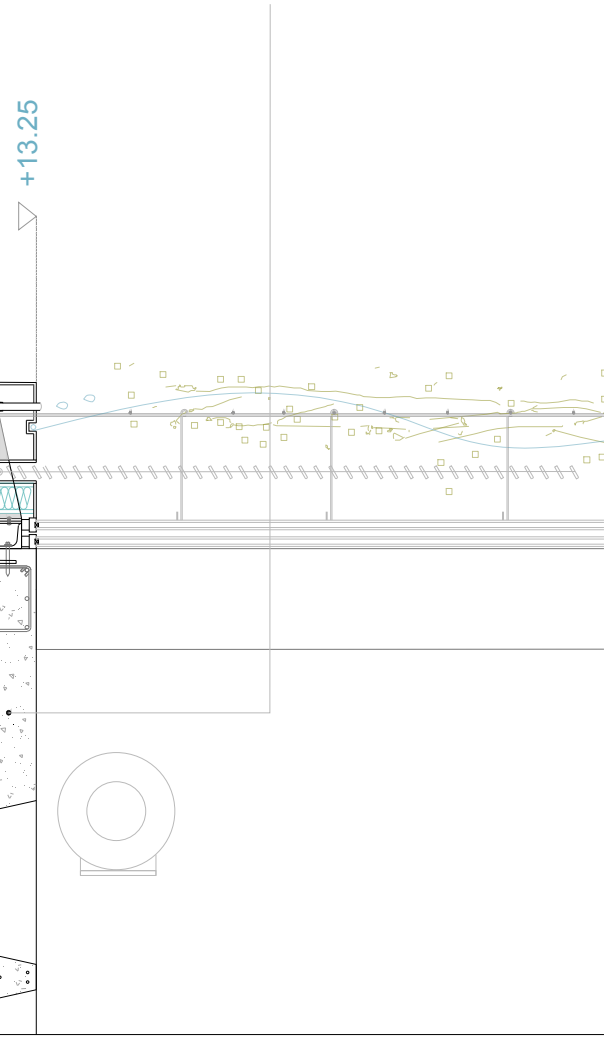
-Atuera murriztua duen unitate bertikaleko Fan Coil-a 420x220mm
-Eserlekua sortzeko eta Fan Coil-a izkutatzeke egurrezko xafila

Fatxadaren osaketa:

-140mm-ko adreilu trinkoa
-120mm-ko isolamendu termikoa - lana de roca
-Bi horriko beira duten lehiate labainkorrak
-Estorea 180 x 90mm-ko kutxatila integratua. Mensuletatik esekita
-Aluminio anonizatuzko xafila toleztua akabera bezela.
Beirate

Jatorrizko forjatu erretikularra:

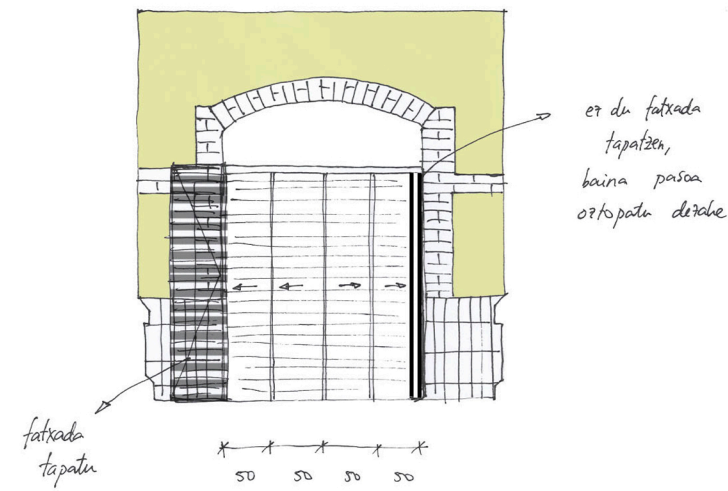
-650x700-ko kasetoiak
-Zuntxo perimetrala

MERKATUAREN FATXADAREN LANKETA
arkuen irekiera

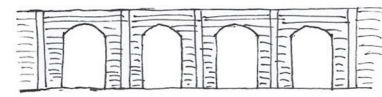
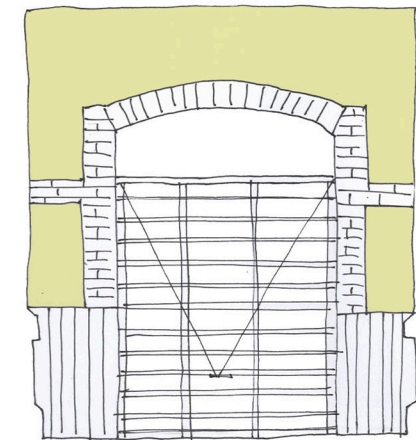
- Arkuen irekiera -

① AUKERA

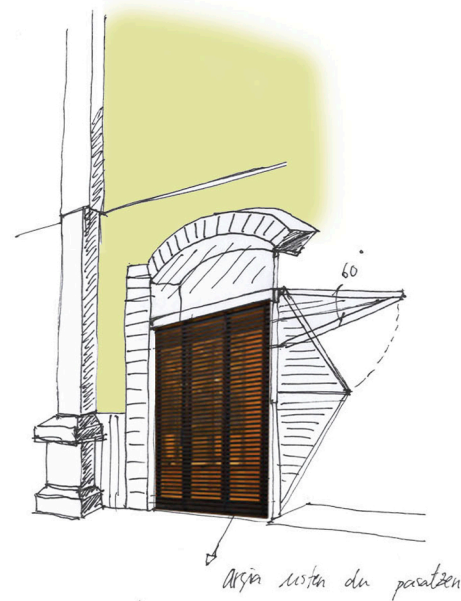
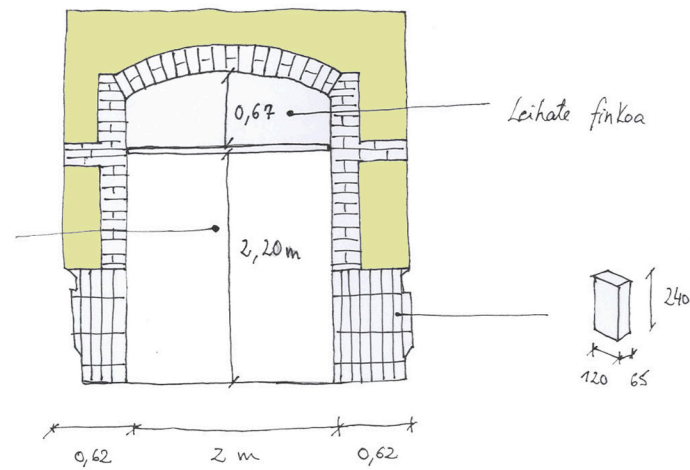
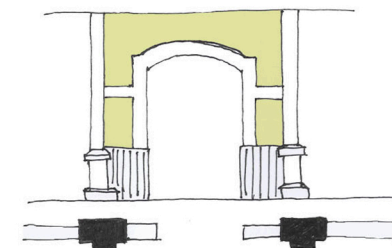

- Arkuen irekiera -

② AUKERA

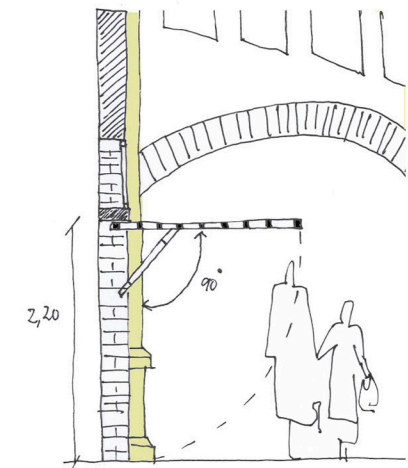
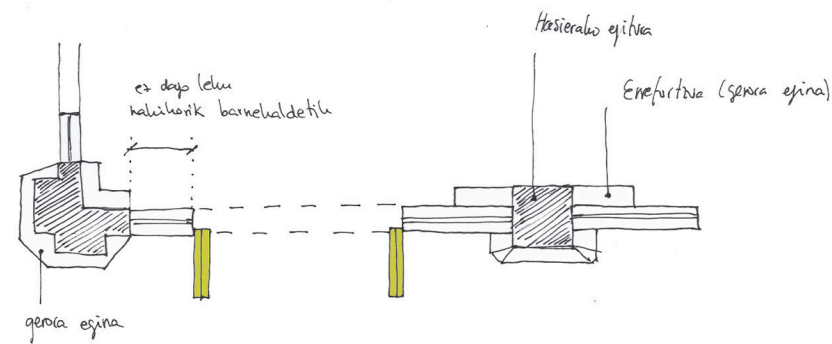

- Arkuen irekiera -

60° inklinazioarekin geratzen denez, ez dago altuera nahikoa. Barnealdera zabaltzekotan, zeloziak topo egingo lukete ertzetako arkuetan.

Aukerarik hoberena da. Fatxadari kompetentziarik eragiten ez diona eta era errezean itxi eta irekitzen da. Horrez gain ez zaio eraikinari inolako kalterik eragiten.

Markesina bezela funtzionatzen duen estaldura

Aukera hau hartuz gero, eraikinak filtro bakarra izango luke, izan ere, horren gainean marquesina bat proposatzea gehiegizkoa delako. Hala ere, sistema garbia da eta barnealdera zabaltzekotan, erdiko 2 arkupeetan kokatu liteke, trantsiziozko elementu bat bezela jokatzuz.

MERKATUAREN FATXADAREN LANKETA
arkuen irekiera

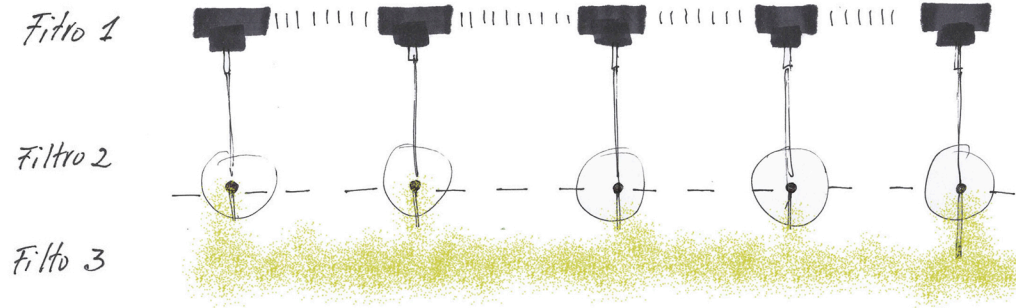
2. FILTROA MARKESINA

Sarrera nagusiek dituzten lehiateek markatzen duten maldajarraitu behar du markesinak.

Material arina eta akabera fina eman dezakeena aukeratu behar da. Eraikin trinkoari arintasuna emango diona eta era berean filtro neutro bat bezela bilakatuko dena.

Horregaitik eraikin originala zuen materiala aukera da, Zink-a eta fundiziozko zutabetzoak.

Burdinezko entramatu fina eratu da. Ahalik eta kantu finena lortuz.

Barnealdea eta kanpoaldea konektatu

Egoteko eremua + Funtzionala

Filtro bisuala

-Markesina berriak dituen filtroak-

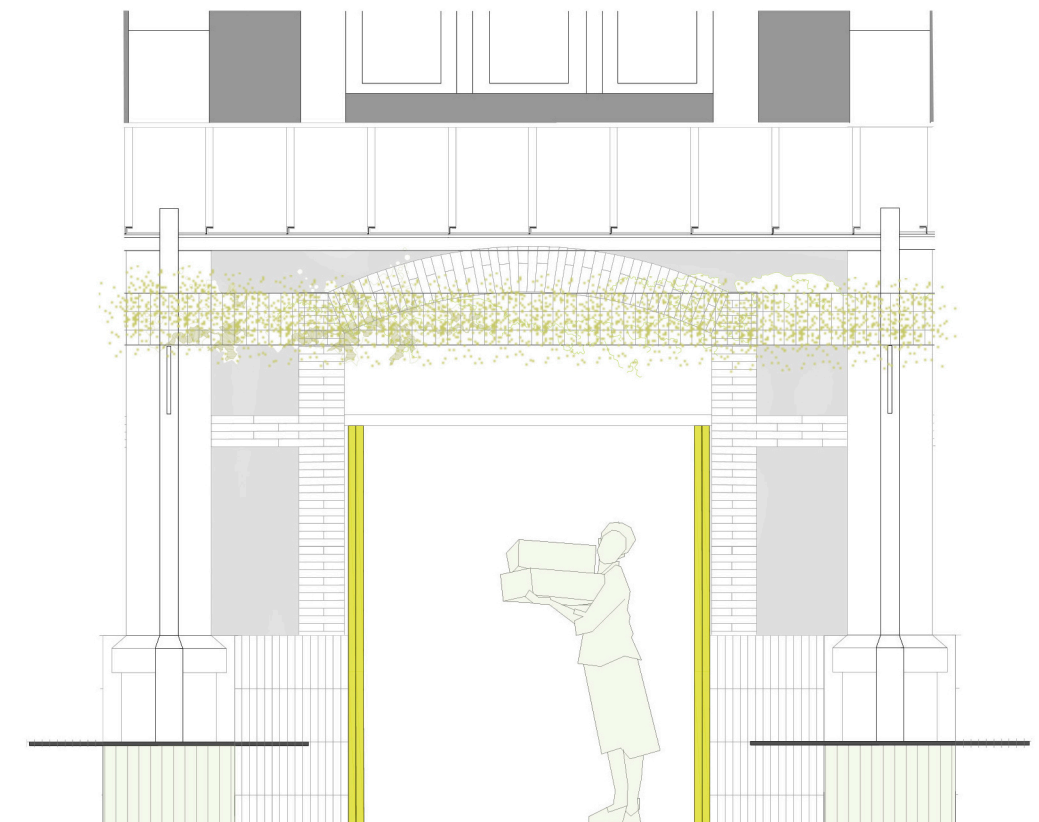
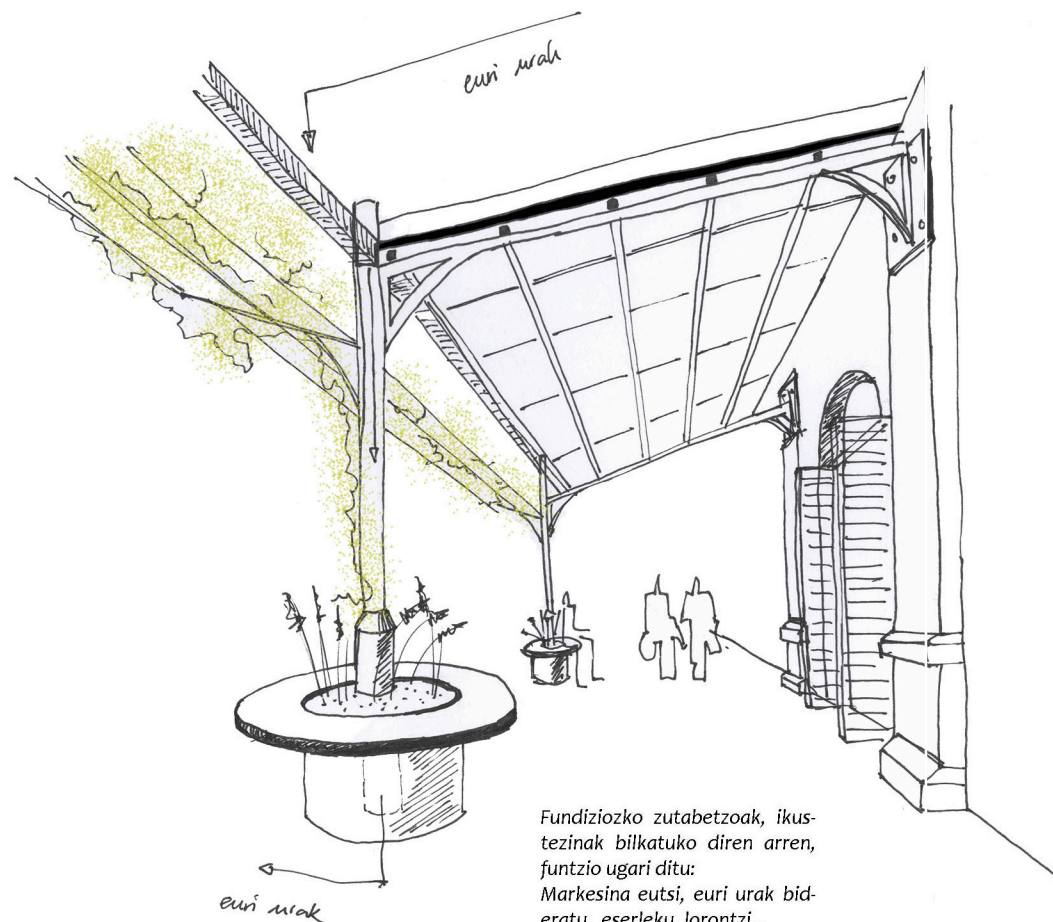
3. FILTROA BEGETAZIOA

Begetaziak, eraikin eta sarrera... bizia, arintasuna, freskotasuna, aldakortasuna... emango dio.

Markesina baino altuera baxuagoan kokatu da, era horretan Daniel Zuluagaren zeramikak ikusgai geratzen dira eraikineraren urbiltzerakoan.

Adinduentzako bilgune puntu bat denez, udan eserlekuak gerizpean egoteko aukera emendu du begetazioak.

Neguan, berriz, barneldean ezer daitezke. Izan ere, barnealdea eremu diafano eta mugikor batean bilakatuko delako.

-Arku baten xehetasuna-

BIBLIOGRAFIA:

Laredoko Udala

Laredoko artxiboa

ICANE

Liburua:

Arquitectura y desarrollo urbano de Cantabria en el siglo XIX - LIBURUA
Luis Sazatornill Ruiz - colegio oficial de arquitectos de Cantabria.

Elkarizketak:

Laredoko arrantza eta merkatuko postuen dendariak.

Miguel Angel Montes (biziberritzen den eraikinaren arkitektoa)

(Eskerrik asko Miguel Angel zure ardura eta adeitasunagaitik, benetan, laguntza handikoa izan zara)

IKASLEA: SARA TRUELSEN BARRENA

IRAKASLEA: IBON SALABERRIA SAN VICENTE